

kuin lähimpään tulevaisuuteen. Eduskuntaa ei voitane lähteä hävittämään. Ainoastaan siinä mielessä voitaisiin sellaista ajatella, että saataisiin voimia selostamaan sos.-dem. periaatteita kansalle.

(Paroselle myönnettiin läsnäolo-oikeus) Neuvoston jäsen Blomqvist saapui kokoukseen.

Sundberg: Huomautti Turun rettelöitä vääristellyn, jopa puoluelehdissäkin, Onpa syytetty tietämättömyydestä, ynnä muista. Kokouksissa on keskusteltu työväen asemasta. On tyytymättömyys puolueen johtajia ja samoin ryhmää vastaan, johtajat nauttivat suuria palkkoja ja lihottavat itseään. Siksi eivät välitä joukkojen mielialasta. Porvariston menettely johtaa joukot vallankumoukseen, mutta johto istuu levollisena. Pian tulevat joukot ajamaan teidät pois täältä. Nämä ajatukset ovat Turun koko työläisluokan, lukuunottamatta Sosialistin toimittajaa ja piiri sihteeria Aaltosta, jotka vastustavat työväestöä. Täällä laadittiin ohjelma, jota käskettiin toteuttamaan ja kun alettiin toteuttaa, kiellettiin se johdon taholta, ilmoitettiin, että suurlakko on lopetettu ja vallankumous jatkuu. Miten se jatkuu, ei mitenkään. Toteutetaan ohjelmaa yhteisesti, tai me asetamme uuden puoluetoimikunnan, joka ei jarruta. Uusi puoluekokous uusien vaalien perusteella valittava, jossa suunniteltava uudet menettelytavat. Viime puoluekokous ei vastannut ajan henkeä. Johdon on hankittava aseita, työväestölle, että ne voivat pitää puolensa porvaristoa vastaan.

(Nurmiaho saapui kokoukseen. Läsnä olo-oikeus myönnettiin Lauri Letonmäelle, ja Emmi Murrolle, Tampereelta).

Puheenjoht: Puhuja voi kyllä tämän kysymyksen yhteydessä tuoda esiin erinäisiä seikkoja jos haluaa, uudeksi toiminta ohjelmaksi.

Leinonen: Minun kotipaikallani on elintarve-pula suuri. Rahja on, kummallista kyllä, saanut joukot kiihtymään, kehottaessaan antamaan runsaasti valuuttaa venäläisille bolsevikeille ja kivistamaan eduskunta ja hallitus, niin kyllä leipää tulee Venäjältä. En puolusta minkään erityisen vallankumous komitean ase-

tamista. Puoluetoimikunnalle ja A. järjestys toimikunnalle ylin määräämisvalta.

Aalto: Huomautti Rahjalle, ettei puoluetoimikunta ole jarruttanut, päin vastoin voitaisiin luetella huomattavia saavutuksia luokkataistelusta. Työväestö sitä vastoin ollut välinpitämätöntä, vasta maaliskuusta huomattavimmin liittynyt työväen järjestöihin. Jos se olisi noudattanut puoluetoimikunnan kehotuksia järjestymisen suhteen, olisi puolueemme nyt voimakas, ettei porvaristo uskaltaisi menetellä sillä tavalla, kuin se on viime aikoina menetellyt. Viime aikaisia tapahtumia ei kaikkia voida hyväksyä. Ensimmäinen velvollisuutemme on lujan yhtenäisyyden luominen. Jos valtuuskunta asetetaan täydytään vaatia, että sen määräyksiä noudatetaan, kaikissa kaartin osastoissa, muuten ei voiteta. Turun tapahtumissa oli paljon muutakin kuin vallankumousta. Siellä tapahtui rosvouksia ja muita konnanteja, joita ei voitane hyväksyä. Rahjan ehdotusta yhteiskunnallisesta vallankumouksesta ja eduskunta työn hylkäämisestä en kannata. Ei esimerkiksi elintarvepulaa voida kivääreillä ratkaista. Joukot ovat vallankumouksellisia juuri elintarvekysymyksen takia. Niistä maista joista olemme toivoneet viljaa esimerkiksi Venäjältä, emme ole sitä saaneet. Porvaristo voi myös paljon vaikeuttaa viljan saantia. Eduskunta on sentään saanut huomattavain saavutuksia, sitä ei voida kieltää. Sen vuoksi en puolusta sen hylkäämistä, kun olen vakuutettu, että lähtiessämme aselliseen hyökkäykseen kärsimme tappion. Viime suurlakkotapahtumat ovat selvänä todistuksena tästä. Jos saamme vallan, onko mahdollista vallan pitäminen ja mitä sen jälkeen tehdään. Kansalliskokous aate on toteutettuna vahingollinen, kärsimme tappion siinä. Viittasi viime vaaleihin. Torppari väestössä on osa meitä vastaan taloudellisten etujensa valvomisen takia. Vallankumous komitea kyllä voidaan asettaa, mutta vain sillä ehdolla, että se toimii puolueen kanssa yhteisesti, eikä saa ominpäin kulkea. Myös järjestökaartin on alistuttava yhteisiin päätöksiin, ettei kuten esimerkiksi Helsingissä, jossa kaartin eräs osa ei noudata yhteisen kokouksen päätöksiä, eikä puolueen me-

nettely tapoja.

(Läsnäolo-oikeus myönnettiin Anni Huotarille).

Nordlund: Työväestö ei ole saanut sanoa sanaansa tärkeimmistä päivän kysymyksistä. Uusi puoluekokous uusien vaalien perusteella saatava kokoom. Joukot lähtevät kevät puolla liikkeelle se on tosi-asia. Lähdetäänkö hajanaisina vaiko yksimielisinä. Sen jälkeen kun porvaristo päätti perustaa sen järjestyslaitoksen, on työväestön mielet kiihdyksissä ja sitä täytyy puolueemme ohjastaa, sillä työväestö on valmis lähtemään liikkeelle ja puolueen on luotava toiminta suunnitelma. En kannata anarkistisia tekoja, mutta jotain pitää tehdä ja varustauduttava nopeasti. Se ei rauhoita työväestöä, että sitä sanomalehdissä moititaan.

Laakso: Minun mielestäni Kuusisen lausunnossa liiaksi liiotettiin työväen kumouksellista mielialaa. Työväestön kumouksellisuus on hetkellisen kurjuuden synnyttämä vallankumous-humala, joka tulee poistumaan säännöllisten olojen palattua, ja elintarvekurjuuden poistuttua. Olisi puolueelle mitä suuremmaksi vahikoksi uuden toimikunnan muodostaminen, puolue-toimikunta ryhtyksen toimiin parhaan ymmärryksensä mukaan. Jos kansalaissotaa ei voida välttää, niin siihen on mentävä, mutta ei keinotekoisesti lähdetä sitä kiihottamaan. Piirissä, jota edustan luetaan parlamentaariseen työhön kenempi kuin Helsingin ja Turun punakaartien suunnitelmiin.

Nurminen: On ehdotettu, että olisi ratkastava kysymys, onko hyväksyttävä vai puolustauduttava. Puolustus kannalle asettuminen nyt vaikeampaa kuin suurlakon aikoina, ja sitäpaitsi puoluskannalle jäädessä tulisi meidän ryhtyä porvariston kanssa työväestön esiintymistä vastaan. On syytetty, ettei punakaartit ole noudattaneet yhteisiä päätöksiä. Se on totta, mutta samoin tulisi varmasti olemaan puolueen oikeistojäsenten kanssa. Jos jyrkempi suunta otettaisiin käytäntöön. Aallon mainitsemia esimerkejä, viime vaaleista ei sovi verrata kansalliskokouksen vaaleihin. Meillä on torppari-vapautus kysymys sellainen ohjelma, joka tulee vetämään torpparit meidän mukaamme.

Keskustelu keskeytettiin ja otettiin päivällisloma 3-5.

Päivällisloman jälkeen kokoonnuttiin kello 5,15 j.p.

Puheenjohtaja Manner: Läsnäolo-oikeutta pyytää ryhmän jäsen Riihkonen. Myönnetään. Samoin K.E. Hypenille.

Puheenjoht.: Jatketaan keskeytynyttä keskustelua.

Heimonen: Näyttää ikäänkuin pitäisi, joka paikkakunnalta tuoda evästyksiä, ja puolue-toimikuntaa pitäisi myös muistaa. Meillä ei ole ollut sellaista tyytymättömyyttä puolue-toimikuntaa vastaan, kun täällä on esiin tuotu. Se on kyllä jättänyt eri paikkakunnille tilaisuuden toimia mielensä mukaan. Olen tiedustellut Kotkan työläisiltä etenkin naisilta, onko Eduskunta hajotettava ja kansalliskokous kutsuttava. Naiset vastasivat, että kansalliskokouksen vaaleihin emme lähdä, sillä saamme häviön niissä. Ei ole hyväksyttävä, vaan puolustettava. Vallankumoukselliset meidän paikkakunnalla ovat vaan sillä kannalla, että kun on pyssy, niin sillä on ammuttava, siinä koko vallankumouksellisuus. Muuta ohjelmaa eivät ole laittaneet, eivät edes itselleen selvittäneet vallankumousta varten. Puolue-toimikunta ansaitsee moitteita siitä, ettei se ole lähtenyt tuomitsemaan ja tarmokkaasti hillitsemään kurittomien joukkojen hulikaanmaisuuksia. Puolue-toimikunta haluaisi vapautua kaikesta edesvastuusta. Sitä ei voida sallia. Neuvostolla ei ole oikeutta kaan vapauttaa puolue-toimikuntaa puolueen järjestö-sääntöjen ja puoluekokouksen sille asettamista velvollisuuksista. Valittakoon sille avuksi valtuuskunta, mutta puolue-toimikunta olkoon vastuuvollinen siitä, mitä tehdään. Ei ole lähdettävä vallankumousta tekemään, joskin meillä on muutamia pyssyjä. Vastailloin, kun olemme varmat vallan pysymisestä käsissämme. Kasvattakaamme joukot sitä varten.

Tuomi: Yhtyi Nordlundin esiin tuomiin ajatuksiin. Kotiseutunsa työväestö ei halveksi parlamentaarista toimintaa, vaan se vaatii kaikki taistelukeinot käytäntöön. Siinä mielessä ovat

piirimme edustajat ajaneet sitä jyrkenpää kantaa. Puolue-toimikunta ajanut johdonmukaisesti ylimääräisen puoluekokouksen viitoittelemaa suuntaa. Puolueemme on kasvanut liian nopeasti, joten on ollut vaikea järjestellä sitä tilanteen vaatimusten mukaisesti. Ryhmässä on myös esiintynyt sovitteltavaa kantaa porvariston suhteen. Puolueen joukossa oikeistossa liian paljon pikkuherroja, joista olisi hyvä päästä. Yhtyi muuten Sirolan lausuntoon puolueemme reformipolitiikasta. Liian vähän saatutettu sillä. Ei kannattanut erityistä toimikuntaa, vaan puolue-toimikunta hoitakoon asioita ja jos tarvitsee annetaan heille apua. Yhtyi Heimosen lausunnon loppuosaan.

(Hanna Malmille myönnettiin läsnäolo-oikeus)

Vesa: Lukeudun nähtävästi oikeistoon, kun en voi hyväksyä erinäisten punakaartilais-osastojen hurjasteluja. Sos.-dem. ne ovat vieraita ja vahingollisia. Ovat jo saaneet suuret joukot kylmäksi aatteellemme. Useat maaseutu työväen järjestöt ovat lähettäneet ankaroita paheksumislauseita sellaisesta. Sirolan keinotekoisista vallankumousta en hyväksy. Aseellinen toiminta, jota osa Helsingiläisistä punakaartilaisista ihannoivat, jotta meidät sellaiseen tilanteeseen, ettemme vuosikymmeniä nousta siitä suosta, johon puolueemme silloin painuisi. Ei annettava millegään erinäiselle toimikunnalle päätäntövaltaa, puolueen menettelytavoista. Sillä jouduttaisiin ehkä sillä ensi viikolla aseellisten joukkojen toimintaan, hävittämään eduskuntaa ja ottamaan hallitus käsiimme. Porvarit tulisivat ilaitsemaan. Voimaa ei meillä olisi pitää hallitusta käsissämme tuskin kahta viikkoakaan ja todennäköisesti tulisivat ne jyrkimmät itse ajamaan punasen hallituksen pois. Kuusinen oli käsittäkseni oikeassa arvellessaan, ettei porvarit uskalla sitä lujaa järjestys valtaansa meitä vastaan, jos vaan olemme lujasti vaikkakin rauhallisesti järjestyneet. Viitasi Kaaskyn lausuntoon vähemmistö-hallitukseen menosta aseellisilla voimilla, ettei se ole järkevää. Rahjalle huomautti, että Venäjän esimerkki ei

sovi meille, sielläkin tulee rauhan jälkeen aivan varmaan sosialisti-hallitus kukistumaan. Huomautti Nurmiselle, että kansalliskokous vaaleihin ei torppari vapautuksellakaan ole lähdettävä. Kotkan kunnallisneuvoston lähettämä kirjelmä ryhmälle, että eduskunnan on hajaannuttava ja kansalliskokouksen vaaleihin mentävä ei ollut Kotkan työväen kanta. Sen syötti Haapalainen yllätyksellä läpitse pienessä ~~kokouksessa~~ ^{kokouksissa}. Yhtyi Heimosen lausuntoon puolue-toimikunnan vastuunalaisuudesta. Voittoja on saavutettu sos.-dem. luokkataistelulla ja ne ovat hyväksyttävät ja samaan suuntaan jatkettava.

Järvinen: Paikkakunnalla, jota edustan ollaan sillä kannalla, että kaartin on toteltava puolue-toimikunnan ja puoluekokouksen määräyksiä. Kaartin omassa keskuudessa on tapahtunut hajaannus, sen vuoksi, että puolueen jäsenet, jotka puolueen periaatteiden kannalla ovat, eivät hyväksy eräitten kaartilaisten holtitonta menettelyä. Tyytymättömyyden syynä suuremmaksi osaksi viljapula, joka on toistakuin yhteiskunnalliseen vallankumoukseen haluaminen. Rahjalle huomautti, että ei vallankumousta voida tehdä olletikkaan nälkää näkemänä ja jos menetellään vielä siten, kun bolsheviiki-hallitus, joka kielsi meiltä viljalähetysten. Ei voi yhtyä ajatukseen eduskunnan hävittämisestä. Se on Haapalaisen kantaa, jota ei järkevämät ihmiset voi kannattaa. Yhdyn Heimosen kantaan.

Puheenjoht: On saapunut Jyväskylän punaselta kaartilalta sähkösanoma neuvostolle. Liitettäneen asikirjoihin.

Hyväksyttiin. Liite N° 1.

Taimi: Puolusteli punasenkaartin toimintaa. Polesiseerasi Heimosen ja Vesan Lausuntoja vastaan. Punakaarteille on mahdotonta suunnitella vallankumous-toiminnan suunta viivoja. On huomautettu, että punakaartin olisi noudatettava yhteisiä päätöksiä. Se riippuu siitä, josko laaditaan sellaiset sääntöt, että kaartit voivat noudattaa niitä. Selosteli vallankumouksellista liikettä Venäjällä, ollen vakuutettu, että työväestö pitää vallan käsissään Venäjällä. On väärin hyökätä punakaartin kimppuun. Helsingin kaarti on kapinoinut Tampereen kokouksen päätöstä vastaan sen takia, että sen laatimissa säännöissä on muun muassa määräys, ettei kaarti kaartina saa ottaa osaa poliittiseen toimintaan.

Harjula: Olen seurannut keskustelua ja tullut siihen käsitykseen, että kaksi suuntaa on olemassa. Toinen: että on hyljättävä parlamentaarinen toiminta-tapa ja turvautua aseelliseen toimintaan. Toinen on parlamentaarisen työn jatkaminen. On mahdollista lähteä tässä kokouksessa sitä lopullisesti ratkasemaan Vastaili Lundberg'ille, ettei käsittänyt hänen lausuntoaan edustajain laiskudesta, suurista palkoista ynnä muista. Puolue-toimikunnan ehdotus on käsittääkseni oikea, että puoluekokous on uusien vaalien perusteella kokoonkutsuttava. Silloin pääsee todelliset voimasuhteet näkyviin. Siihen mennessä varustauduttava hyvin ja oltava puolustavalla kannalla. Hyökkäävään toimintaan ei meillä ole edellytyksiä, aseistamiseen, muonitukseen ynnä muuhun nähden. Työväestön keskuudessa on vakava ajatus, että ollaan liian huonosti varustettuja. Se on pätevin määräjä. Asetettakoon valiokunta laatimaan asiasta mietintönsä. Puolue-toimikunta ei ole vapautettava. Olen kyllä tyytymätön puolue-toimikuntaan sen leväperäisyydestä, kun se ei ole visseissä tapauksissa lausunut ratkaisevaa sanaansa, esimerkiksi Helsingin kaartin suhteesta puoluepäätöksiin. Arkuutta siinä on ollut ja sitä samaa tahtoo Kuusinen. Tältäkin kokoukselta ehdottaessaan, ettei sanottaisi mitään varmaa suhteestamme punakaartiin. Käsittääksemme meidän on sanottava suorasti kantamme tässä asiassa. Siis puolue-toimikunta pysytettävä ja apua sille jos tarvitaan.

(Läsnäolooikeus myönnetään Kedolle).

Järvinen: Pyydän puheenvuorojen rajoittamista.

Sirola: Vastusti rajoitusta.

Rantanen: Tässä kokouksessa on kahta lajia osanottajia, sellaisia joilla on aseita ja sellaisia joilla on järkeä. Minulla ei ole kumpaakaan. On moitittu eduskunta ryhmää laimeudesta. Se on toiminut puoluekokousten ja sos.-dem. ohjelman mukaisesti, siis moititte itseänne, moititessanne ryhmän toimintaa. Koko puolueemme toiminta on vallankumouksellista. Luetteli useita saavutuksia luokkataistelustamme. Kuusinen oli alustavinaan kysymyksen, mutta se oli niin perin köyhä sisällykseltään, että täytyi kummastella. Olisi todellakin toivonut häneltä vähän selve-

mää alustusta. Rahjan esittämä toiminta johtaisi samaan kuin Katariina II:sen menettely Puolan suhteen, hän kun nostatti Puolan kansan taisteluun keskenään ja perustuslain laadinta joutui hunningolle. Vastaili Taimille vallankumouksen teko mahdollisuuksista. On ehdoteltu muodostettavaksi vallankumouksellinen punakaarti. Tämä hanke on tuomittu kuolemaan alkuunsa. Historia antaa siitä lukuisia esimerkkejä. Ja olot meillä ovat sillä tasolla, että tulos olisi mitä sääliä. Kuusisen ehdotus komitean valitsemisesta ei ole hyväksyttävä, se olisi eräänlaista vallanjakoa, joka ei voi tulla kyseeseen, ennenkuin mahdollisesti puoluekokouksessa. Puolue-toimikunta on sos.-dem. puolueen orgaani, joka toimii sen määräysten mukaisesti.

Turkia: Vastaili Lundberg'ille, ettei ole lihonut suurista palkoista, kuten L. väittää. Piti L. puheita sellaisina, että Turun lihavat porvari rouvat puhuvat sellaista kyökissä palveliattarilleen, mutta kummastella täytyy, että L. esittää moisia mielipiteitä puolue-neuvoston kokouksessa. L:n kanta on pikkuporvarillinen. Esitti numeroita Turun järjestyneiden lukumäärästä eri vuosina joka osoittaa, että luokkatietoisuus on ollut verrattain alhaista. L: g ei käsitä, että jos vallankumouksen aika olisi ollut, niin ei kyllä tällaiset "herrat" olisi syrjään heitetty. Se on porvarillinen käsitys, että yksilöt muka vallankumouksen suorittavat. L: g väittää, ettei puolue-toimikunta ole tehnyt mitään. Se on valhe, sillä me olemme tehneet yli voimien työtä. Selosteli toimenpiteitä kaartin perustamisesta ja aseistamisesta. Varojen vähyys on ollut syynä siihen, ettei ole kyllin paljon saatu aikaan. Kuvaili Turkulaisten päätöntä menettelyä yksityisten virkamies-nulikkain vankina pitämisessä. Ei yksityisten porvarien vankina pitäminen vallankumousta tee. Turun piirineuvosto vaati niiden vapauttamista, mutta sikäläinen vallankumousneuvosto pani vastaan, tullen ^{tosin} lopuksi järkiinsä. Vallankumouksia ei tehdä, ne tulevat, kun niiden aika on. Itse puolestani toivoisin, ettei vallankumous vielä tulisi, sillä olemme vielä valmistumattomia. Vallankumous, joka rakennetaan vieraaseen voimaan nojaten, on onnettomuus. Kunkin maan on tyävään täytyy tulla itse toimeen porva-

rien kanssa. Ja vaikka voisimmekin suorittaa vallankumouksen, on ensin otettava selvää voimmeko pitää vallan käsissämme. Jos olisimme suorittaneet vallankumouksen jo suurlakon yhteydessä, olisivat ne jyrkät vallankumous sankarit jo kukistaneet meidän hallituksemme. Elintarvekurjuus olisi sen aiheuttanut. Venäjältä ei ole saatu viljaa vaikka oltiin hyvissä toiveissa. Venäjällä on vallankumous edellytykset toiset kuin meillä. Rahjan puheet kauniita vallankumous haaveita. Jos yhteiskunnallinen vallankumous tulee, menemme mukaan, mutta emme lähde sitä tekemään. Haapalainen kyllä vakuutti, että tuotanto voidaan sosiaalisoida esimerkiksi sahateollisuudessa. Tuskinpa vaan. Taimille vastaili, että punakaartien menettely on ollut osaksi lapsellista esimerkiksi Siipoon retki, joka oli todennäköisesti porvarien provokatsioonia. Puolue toimikunta ehdottaa puoluekokousta, mutta kumpi, ylimääräinen vaiko varsinainen. Puolustaisin varsinaista puoluekokousta. Se vie vähän pitemmän ajan, mutta olisi parempi, ylimääräinen kokous voitaisiin pitää tosin 20/3 vaiheilla, mutta varsinainen 27/4 18 paikoilla, päivän määrääminen voisi jäädä puolue toimikunnan tehtäväksi. Olisi myös neuvoston lausuttava mielensä ryhmälle, verojen kielto kysymyksestä.

Murto: Kannatti puoluekokousta, mutta vasta toukokuun alussa, ja varsinaista puoluekokousta. Puolue toimikuntaa ei voida vapauttaa tehtävistään, jos joku neuvotteleva toimikunta asetetaan, niin sillä ei ole oikeutta määrätä puolueen menettelytapoista. Vastaili Vesalle, että rauhallisuudella ei mitään saavuteta, vaan jyrkällä menettelyllä, vaikutetaan porvareihin. Lausui pahoittelunsa eräisiin puoluelehtiimme nähden, jotka ovat moittineet työläisiä, Esitti pyötkirjan otteen Hämeenläänin pohjoisen vaalipiirin vaalipiiritoimikunnan, ja kaartin piiri esikunnan ja kunnallistoimikunnan yhteisestä kokouksesta, jossa kehoitetaan puolue toimikuntaa huolehtimaan työväen varustamisesta porvariston suunnitelmia vastaan.

Jalonen: Oli myös sillä kannalla, että yhtenäinen menettelytapa käytäntöön, se on välttämätöntä. Myös varustauduttava puolustusta varten, hyökkäämään ei ole lähdettävä.

Lumivuokko: Puolue toimikunnan julistuksessa ^{van} ehdotettu vallanjakamista punakaartien ja Ammatti järjestön toimikunnan kesken, niin ilmoitan, että Ammatti järjestön toimikunta ei suostu ottamaan tuollaista vallanjakoa käsiinsä. Tämä ei silti tiedä sitä, ettemme ottaisi osaa vallankumoukseen jos ^{se} tulee. Puolue toimikunnan menettelystä olisi sanottava paljonkin, mutta kun sitä on jo arvosteltu sen arkuudesta, en toista niitä enään.

Rahja: Selosteli Venäjän vallankumousta, sekä eri puolueiden suhtautumista siihen. Venäjän työväen luokka tietää, ettei se voi pysyä vallassa maailman kapitalisteja vastaan, vaan se toivoo koko maailman työläisiltä avustusta. Suomessa on työväen luokalla paljon paremmat vallankumous-teko mahdollisuudet kuin muualla. Mutta täällä on pelkuriutta. Rohkeutta puuttuu täällä työväestöltä. Vallankumouksessa on otettava huomioon porvarien vastustus. Selvä peli, joko valta itsellemme, tai avustakaamme rehellisesti porvareiden politiikkaa. Kun työväki varustetaan aseilla, on sille myös annettava tilaisuus niiden käyttää vallankumouksen hyväksi. Puolueen keskus organien, ta-holta on ryhdyttävä pontevasti toimimaan tähän suuntaan. Vallankumouksen etunäkössä täytyy sosialisti puolueen kulkea. Huomautti Vesalle, että Kaatsky on erehtynyt koko sodan aikana, sodan syistä ja tarkoituksista, joten sen lausunnot eivät kelpaa. Kuvaili vallankumous teoriaa, miten Marx'in teori-

~~Aaltonen: Mainitsi esimerkiksi silloisista taisteluista Viipurissa. Kaartien keskuudessa on erimielisyyttä, mutta yksi on varmaa kaikki ne ovat kumouksellisia, ja tämän kokouksen on otettava niiden mielipide huomioon tahtoo se sitä tai ei.~~

Järvi: Vastusti K. järj. edustaja kokousta tarkoitustaan vastaamattomana. Puoluekokous kutsuttava.

Tuomi: Puoluekokous kutsuttava, mutta ei ole kiirehdyttävä. Siihen mennessä on saatava K. järj. edustaja kokous, sillä voi olla merkitystä. Kuusisen ehdotus erityisen toimikunnan valitsemisesta ei ole tarkoitustaan vastaava. En ole sillä kannalla, että vaan puolustukseen turvaututtaisiin on pidettävä hyök-

at ovat pettäneet. Venäjän vallankumous on todisteena siitä. Marx uskoi teollisuuden keskittymiseen ennenkuin vallankumous voi tulla. Venäjällä se kehittyi pankkikapitalismin kautta, vallankumoukseen. On lähdettävä lopulliseen taisteluun ja voitto on varma.

Puheenjoht.: Airola ehdottaa, että niiden jotka eivät ole neuvoston jäseniä puheenaika rajoitettaisiin 10 minuuttiin, mikäli sitä ei erityisessä tapauksessa tehtävällä päätöksellä pidennetä.

Eloranta: Vastusti rajoitusta. Ei rajoitettu.

Sirola: Tällä pidetyt puhe- ja vuorot ovat masentavia. Ei ole koetettukaan arvioida nykyistä tilannetta. On ehdotettu asiaa valiokuntaan, se olisi kyllä helppoa, mutta henkisen köyhyyden todistus. On ratkastava kysymys lähteäkö hyökkäykseen, vai varustautuako puolustautumaan. Siihen vastattava. Onko tilanne vallankumoukselle kypsä tällä hetkellä. Olemme tulleet valmistumattomana tähän tilanteeseen. Kukin tuokoon paikkakunnaltaan tiedoksi, ollaanko siellä valmiit vallankumoukseen. Emme tee vallankumousta, vaan olemme juuri sen keskellä. Nyt vaan suunniteltava vastaista menettelytapaa. On kaksi vastakkaista mielipidettä, demokraattinen ja reformeja suosima. Selosteli Ruotsin sos.-dem. suhtautumista bolshevikien toimintaan. Jos tilanne käy työväestölle niin kärjistyneeksi, että sen on nouseminen ylös, niin meidän on ratkastava kantamme siihen. Miten saisimme virkakoneiston tottelemaan meitä, jos otamme vallan käsiimme, se on kysymys, jota kannattaa miettiä. Kansalliskokous kuvitelmat voivat tulla myös mahdollisesti meille vahingoksi jos joutuisimme vähemmistöön. On myös sanottu, että vallankumousta ei voisi tehdä kun on nälkä. Nälästä se on kaikkina aikoina alkanut. Puolueneuvoston täytyy ottaa valta käsiinsä, vaikka säännöt olisivatkin toisin. Kumous aikoina täytyy sääntöjen ja ohjelmien väistyt, jos työväen luokan etu sitä vaatii. Olisi ehkä kutsuttava koolle kunnallisjärjestöjen edustaja kokous, jossa saataisiin selvä kuva työväen kumouksellisesta mielialasta. Tätäkin varten tarvitaan puolue toimikunnan avuksi komitea, jota tulitaisiin tottelemaan. Kyllä puolue toimi-

kunta voidaan syrjäyttää jos puolueen edun katsotaan sitä vaativan. On vedottu minun artikkeliini Työmiesissä, se oli minun viimeinen kirjoitukseni siihen suuntaan ja ajan voittamiseksi kirjoitettu, jotta joukot olisi saatu hillittyä liian aikaisesta toiminnasta. Olisi siis vastattava kysymykseen: Minkä laiseksi tilanne kehittyy nykyhetkellä? ja toiseksi: Mitä olisi Puolueneuvoston tehtävä tilanteen selvittämiseksi?

Lundberg: Vastaili Turkialle, ettei hän ole esittänyt omia mielipiteitään vaan toisien puolue toverien evästyksiä. Venäjällä oli vastattu kun hän pyysilähettämään tänne viljaa, että kumotkaa ensin porvarillinen hallitus, niin saatte viljaa. Selosteli elintarve pulaa Turussa, joka on aiheuttanut mielenkuohua, Porvaristo sen lisäksi aseistautumisellaan kiihottaa mieltä. Toivoi neuvoston esiintyvän jyrkemmin, kuin mitä tällä on esiinnytty. Puolusteli valtiovallan käsiimme ottamista. Selosteli suunnitelmiaam vallankäytöstä yhteiskunta- ja oikeus elämän eri aloilla. Luetteli Turun työväestön suunnitelmia yhteiskunnalliseksi ohjelmaksi, asteittain nouseva perintövero, mäkitypalaiten ja torpparien vapauttaminen, järjestyslaitokset työväestön käsiin ja siten olisi yhteiskunnallinen vallankumous valmis. Sitten valittaisiin neuvosto, jolle hallitus olisi velvollinen tekemään tiliä teoistaan. Kansalliskokouskutsuttaisiin kokoon varmentamaan kaikki nämä toimenpiteet lainsäädännöllä. Näin olemme suunnitelleet. Tämän kokouksen olisi nyt tehtävä tästä päätös.

Rantanen: Vastaili Turkialle huomauttaen, että on vaikeata tässä asiain tilassa ajatellakaan koko valtiovallan ottamista työväestön käsiin. Elintarpeitten ja aseitten puute tekee sen varsin hankalaksi.

Leppänen: On huomattava, että erinäisten kaartilais osastojen menettely hakiessaan esim. ruostuneita metsästys pyssyjä ja vanhoja haulikoita ovat olleet ärsyttäviä. Porvaristo on sen jälkeen alkanut kiireesti varustautua entistä enempi. Aseellisia yhteentörmäyksiä kyllä voinee tulla, sekä yksityisiä anarkisti tekoja, mutta vallankumousta siinä merkityksessä, että hallitusvalta otettaisiin työväestön käsiin, sitä en usko tulevan. Työt-

tömyys ja elintarvepula ovat suurimpana syynä tyytymättömyyteen, mutta yhteiskunnallista vallankumousta se ei vielä tiedä. Suuria ei voida luottaaviljan saantiin Venäjältä enempää kuin ulkomailtakaan, jos syntyisi vakavampia levottomuuksia meillä. Arvosteli Lundbergin yhteiskunnallisia suunnitelmia, huomauttaen, ettei L. ole ottanut huomioon suhdettamme ulkovaltoihin nyt kun olemme puolueeton maa.

Usenius: Sirola vaatii ~~neuvoston~~ vastauksia neuvoston jäseniltä siitä, mitä tilanne nykyään vaatii. Meillä on leikitty vallankumousta koko kesä. Olisi nyt otettava oppia saavutetuista kokemuksista. Olisi muodostettava erityinen vallankumouskomitea. Tarkulaisia on moitittu mutta se ei saisi tapahtua, vaikka emme hyväksyisikään kaikissa kohdissa heidän menettelyään. Puoluekok. on kutsuttava koolle, nimittäin varsinainen puoluekok. Kun uusi vallankumous tulee on meidän oltava valmiina. Ei siten, että juostaan Sipooseen ja Helsingin pitäjien retkien tapaisilla touhuilla, vaan harkitaan yksimielistä toimintaa. Tehtäköön selvät suunnitelmat puolustusta varten. En katso Eduskunnan päättämää järjestysvalta kysymystä vielä sellaiseksi, että se oikeutaisi meidät hyökkäämään, vaan sitten vasta, jos porvaristo alkaa käyttää sitä meitä vastaan.

Leinonen: Kannatan myös puoluekokouksen kokoon kutsumista, jos vallankumouksella on niin kiire kun on väitetty, että puoluekokousta ei ehditäs saada kokoon ohjeita antamaan. Leipä on paljon parempi tyytymättömyyden poistaja kuin pistimet.

Manner: Joka tarkasti on seurannut keskustelua ja joka on lue-
nut Puolutoimikunnan julistuksen on huomannut, että julistukses-
sa on lähdetty siitä olettamuksesta, että tilanne kehittyy kumouk-
selliseksi. Jos jos neuvosto olisi toista mieltä, niin se epäsel-
vyys joka on olemassa järjestöissämme ja se epäluottamus joka on
Puolutoimikuntaa vastaan olemassa, jää edelleenkin olemaan.

Täällä esitetyt mielipiteet kuvastavat maan eripuolilta työväes-
tön kantaa ja se on luonnollistakin. ^{Neuvost} Erilaisten taloudellisten
edellytysten luomia. Muutama päivä takaisin, oli Eduskuntaryhmän
jäsenten ^{ja} Puolutoimikunnan välinen yhteinen neuvottelu kokous,
jossa saat^{tiin} tietoja työväestön mielialasta. Ja oaoittautui se
olevan erilainen, kaupunki- ja maalaisväestön välillä. Neuvoston

on siis näistä erilaisista mielipiteistä koitettava löytää oi-
kea tie. Yksimielisyyttä ei voitane saavuttaa asiassa. Mutta
sittenkin on koetettava saada selkokäsi olisi kokouksen kanta
pääasiassa ja vasta sen jälkeen lähetettävä asia valiokuntaan.
Tästä olisi valiokunnalle apua. Olisi päätettävä seuraavista
kysymyksistä:

1: Onko tilanne maassa kehittymässä yleiseen purkautumistilaan
neuvoston mielestä?

2: Onko työväki niin heikko että se tulisi lyödyksi?

3: Onko ryhdyttävä puolustamaan itseämme ja varustautumaan tap-
pion estämiseksi?

4: Onko ryhdyttävä toimiin ja minkälaisiin purkautumis tapaus-
ten varalta?

Heino: Maalaisväestön puolesta on tuotu erilaisia mielipiteitä-
tilanteesta. Elintarve kysymys antaa tilanteelle erittäin vaka-
van leiman. Osaksi on erinäisissä kunnissa elintarve tarkastuk-
sessa löydetty viljavarastoja, mutta pienempiä määriä ne ovat.

Vuoristo: Sirola tiedustelee onko tilanne kumouksellinen. Siihen
voi sanoa, että on, ja ei. Voi sanoa, että aseellisia yhteentörmäyk-
siä tulee, mutta tämä aseellista toimintaa kannattava joukko on
pieni ja suuremmat joukot tulevat jäämään syrjään, jopa ehkä a-
settumaan vastaankin. Sekin johtuu taloudellisista olosuhteista.
Kaikkein enempi kärsineet ovat kumouksellisempia, paremmassa ase-
massa olevat eivät sitä ole. Ne kumouksellisemmat, taas tuskin
voisivat pitää ohjia käsissään. Sirolan ehdotus K. järj. edusta-
jain yhteisen kokouksen kutsumisesta, voisi olla paikallaan, mut-
ta ensin saatava keskustella järjestöissä, sanotussa edustaja ko-
kouksessa esille tulevista kysymyksistä. Voisi ajatella taistelujoukkojen
liikkeelle lähtemistä, ja jos häviävät, on maltillisemman osan oltava valmis ottamaan korjatakseen mahdollisesti saa-
vutettavissa olevat taistelutulokset köyhälistölle.

Kommu: On esitetty kaksi suuntaa, jyrkkä ja maltillisempi. Edellis-
tä kannattavat Rahja ja Lundberg ja kuten Rahja sanoi ei tarvi-
ta muita suunnitelmia, kuin koettaa vaan vahingoittaa kapitalismi-
a. On sentään otettava huomioon se, että meidän maamme olot ovat
nyt suuresti riippuvia ulkomaiden oloista. Lundberg'in yhteiskun-
nallinen ohjelma oli liian loistava. Maaseudulla sellaisen suun-

nitelma n toteuttaminen käy mahdottomaksi. L. luotti myös Venäläisten mapuun, mutta se apu ei ole niinkään luotettava. Mainitsi myös Venäläisten menettelystä, Suomesta valuutta lainan vaatimisesta, pidättämällä vilja lähetykset. On asetuttava puolustus kannalle, mutta ei ainakaan vielä suunniteltava hyökkäystä. Aseiden tuonti Venäjältä on nyt mahdollinen, mutta jos se vaikeutuu esimerkiksi nykyisen suunnan muututtua, ei se ole enään niin helppoa, ja sitäpaitsi ovat porvarit saaneet sieltä aseita myös ja enempi kuin me, kun niillä on rahaa. Puolusti myös erityisen komitean asettamista, mutta puoluetoimikunnalle vastavelvollisuus.

Härmä: Työväestö on tyytymätön ja sen vuoksi on sen varustuduttava, kaiken mahdollisuuden varalta. Sosialistinen hallitus ainakin yrittäisi asemaa huojentaa. Torppari kysymys on myös korjauksen tarpeessa, ja ne tulevat olemaan kaupankilaisytyöväen kanssa yksimielisiä. Puolusteli työväestön viime aikaisista toimintaa. Moitti porvarillisen hallituksen menettelyä, ollen sitä mieltä, että se on kukistettava. Laadittava selvä ohjelma tässä kokouksessa ja se lähetettävä työläisten harkittavaksi. Kannatti Sirolan ehdotusta K. järj. edustaja kokouksen kutsumisesta.

Puheenjoht: Ehkä keskeytetään kokous nyt ja jatketaan huomenna.

Heimonen: Oli samalla kannalla.

Taimi: Lopetettava tänään ja jatketaan maanantaina, kun huomenna on Suomen itsenäisyys juhlia.

Sirola: Oli puheenjohtajan kannalla.

Kokous lopetettiin kello 10.10 jälkeen puolen päivän.

Seuraava kokous alotetaan huomenna kello 10. ennen puolta päivää.

20 päivänä

Kokous aljettiin 20 päivänä kello 10 e.p.

Puheenjohtajaksi Manner, sihteeriksi N. Aronen.

Nimenhuudossa merkittiin poissa oleviksi seuraavat.

Puoluetoimikunnasta: O.V. Kuusinen, Edv. Gylling,

Puolueneuvostosta: Heino, J. Kirves, A. Siren, Peura J., Y. Mäkelin, J. Grägg, A. Usenius.

Jatkettiin eilen kesken jäänyttä kysymystä.

Kivisalo: On tässä kokouksessa sanottava selvästi suhteemme punakaarteihin. Rauhallinen parlamentaarinen työ. Ei lähdettävä seikkailupolitiikkaa ajamaan etenkin kun tuntau, että porvarilliset ovat tässä pelissä, koittaen houkutella työläisiä anarkistisiin tekoihin. Sellaisilla tehdään hyötyä vaan porvareille. Selvä sos.-dem. luokkataistelu-politiikka ainoa hyväksyttävä puolueemme menettelytavaksi. Valistus työ joukkojen ja puoluejärjestöjen keskuudessa. En voi kannattaa Sirolan ehdotusta K. järj. edustaja kokouksesta, se tulisi liian kalliiksi ja hankalaksi. Mitä varten on täällä eräät puhujat kehottaneet vallankumoukseen en ole saanut selville. Torppari vapautus on mainittu yhtenä syynä, mutta sen puolesta ei vallankumousta kannata tehdä, silloin kun torpparit itse eivät vaivaudu asemansa parantamista harrastamaan. Kun asetettiin elintarve lain säädöksillä muutamia rajoituksia varakkaammille torppareille, luopuivat ne meistä viime vaaleissa. Mainitsi esimerkkiä tästä. Elintarpeiden tarkastuksen takia ei myös vallankumousta tarvita. Hallituksen voimme kukistaa ilman vallankumousta, puhtaasti parlamentaarista tietä ja ehkä uusissa vaaleissakin. Omat miehet hallituksessa eivät voi parhaalla tahdollakaan joukkojen vaatimuksia tyydyttää, etenkin kun porvaristo tulisi tekemään voitavansa sen toiminnan vaikeuttamiseksi. Luetteli esimerkkejä kansanjoukkojen suhtautumista omaan ja porvarien hallitukseen. Ellemme uskalla suoraan lähteä vallankumouksen tielle, niin silloin sanokaamme suoraan itsemme irti anarkisteista ja hulikaanitekoja suosivista. Me vaadimme, - ohjelman suhteen olisi sanottava yhtä ja toista, vallankumousta ei sen läpi ajamiseksi ~~ei~~ tarvita. Saavutettuja etuja lujitettava, ailläkin uhalla, että ~~osa~~ sitä vallankumous ainesta voi meistä luopua, ja ryhtyä omin päin toimiin. Puoluetoimikunta pidettävä vastuussa,

Penttala: Etelä pohjanmaan työväestö ei lähde yhteiskunnallista ~~seen~~ vallankumousta yrittämään, vaikka se onkin kumouksellista, yhteiskunnallisia reformeja vaatien. Vaasan työväki ei myöskään ryhdy missään tapauksessa siihen, ei edes jyrkempi osa työväestöstä. Kapitalistinen kehitys on siellä vielä siksi takapajulla. Joukot yleensä siellä ovat nykyään enempi kuin ennen, parlamentin säilyttämisen puolella. Porvarit ovat varustautuneet vallankumouksen varalta mitä voimakkaammin. Se ~~pilkkaa~~ ^{hyökkää} sitä. Työväki luottaa nyt eduskuntaan ja yksinpä työväenkin keskuudessa toivotaan järjestystä maahan. Luki erään sanomalehti uutisen erään työväen yhdistyksen kokouksen päätöksestä, jossa toivotaan järjestettyjä oloja maahan. Sitäpaitsi on porvaristo nyt kieli- ja kansallisuus riitansa unhottaen liittynyt yhteen. Talonpoikaissluokka on tyytymätön rahaporvaristolle ja tullenevat lähimässä tulevaisuudessa nousemaan kapinaan ylimystö porvaristoa vastaan, mutta ei yhteiskunnallista vallankumousta suorittamaan enempiä kuin työväestökään. Järjestys kaartit siellä ovat muodostetut työväen etuja suojelemaan, eikä hyökkäämään. Lundberg hahmotteli ohjelmansa, se ei kävele. Mainitsi esimerkkejä, miten suurlakon aikana olivat koettaneet järjestää lääninhallituksen ja poliisi laitoksen hoitoa. Edellistä ei saatu käyntiin, jälkimäinen kyllä meni jotenkin. Täytyttiin antaa porvareille takasin läänin hallitus ja järjestys laitos. Punasen hallituksen kukistaisivat omat joukkomme, se kun ei voisi täyttää työväen vaatimuksia. Kannatti Turkian ehdottamaa puoluekokousta.

Leskinen: Asema sekava. Rauhallisen suunnan kannattajat vähenevät, Viipurin läntisessä piirissä yhtä mittaa, mikäli olen selville saanut. Ne ovat valmiit lähtemään vaikka kumouksen tiellekin, mutta olis alkamisaika lykättävä. Maaliskuussa ^{ovat} ~~ovat~~ sosialisit ~~ovat~~ siksi lukuksena joukkona maalaistyöväen järjestöissä, että ne täydytään ottaa lukuun. En sentään voisi missään suhteessa yhtyä Rahjan täällä esittämään ajatukseen. Viipurin läntisessä levottomammat ainekset eräät punakaartilais osastot, mutta on siellä maltillisemmatkin ainekset olemassa. Punakaartiin on päässyt tunkeutumaan aineksia, jotka eivät ole järjes-

tyneen työväen menettely tavoista selvillä. Ovatpa eräässä tilaisuudessa vakuuttaneet, etteivät alistu mihinkään, puolueorganien, eikä esikuntiansakaan määräyksiin. On siis päästävä selville vesille tässä kokouksessa. Olen sitä mieltä, että Sirolan ehdotus K. järj. edustaja kokouksen suhteen olisi hyväksyttävä.

Saarikivi: On jo siksi paljon puhuttu, ettei ole uutta sanottavaa. Tuon vain kotipiirini mielipiteitä ilmi. Sirolan esittämään kysymykseen on mahdoton perinpohjaisesti vastata. Puoluetoimikunnan käsityksen mukaan tuntuu, päättäen Kuusisen alustuksesta vallankumous tilanteen kehittyminen verisiin yhteentörmäyksiin olevan varmaa. Omasta piiristä voisi kysymykseen ^{puuttua} jaa tai ei. Toisin paikoin on joukoissa kiihkeämpi mieliala, toisissa maltillisempi. Mutta parlamentaarisen toiminnan ne hyväksyvät, huomaten nesaavutukset mitä sillä on saavutettu. Eivät ne ole Turkulaisten kannalla, että eduskunta ja hallitus ovat kukistettavat, ja edustajat pois lihoamasta. Sirolan ehdotus K. järj. edustaja kokouksesta ei tuota tulosta. Pitäisi järjestöissä asiaa pohdita ensin ja ^{se} ~~veisi~~ pitkälle. Puoluekokous on kutsuttava. En hyväksy ehdotusta erityisen toimikunnan asettamisesta. Puoluejohdeto olkoon vastuussa. Päänt vastaisessa tapauksessa joutuu koko järjestö-toiminta tuuliajolle. Turkulaisten esittämä ohjelma on tuulen tupaa, ja mahdoton toteuttaa. Luetteli esimerkkejä viime kesäisistä kansanliikkeistä, jolloin oli sosialisteja hallituksessa. Samoin tulisi käymään nyt. Huomautti Rahjalle, että vaikka me olemme saaneet Venäjältä aseita, ovat porvarit saaneet paljon enempi, näin hyvin ovat Venäläiset toverit osanneet järjestää aseiden lähettämisen valvonnan. Jos täällä tulee selkkaus on porvareilla mahdollisuus kääntyä avunpyynnöllä länteen, me itään, mikä on seuraus? Yhteistoimikunta valittava ja jos ei sen päätöksiä totella, erotkoot ne pois puolueesta, jotka niskuivat.

Aaltonen: Mainitsi esimerkkiä eilispäivän taisteluista Viipurissa. Kaartien keskuudessa on erimielisyyttä, mutta yksi on varmaa, kaikki ne ovat kumouksellisia, ja tämän kokouksen on otettava niiden mielipide huomioon tahtoo se sitä tai ei.

Järvi: Vastusti K.järj. edustaja kokousta tarkoitustaan vastaamattomana. Puoluekokous kutsuttava.

Tuomi: Puoluekokous kutsuttava, mutta ei ole kiirehdittävä. Siin hen mennessä saatava K.järj. edustaja kokous, sillä voi olla merkitystä. Kuusisen ehdotus erityisen toimikunnan valitsemisesta, ei ole tarkoitustaan vastaava. En ole sillä kannalla, että vaan puolustukseen turvauduttaisiin, on pidettävä hyökkäävä toiminta myös vireillä, niin eduskunnassa kuin muillakin aloilla. Eduskuntaryhmä koko olemassa olonsa aikana ollut oikeistolaista. Nyt ei vallankumouksen suorittaminen ole yhtä helppoa kuin se olisi ollut keväällä, Puolueen olisi jakaannuttava kah- tia. Vasemmistolaissosialistit voisivat olla porvariston kuris- tus-politiikan vastapainona. Tällä voitaisiin estää anarkisti- ainesten muodostuminen puolueeseen. Punakaartit olisi kyllä uu- distettava kautta maan ja varustettava eri oloja varten, jotta tilaisuuden tullen voitaisiin lähteä kumoukselliselle tielle. (Välisalmelle myönnettiin läsnäolo-oikeus).

Manner: Asian käsittely on mennyt oikealle tolalle. Vallanku- mousta ei voitaisikaan tarkoin suunnitella. Vallankumoukselli- nen kysyntä näkyy olevan etelä Suomessa suurempi kuin pohjois- puolella. Yleinen kumouksellinen liikkeen puhkeaminen eisiis näy- tä olevan lähipäivien asia. Mutta on todennäköistä, että jos ku- moukselliset joukot alkavat liikehtiä etelässä, tulenevat sii- hen liittymään muidenkin, rauhallisempienkin seutujen työläiset, etenkin torppariväestö jos sen luokan vapauttaminen tulee val- lankumouksen ohjelmaksi. On sanottu, että pohjanmaalla on suuri uudistus halu, samoin etelässä on, mutta erotus on siinä, ettei täällä luoteta niiden saamiseen nykyään, ellei porvareita sii- hen pakoteta. Puhuja huomautti sos.-dem. ja yhteiskunnallisen vallankumouksen eroavaisuudesta, viitaten Kautskyn teokseen, Yh- teiskunnallinen vallankumous. Uskoi työväen luokan koko maas- sa ~~sa~~ olevan kumouksellista, ainakin demokraatisessa mieles- sä. Lundberg'in esittämä ohjelma ei ole sosiali- vallankumouksel- linen, vaan demokraattisen kumouksen ohjelmaa. Venäjälläkin tuskin voidaan puhua sosialidemokraattisesta vallankumouksesta, eipä venäläiset ajattelevammat toverit haaveile sitä itsekään.

Pohjaa sos.-dem. Vallankumoukselle se kyllä luo. Olosuhteitten pakosta tulee meilläkin tempautumaan mukaan nekin työläisjou- kot, jotka eivät varsinaisesti luota aseelliseen toimintaan. Tällä varalta on suunniteltava toimenpiteet. Jos osa lähtee vallankumouksen tielle, amme voi ryhtyä sitä porvarien kanssa vastustamaan. Puoluetoimikunta kaikkein vähempi; se kun tietää, että kansan liikehtiminen on useimmassa tapauksessa taloudel- lisen kurjuuden synnyttämä. Puoluetoimikunta ei ole ^{sainut} myös läh- teä tuomitsemaan varsin ankarasti niitä yksityisiä tekoja, jot- ka eivät ole hyväksyttäviä, mutta joiden tuomitsemisesta voisi syntyä enempi vahinkoa, kuin hyötyä työväestölle. Puoluekokouk- sen kokoonkutsuminen tarpeen. Voisi olla myös Sirolan ehdotta- ma K.järj. edustaja kokous tarpeen, mutta ne voivat olla myö- häisiä silloin, jos kumousliike alkaa. Siltä varalta olisi neu- voston tehtävä ohjeet puoluetoimikunnalle. Selosteli myös suur- lakon lopettamis- syitä, huomauttaen, että lopettaminen oli sil- loin välttämätöntä.

Sirola: Halusi tietää lopetettaisiko kokous nyt ja jatkettaisi myöhemmin. Päätettiin jatkaa.

Toivonen: Kuulun niihin, jotka vastaan hangotellen tulee läht- temään vallankumoukseen. Mutta jos joukot lähtevät liikkeelle, tulevat työläiset, rauhallisen suunnan puolustajatkin liittyy- mään mukaan. Jouduttamaan ei sitä sentään ole lähdettävä. Elin- tarvepuolan selvittäminen olisi tarpeeksi mielten rauhoittami- seen. Siihen siis erityistä huomiota kiinnitettävä. Kunnalli- siin uudistuksiin olisi, samoin erikoista huomiota kiinnitettä- vä. Vaikeata se nyt ~~on~~ tosin ^{on} porvarien tähänastisen kunnallis- politiikan takia, joten todennäköistä on, että vallankumous on tuleva, auttaako se sitten, se on toinen asia. Yhteiskunnalli- seen vallankumoukseen ei ole vielä edellytyksiä, se voi kyllä olla tulevaisuuden asia. Vallankumouksen tuloa ei ole joudu- tettava, mutta ei myös aseilla vastustettava.

Murto: Huomautti Kivisälölle että "Me vaadimme" ohjelma on sellainen, että se on mahdollista toteuttaa. Torppari kysymys on myös sellainen, ettei Kivisalon lausuntoon voi yhtyä hän

ei näy tuntevan piirinsä torppareita. En voi hyväksyä sitäkään, että vaan vanhoja saavutuksia ^{olisi} turvattava, sillä työväen liikkeen on pyrittävä aina eteenpäin. On puhuttu yhtenäisestä menettelystä. On oltava mukana, jos kumouksellinen liike syntyy, kuten uskon. Lundberg'in ohjelmaan en myös voi yhtyä, mutta Vaasalaisten menettelyyn en myös, että suljettiin lääninhallituksen ovet. Meillä vallattiin poliisi laitos ja ryhdyttiin siellä toimimaan.

(Länöloolooikeus M. Hauholle.

Puheenjohtaja: On saapunut kirjelmä Helsingin Punaselta kaartilalta, jossa esikunta ilmoittaa ottavansa osaa vallankumouskomitean toimintaan, jos toiminta suunnitellaan täysin vallankumoukselliseksi. Liitetään asiakirjoihin. Liite N° 2.

Rahja: Huomautti Saarikivelle, että porvarilliset eivät saa samasta paikasta aseita kun me. Porvarit niitä toimittavat sieltä Suomen porvareille.

Lindell: Viime ylimääräinen puoluekokous käsitteli miltei samaa kysymystä, joskin hallituskysymyksen yhteydessä. Olin silloin sitä mieltä, että punanen senaatti olisi ollut mahdoton. Nyt on tullut eteen kysymys kukistetaanko porvarillinen hallitus. Tässä otettava huomioon useita seikkoja. Esimerkiksi se mahdollisuus, että suuremmat tehtaot suljettaisiin. Olisi otettava myös huomioon Maavuokraaja-liiton edustaja kokouksen kanta. Venäjällä bolshevikit teollisuuslalla suoriutuneet auttavasti, meillä tulisi olemaan toisin ja huonompaan päin. Sitäpaitsi tulisi elintarve-kysymyksen järjestely käymään meille vaikeaksi, nyt kun olemme riippuvaisia ulkovalloista, enempi kuin ennen. Käsittääkseni olisi Sirolan ehdotus K. järjest. edustaja kokouksen hyväksyttävä. Rahjalle huomautti, että hän erehtyy porvarillisten suhteesta ulkomaiden porvareihin. Kyllä ne ovat vuorovaikutuksessa toistensa kanssa taloudellisesti, joskaan aseellista apua eivät ole voineet käyttää. Siis teollisuus elämässä voisivat vaikeuttaa, meidän toimintaa aikalailla, jos yhteiskunnallista vallankumousta yrittäisimme.

Heinonen: On kysytty onko vallankumous ovella. On vastattava, että todennäköisesti. Joku aika takasin oli Kotkassa vaatimus, että työväen on lähdettävä kadulle, mitä sieltä saadaan ei ollut kenelläkään selvillä. Kadulle ei ole vielä lähdetty, niin että ei aina ole pantava koko painoa tällaisille hetkellisille vaatimuksille. Olisi asetettavan komitean tehtäväksi annettava, laatia selostus tilanteesta, laatia varmat ehdotukset, jotka lähetettäisiin puolueosastoille keskusteltavaksi ja päätettäväksi. Silloin saadaan tieto todellisesta mielialasta ^{on} ~~jak-~~kojen keskuudessa.

Aalto: Päätöstä tehtäessä on meidän otettava huomioon ulkonaiset olosuhteet. Sota on riehumassa vielä ja voi vaikuttaa meidän sisäisiin oloihimme, voisivat lähettää ehkä sotavoimiansa tänne jollain tekosyyllä. Tällaisessa tapauksessa kärsisimme me seurauksista. Porvaristo on kyllä valmis tällaiseenkin. Yhtyi muuten Heinosen tekemään ehdotukseen siitä, että joukoille lähetetään selostus tilanteesta ja niiden päätösten perusteella laaditaan toiminta suunnitelmat. K. järj. edustaja kokous ei olisi tarkoitustaan vastaava ja tulisi kalliiksi ja puoluekokous kuitenkin olisi tarpeen. Jos järjestöt saisivat tarkan selostuksen puolin ja toisin tilanteesta, niin voisivat ne perehtyä paremmin asemaan.

Saarikivi: Huomautti Rahjalle, että ellei vallassa olijat Venäjällä voi estää porvarien lähettämästä aseita meidän vihollisillemme, niin en luota paljon sellaiseen komentoon. Selosteli Kuopion järjestyskaartin toimintaa, sekä aseiden jakamis menettelyä. Huomautti myös olevansa sillä kannalla, että yksityiset tihutyöt eivät kuulu sos.-dem. tilille. Rahjan tiedonannot ovat valheellisia ja jos muut hänen toimensa ovat samallaisia niin en luota häneen.

Lundberg: Selosteli Turun ase lähetyksiä, joita porvareille oli lähetetty Venäjältä. Selosteli myös esittämänsä ohjelmaa, muun muassa että: maa heti valtion omaisuudeksi ja punanen hallitus järjestää sen viljelemisen ja nautinnon, torpparit ja mäkitupalaiset vapautettava, maat arvioituna määrä vuosittain.

Perinnöstä valtiolle asteettain nouseva vero, tuotanto laitokset otettava valtion huostaan ja hoidettava valtion laskuun.

Sos.- dem. vallankumous on mahdollinen, jos vaan tahdotaan.

(Läsnäolo-oikeus myönnettiin Oulun pohjoisen vaalipiirin piirisihteerille, K. Lampiselle ja puhujalle samasta piiristä K.O. Iivoselle).

Turkia: Kannatan Heijosen esitystä asian lähettämistä puoluejärj. keskusteltavaksi. Selosteli Turun aselähetyksiä ja Turku-laisten menettelyä, kun eivät lähettäneet pidätettyjä miehiä tänne tutkittavaksi. Selosteli myös Valkeasaarella pidätettyjen porvarien aselähetyksiä, joita valvoi vielä bolsheviiki hallituksen asettama komisario. Helsinkiin tultua valvottiin laivaa niin huonosti, että porvarit saivat haltuunsa koko laivan lastin aseita. Näin hoidettiin asioita Venäjällä. Huomautti eilen mainitsemastaan verojen kiellosta, josta olisi ryhmää evästettävä.

Keskustelu päättyi.

Puheenjohtaja: On ehdotettu valiokunnan asettamista ja siitä ennen olisi suoritettava äänestys siitä että mikä neuvoston kanta asiassa suunnilleen olisi. Eräät neuvoston jäsenet ovat olleet pakoitettuja poistumaan kokouksesta ja toivoivat että äänestys suoritettaisiin vasta päivällisloman jälkeen. ~~Saarikivi.~~

Saarikivi: Äänestys suoritettava nyt heti ja valiokunnan vaali samoin.

Äänestyksessä sai puheenjohtajan ehdotus II ja Saarikiven ehdotus 7 ääntä, joten päätettiin ottaa päivällisloma k:lo 1,30-4 j.p.

Päivällisloman jälkeen aloitettiin kokous k:lo 4,20 j.p.

Puheenjohtaja Vuoristo: Täkäläisen Baltialaisen laivaston keskusneuvoston edustaja pyytää saada tulla tervehdyksen kokoukselle ja samalla saada tiedustaa millä kannalla puolueemme on venäläisen sotaväen täällä oloon. Hyväksytään.

Toveri Kurotskiin: Esitti venäjäksi (Ali Aaltosen suomen-

tamana) seuraavan suuntaisen lausunnon: Suomalaiset Toverit: Tervehtäen teitä Venäjän vallankumouksellisen laivaston puolesta, nyt venäläisen byrokratian kukistuttua haluaisimme samalla kysyä teidän mielipidettänne, miten te suhtaudutte siihen, Suomen porvariston vaatimukseen, että vallankumouksellinen sotaväki on vietävä pois Suomesta. Tämä tieto on tärkeä Venäjän vallankumoukselliselle sotaväelle. Venäjän sos. dem. haluaa osoittaa myötätuntoaan Suomen sos. dem. puolueelle. Vallankumouksen tapahduttua tuli ensin Miljukoffin hallitus, kukistettua, samoin Kerenskin hallitus. Sen jälkeen muodostettiin Työväen neuvostojen hallitus, joka tunnusti Suomen riippumattomuuden. Porvarit täällä, solvaavat venäläistä sotaväkeä. Millä kannalla on Suomen sos.-dem. ~~ei~~ tähän kysymykseen. Vaaditaanko heidän poistumistaan vai eikö. Toivomme selvää ja suoraa vastausta, voidaksemme osoittaa venäjän porvaristolle Suomen kansan todellisen kannan tässä kysymyksessä.

Turkia: Suomen sos.-dem. ovat heti vallankumouksen tapahduttua huomanneet porvariston häikäilemättömän menettelyn venäläistä sotaväkeä vastaan. Sos.-dem eivät ole tähän yhtyneet. Tulemme ottamaan esitetyn kysymyksen tässä kokouksessa harkitaksemme ja annamme myöhemmin kirjallisen vastauksen. On tosin asiasta vaihdettu puolueitoimikunnan kesken mielipiteitä, mutta lopullista päätöstä ei vielä ole tehty. (Käänsi venäjäksi J. Rahja).

Toveri Kurotskin: Lausui vielä, että hän ymmärsi vastauksesta hyvin, että Suomen sos.-dem. kanta on aivan oikea, kuten kahden eri maan köyhälistön tuleekin toisiaan ymmärtää. Ei vaadikaan vastausta kohta, vaan harkinnan jälkeen. Oli sitä mieltä, että Suomen köyhälistön päämäärä ei ole riippumattomuus, vaan se on keino päämäärään, köyhälistön vapauttamiseen kapitalismin ikeestä. Kiitti suotuisasta vastauksesta, toivoi sen tyydyttävän tovereitaankin.

Puheenjoht: Olisi nyt raskas kysymys: Onko tilanne nykyään maassa vallankumouksellinen siinä määrässä, että puolueen on ryhdyttävä erikoisempiin toimenpiteisiin siinä suhteessa.

Saarikivi: En voi äänestää ollenkaan tästä kysymyksestä kun olen sitä mieltä, että kysymykseen voisi vastata: Jaa sekä Ei.

Usenius: Äänestän Jaa siinä mielessä, että vallankumous tilanne on olemassa, mutta en tiedä mitä tuleva on.

Aronen: Olisi äänestettävä siitä, että hyväksytäänkö puolueen tähän astinen menettelytapa, vai ryhdytäänkö aseelliseen toimintaan. Itsepuolestani vastustan aseellista toimintaa, luotan rauhalliseen luokkataisteluun enempi.

Murto: Ei ole tehty muita ehdotuksia kuin Sirolan.

Eloranta: Voidaan kyllä äänestää siten, että joka hyväksyy Sirolan ehdotuksen kannattaa sitä, ellei niin hyväksyy puoluekokouksen päätöksen.

Äänestäessä Sirolan ehdotusta hyväksyttiin se 17 äänellä, kenenkään äänestämättä vastaan.

Saarikivi: En ottanut osaa äänestykseen, ehdotuksen epämääräisyyden takia.

Puheenjoht: On valittava valiokunta.

Sirola: Huomautti että puolueitoimikunnan jäseniä ei pitäisi valita, ne ovat jo kantansa ilmaisseet julistuksessa. Ei antanut aihetta.

Valituksi tulivat lippuäänest: Sirola 22, Viik 21, Kuusinen 19, Nordlund 17, Vuoristo 15, Eloranta 15, ja Heinonen 13. Kokoon kutsujaksi Sirola.

(Äänten laskijoina toimivat Saarikivi, Leinonen, ja Valjakko).

Puheenjoht: Jatkettane kokousta. Onko puolueitoimikunnalla mitään asioita esitettävänä?

Eloranta: Olisi äänestettävä puolueitoimikunnan julistuksen viimeisestä ponnesta, että erityinen toimikunta valittava, jolle vallankumous asiain hoito *sütyisi*.

Sirola: Puolustan Elorannan ehdotusta, äänestettäväksi periaatteesta, annetaanko keskusneuvostolle puolueasiain johto.

Harjula: Vastusti Sirolan ja Elorannan Ehdotusta.

Aronen: Huomautti, että Sirolan ehdotus on mahdoton jo senkin vuoksi, ettei meillä järjestys sääntöjen mukaan ole oikeutta, luovuttaa puolue-toimikunnalta vastuuta millekään toimikunnalle. Olisi jo äsken ollut ratkastava kysymys, vanha menettelytapa, vaiko joku uusi.

Sirola: Vaati äänestystä tästä, että valiokunta tietää laatia mietintönsä.

Hurmevaara: ja Huotari: Puolue-toimikunnan ehdotukselta on pohja pois kun A. järj. toimikunta on ilmoittanut, ettei ota osaa sanotunlaiseen komitean kokoonpanoon.

Härmä: Puolusti äänestystä.

Puheenjoht: Äänestettäneen Sirolan ehdotuksesta, että uusi elin puolueasiain hoitoon tai puolue-toimikuntako mahdollisesti lisättynä lisävoimilla.

Äänestäessä, sai Sirolan ehdotus (sama kuin puolue-toimik.) 10 ääntä ja se ehdotus, että puolue-toimikunta hoitaa edelleenkin asioita sai 12 ääntä, joten kokous päätti, että puolueen asioita hoitaa puolue-toimikunta.

Puheenjoht: Voitaneen ottaa venäläisten toverien esittämä kysymys käsiteltäväksi.

Heinonen: Olisi paikallaan asettaa valiokunta. Pääsisimme pikemmin vallankumoukseen kun päästäisi venäläisistä sotilasta Turkia: Ehdotti valiokuntaa.

Hyväksyttiin. Valiokuntaan valittiin Turkia 22, Härmä 19, ja Gylling 22 äänellä. Kokoon kutsujaksi Turkia.

Puheenjoht: Onko nyt muuta asiaa keskusteltavaksi.

Sirola: Alunpitäen oli puolue-toimikunnassa puhe, että elin erityistä vallankumous elintä valita, eroaa puolue-toimikunnasta useimmat jäsenet. Painetusta kappaleesta se kyllä on pois-

sa, mutta mielipide ei ole muuttunut, itse puolestani tulen eroamaan.

Eloranta: Oli samalla kannalla.

Järvi: Ei antane aihetta päätökseen tästä, ennenkuin valiokunnan mietintö tulee ja ellei nämät herrat alistu neuvoston päätöksiin, silloin vasta on aika tästä päättää.

Hyväksyttiin Järven ehdotus.

Neuvoston jäsenten palkkio:

Heinonen: Palkkamme on 25 markkaa päivältä se ei riitä, olisi nostettava.

Lampinen: Ehdotti 35 markkaa päivässä.

Turkia: 30 markkaa maksettava.

Järvi: Kannatti Turkiaa mutta sillä ehdolla että helsinkiläisille 25 markkaa päivässä.

Äänestettiin. Ehdotus 35 markkaa päivässä sai 5 ääntä, ja 30 mkk ehdotus 9 ääntä, joten päiväraha siis on 30 markkaa kaikille, jotka eivät ole vakinaisessa puolueen palveluksessa, ja vakinaisessa palveluksessa oleville helsingissä asuville päätettiin äänestyksen jälkeen 10-8 vastaan maksaa 10 markkaa päivässä, toinen eli 15 mkk ehdotus sai 8 ääntä.

Puheenjoht: Onko kokouksella vielä muita asioita.

Leinonen: Olisi otettava verojen kieltä kysymys käsiteltäväksi.

Aronen: Ehdotti jätettäväksi kysymys huomiseen, riippuvaksi valiokunnan mietinnöstä ja neuvoston ottamasta kannasta, jolle tielle lähdetään vastaisessa toiminnassamme.

Valjakka: Kannatti Arosen ehdotusta.

Hurmevaara: Olisi otettava asia keskusteltavaksi jo tänä iltana.

Kohonen: Oli Hurmevaaran kannalla.

Laakso: Oli Arosen kannalla.

Äänestäessä hyväksyttiin Arosen ehdotus 12 äänellä. Hurmevaaran ehdotus sai 4 ääntä.

Kokous loppui Kello 6,30 j.p. Huomenna kokous alotetaan klo 9 e .

21 päivänä tammikuuta.

Kokous alotettiin kello 9 e.p. Nimenhuudossa merkittiin pois-
sa oleviksi :

Puoluetoimikunnasta: Kullervo Manner,

Puoluepuolesta: Kirves, Siren, J. Peura, Mäkelin, Usenius,
J. Grägg,

Sirola: Kun mitään varmempaa päätöstä ei tehty, miten kä-
valiokunta laatii mietintönsä, ei valiokunta ole laatinut vielä
sitovampaa mietintöä. Selosteli niitä eri mielipiteitä mitä va-
liokunnassa oli ilmennyt. Esitti luonnoksen mietinnöksi ilmoit-
taen, että evästyskeskustelun jälkeen voidaan mietintöä monis-
taa jäsenille jaettavaksi.

Viik: Selosteli myös valiokunnan vähemmistön kantaa, koskeva
vallan ottamista työväen käsiin.

Vuoristo: En ole voinut yhtyä Sirolan esittämään kantaan K. järj.
edustaja kokouksen kutsumiseksi, se kun tulee kovin kalliiksi,
eikä kaikki K. järj. voisi lähettää edustajia. Olen sitä mieltä
että Heinosen eilen esittämä keino työväen järj. mielipiteen
selville saamiseksi, varmasti onnistuneempi esitettyjen kysy-
mysten suhteen. En myös voi yhtyä siihen, että puoluetoimikunta
vapautettaisiin vastuusta. Valittakoon sille lisä apua mutta v
valta puoluetoimikunnalla meillä ei ole oikeutta erottaa sitä.
Hyväksyn pääasiassa Viik'in ehdotuksen.

Järvi: En puolusta tällaisen ehdotetun edustaja kokouksen kut-
sumista, sillä monet kunnat tulisivat jäämään pois. Vaadittakoon
Heinosen ehdotuksen mukaan tieto järjestöjen mielipiteestä.

Puheenjoht: Eiköhän voitane monistaa eri luonnokset ja sen jäl-
keen vasta asiallinen keskustelu.

Nordlund: Oli samalla kannalla, ja ilmoitti yhtyvänsä Sirolan
ehdotukseen. Ehdotti myös komitean asettamista, joka voisi va-
lita sen vallankumouksellisen keskuselimen. En puolusta puolue-
toimikunnan jäsenille vapautta paitsi, jos se välttämättä oli-
si tarpeen. K. järj. edustaja kokousta kannatan sen vuoksi, että

sitten saadaan joukkojen todellinen mieliala selville.

Aronen: Monistettava mietintö, minua tyydyttää Viik'in ehdotus
paremmin, mutta asiallinen keskustelu siksi kunnes mietintö on
monistettu. Toivon, että ei ulkopuolla kokous huoneen keskustel-
taisi kokouksen asioista.

Hurmevaara: Oli samalla kannalla mikäli koskee asian käsittely-
järjestystä, samoin asian julkisuutta.

Eloranta: Saan ilmoittaa, että kunnallispäivien alkamisaika on
siirretty siksi kunnes neuvoston kokouksessa tärkeämmät asiat
on loppuun suoritettu. Siis se voi alkaa vasta huomenna, joten
neuvokset voivat seurata tätä kokousta säännöllisesti loppuun.
Päätettiin monistaa mietintö.

Puheenjoht: Ehkä valiokunta, joka valittiin Venäläisen sotaväen
tällä oloa käsittelemään, on saanut jo mietintönsä valmiiksi?

Härmä: Valiokunnalla on kyllä jo luonnos mietinnöksi, jonka saa-
nen esittää - - Esitti mietintö luonnoksen Liite N° 3.

Päätettiin myös jättää käsittely siksi kun monistetaan.

Heinonen: Olisi nyt jo ryhdyttävä käsittelemään komitean valit-
semis kysymystä. Se ei liene niinkään helppo.

Eloranta: Oli samalla kannalla.

Puheenjoht: Ehkä jätetään siksi kun mietintö saadaan monistet-
tua.

Tähtelä: Olisi ratkastava kysymys, puoluetoimikunta vaiko keskus-
komitea johtoon.

Vuoristo: Jo eilen 12 - 10 vastaan päätettiin puoluetoimikunta
pitää vallassa, ja päätettiin täydentää sitä, jos tarvitaan.

Kuusinen: Asia tarvitsee silti tarkistamista. Mutta ei se ole
10 minutin työ. Silti voitaisiin asettaa valiokunta asiaa val-
mistamaan ei se silti hukkaan mene. sen työ jos kokous tulisi-
kin asiassa päin vastaiseen tulokseen.

Hyväksyttiin valiokunta 5 jäseniseksi. Valiokuntaan valittiin
Tuomi, ja Hurmevaara kumpikin 19 äänellä Kuusinen 18, Harjula
15, Heino 13 äänellä. Kokoon kutsujaksi Hurmevaara.

Lampinen: Toivon, että olisi määrättävä varajäsenet.

Hurmevaara: Ehdotti lähetettäväksi Venäjän Työväen neuvoston komisaarioille kiitos- sähkösanoman Suomen itsenäiseksi julistamisen johdosta.

Tähtelä: Kannatti ehdotusta, mutta ei erittäin kiittävässä muodossa vaan asiallisena.

Vuoristo: Voitaisiko yhtyä Helsingin järjestyneen työväestön lähettämään sähkösanomaan.

Puheenjoht: Se lienee jo lähetetty.

Vuoristo: Ehdotan puheenjohtajan ja sihteerin toimeksi sähkösanoman laatimisen ja lähettämisen.

Hyväksyttiin.

Kokous keskeytettiin 10,45 ja uudestaan kokoonnutaan klo 4 j.p.

Päivällisloman jälkeen alettiin kokous kello 4,40 j.p.

Puheenjoht. Vuoristo: Läsäolooikeus myönnettänee Teemu Kalliolle, P.Railalle, A Kulinille ja N.P. Vesalalle, K.Suomiselle, K.Niemi, Hyväksyttiin.

Puheenjoht: Oltanee valmiit käsittelemään mietintöä. Hyväksyttiin.

Sirola: On tehtävä muutamia oikaisuja. mietintöön.

Mietintö esitettiin seuraavan sisältöisenä.

Menettelytapa nykyhetkellä.

Puolueneuvoston päätöksiä.

Sos.-dem. puolueneuvosto on kokouksessaan t.k. 19—21 p:nä harkinnut asemaa ja havainnut, että luokkataistelutilanne maassa on sellainen kuin miksi se kuvataan puolutoimikunnan lausunnossa tammik. 15 p:itä (•Köyhälistön voimat kokoon•). Tämän johdosta päättää puolueneuvosto ryhdyttäväksi seuraaviin toimenpiteisiin:

Puoluekokous.

Varsinainen puoluekokous on kutsuttava koolle vastedes tarkemmin määrättävänä päivänä huhti- tai touko-kuulla ja on tätä varten vaalit toimitettava puolueen järjestysääntöjen mukaisesti. Puolutoimikunnan on hetimiten annettava valitsemiskehotus ja lähemmät ohjeet sekä ryhdyttävä muihin valmistelutoimenpiteisiin.

Työväenjärjestöjen neuvottelukokous.

Kun kuitenkin tällaisena aikana on erittäin tärkeää, että Suomen köyhälistön todellinen mieliala ja vaatimukset, sen taisteluhalu ja toimintakyky mahdollisimman selvästi ja voimakkaasti ilmenee, päätti puolueneuvosto, että helmik. 10 p. (Laskiaissunnuntaina) ja sitä seuraavina päivinä pidetään suuri neuvottelukokous, johon järjestynyt työväki voi lähettää edustajia joka kunnasta. Tuon kokouksen tehtävänä on tarkoin selvittää luokkataistelutilanne maassa ja sen eri osissa sekä antaa lausuntonsa aseman vaatimista toimenpiteistä ja menettelytavoista. Neuvosto jättää puolutoimikunnan (tai: Työväen Toimeenpanevan Komitean) tehtäväksi antaa lähemmät ohjeet kokouksen edustajain vaalia varten, kuitenkin niin, että työväen mielipiteet kunnittain otetaan selville äänestyksillä, joiden pöytäkirjat edustajien on tuotava mukanaan ja joiden perusteella tarkka arvio työväen todellisesta kannasta on saatavissa, että niissä kunnallisjärjestöissä, jotka haluavat lähettää useampia edustajia, niiden vaalissa on noudatettava suhteellista vaalitapaa; ja että neuvottelukokouksessa äänestettäessä periaatteellisesti tärkeistä kysymyksistä järjestöjen (enemmistöjen ja vähemmistöjen) edustajat äänestävät edustamiensa järjestöjen äänimäärillä.

Järjestynyt työväki kehoitetaan järjestöissään sekä puoluelehdissä monipuolisesti pohtimaan esille tulevia kysymyksiä ja niistä esittämään alustuksia ja päätösehdotuksia. Järjestöille lähetettävässä kiertokirjeessä tullaan esittämään ehdotuksia kokouksessa esille tulevista asioista.

Kokouspaikaksi määrää neuvosto Tampereen.

Toimeenpaneva Komitea.

Kun kuitenkin on tärkeää, että näin poikkeuksellisen vakavana aikana puoluejohtolla on työväen mahdollisimman suuri luottamus ja voimakas kannatus, päättää puolueneuvosto asetettavaksi erityisen valtuuskunnan, *Työväen Toimeenpanevan Komitean*, jonka on, läheisessä yhteydessä Puolutoimikunnan kanssa ollen, tarkoin seurattava tapahtumain kehitystä ja ohjattava puoluejärjestöjen ja työväen järjestyskaartiin toimintaa niin, että mahdollisimman voimakkaasti torjutaan kaikki porvariston, sen hallituksen, virkavallan ja lahtarikaartiin työväen vapauksia ja oikeuksia uhkaavat yritykset sekä ryhdytään kaikkiin niihin toimenpiteisiin, joihin köyhälistön elinehtojen ja etujen valvominen aiheuttaa. Puolueneuvosto kehottaa järjestynyttä työväkeä luottamuksella noudattamaan näiden puolueen keskusorganien ohjeita sekä välttämään kaikkia työväen yhteisvoimien hajottavia ja heikontavia tekoja.

Samalla on puolueneuvosto, pitäen silmällä työnjaon tärkeyttä ja kaikkien käytettävissä olevien voimien oikeaa käyttämistä, päättänyt myöntää puolutoimikunnan jäsenyydestä vapauden seuraaville sen jäsenille:

ja on heidän tilalleen asettanut seuraavat toverit:

Puolueneuvosto valtuuttaa puolutoimikunnan ja Toimeenpanevan komitean ottamaan riittävän määrän toimijoita ajan poikkeuksellisten olojen vaatimia tehtäviä täyttämään sekä asettaa sitä varten käytettäväksi määrärahat.

Vallan valtaamiskysymys.

Puolueneuvosto katsoo, että porvariston mustain taantumuspyrkimysten torjumiseksi ja työväen etujen valvomiseksi voi käydä välttämättömäksi, ehkä jo lähiaikoinakin, ottaa valta työväen käsiin, ja tättää Toimeenpanevan komitean tehtäväksi antaa järjestöille tarpeelliset ohjeet siitä, mitä tällöin on huomioon otettava.

Puolueneuvosto katsoo, että lähimpäin ohjelmavaatimusten perustaksi on pantava puolutoimikunnan tammik. 15 p. päivätyssä lausunnossa ehdotetut asiat täydennettyinä erinäisillä kohdilla, joiden lähemmän kehittämisen ja työväen keskusteltavaksi saattamisen puolueneuvosto jättää Toimeenpanevan komitean ja puolutoimikunnan asiaksi, ja joista neuvoston päättämässä työväen neuvottelukokouksessa tullaan keskustelemaan.

Suhde hallitukseen.

(Neuvoston vastaus Airolan kysymykseen.)

Puolueneuvosto katsoo, että sos.-dem. eduskuntaryhmän on nykyiseen hallitukseen nähden oltava leppymättömässä vastarinnassa, ahdisteltava sitä kaikilla parlamenttaarisen toiminnan tarjoamilla keinoilla ja kiellettävä siltä varat.

Hallituksen muodostaminen.

(Päätosehdotus valtiollisen kokoomushallituspuuhan johdosta.)

Puolueneuvosto katsoo, että niin kuin tilanne maassamme nyt on kehittynyt, on vain erittäin vähäiseksi katsottava se mahdollisuus, että puolueemme voisi muodostaa sellaisen parlamenttaarisen hallituksen, josta viime puoluekokouksen päätöksessä puhutaan. Jos kuitenkin sellaiseen tilaisuus tarjoutuisi, voidaan se muodostaa vain sellaisen ohjelman perusteella, joka tyydyttää maan köyhälistön nykyisiä vaatimuksia ja on viipymättä toteutettavissa, niin ettei köyhälistö joutuisi mitenkään sen hallituksen suhteen pettymään. Mikäli olisi löydettävissä eduskuntaryhmä, joka suostuisi puoluetta tuollaisen ohjelman läpiviemiseksi tukemaan, voitaisiin sen kanssa tehdä sopimus väliaikaisesta yhteistyöstä, kuitenkin silmällä pitäen sitä, ettei sellaisen toimenpiteen kautta välttämättömien uudistusten toteuttaminen mitenkään viivästy tai tule ehkäistyksi.

Luettiin kohta kohdalta:

1-kap. Hyväksyttiin Sirolan ehdottamalla korjauksella. Katso si-
nulla.

2- kap. Tuomi: Ehdotan sanan huhtikuun poistettavaksi. Hyväksyt-
tiin.

3- kap. Sirola: Loppuosa pois sanoista " että niistä kunnallis-
järj. j.n.e.

Vuoristo: Esitti valiokunnan vähemmistön ehdotuksen seuraavan
sisältöisenä: (Katso Liite № 4). Esitettiin myös mietin-
töön liittyvä:

(Viikin ehdotus.)

Jos vallan ottaminen työväen käsiin näyttää olevan ainoa keino työväen pelastamiseksi yhä voimistuvan taantumuksen kynsistä, ja jos silloin näyttää mahdolliselta ottaa ja säilyttää tämä valta ainakin niin kauan, kuin sanotun päämäärän saavuttamiseksi on tarpeellista, on Puoluetoimikunnan heti kutsuttava Puolueneuvosto ko-
koon asiasta päättämään siinä järjestyksessä, kuin viime ylimääräisen puoluekokouksen päätös edellyttää.

Koska on mahdollista, että tällainen asiointi tulee syntymään, on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toi-
menpiteisiin sen varalta. On kehitettävä vankkaa toverikuria, suljettava työväen asiata ilmeisesti vahingoittavat
ainekset riveistä pois, laadittava taistelusuunnitelmia ja muutenkin valmistauduttava taisteluun. Työväen Järjes-
tyskaarteja on edelleen kehitettävä sekä saatava niin yksityiset kuin osastotkin alistumaan yhteiseen, puolueen
edun mukaiseen menettelytapaan sekä välttämään semmoista esiintymistä, joka vastaavaa hyötyä tuottamatt-
ärsyttää mieltä.

Puoluetoimikunnan on ohjattava tätä työtä, tällöin entistä tarmokkaammin valvoen puolueen yhteiset ja
puoluepäästösten noudattamista sekä sitä, että puoluejärjestöt tekevät edellä mainituissa suhteissa velvollisuutensa.

Niin kauan, kuin ei yllä edellytetty asiointi ole syntynyt, on Puoluetoimikunnan velvollisuus mikäli mah-
dollista valvoa, ettei työväki ennenaikaisesti joudu taisteluun vallasta. Puoluetoimikunnan on lähettävänsä hen-
kitöiden kautta tai muulla tavoin seurattava asiain kehitystä eri paikkakunnilla, valtiollista laatua olevain selk-
kausten sattuessa työväen ja vallassaolijain välillä koetettava saada viimeainitut myönnetyksiin, sekä selitettävä
työväelle aseman vakavuutta ja yhteisen, ehjän rintaman tarpeellisuutta. Edelleen on valvottava, ettei työväen
valtaamista valta-asemista luovuta, niin kauan kuin ei siihen ole täysin riittäviä syitä. Vihdoin pidettävä huolta
siitä, ettei työväelle vihamieliset ainekset pääse harjoittamaan peliään työväen riveissä.

Tässä kaikessa on sos.-dem. eduskuntaryhmän, puolueen sanomalehdistön ja puoluejärjestöjen edistettävä
Puoluetoimikunnan ponnistuksia. Eritoten on eduskuntaryhmän, paljastamalla nykyisen senaatin ja sitä kannat-
taman porvariston pyrkimyksiä sekä vaikeuttamalla senaatin asemaa, koetettava pakottaa porvarit luopumaan
taantumuskellisista hankkeistaan.

Jos kaikesta huolimatta ennenaikaisesti puhkeisi semmoisia joukkoliikkeitä, jotka nähtävästi merkitsevät
porvariston ja työväen välisen, yleisen taistelun alkua, on Puoluetoimikunnan asia asettaa tätä joukkoliikettä
johtamaan ja kutsuttava viipymättä Puolueneuvosto kokoon päättämään enemmistä toimenpiteistä.

Puheenjohtaja: Halutaanko keskustelua asian johdosta.

Keskustelussa lausuvat:

Turkia: Helmikuun 10 päivänä neuvottelu kokousta ei voida pi-
tää, on liian nopeaa. Pitäisi saada enempi aikaa puoluejärjes-
toissa keskustella. Helmikuun loppuun mennessä kokous kutsutta-
va.

Saarikivi: Vastalauseessa perustellaan kyllin riittävästi K.
järj. edustaja kokouksen mahdottomuus. Sitäpaitsi köyhemmät
kunnat eivät voisi ollenkaan lähettää edustajia. Ehdotan siis
vastalauseen hyväksyttäväksi.

Aalto: En hyväksy valiokunnan enemmistön kantaa. Vastalause on
parempi sen mukaan voidaan toimittaa äänestys puolueosastoissa
mahdollisimman pian. Puoluetoimikunta lähettäköön tasapuolisen
selostuksen järjestöille puoluelehtien kautta.

Laakso: Kannatan vastalauseetta.

Sirola: Sana, laskiaissunnuntai on tullut mietintöön vahingos-
sa, voidaan muuttaa sanaksi helmikuun loppuun. K. järj. kokous *
välttämätön. Puoluekokouksella ei ole niin suurta merkitystä.
Kun pienet kaartit esimerkiksi lähettävät 3 miestä Helsinkiin .

tiedustamaan mistä saisi 5 kivääriä. Ei ne silloin kammoa kus-
tannuksia tällaisen kokouksen suhteen. Huomautti Tampereella ja
Oulussa pidettyjen kokousten suurta agitatorista merkitystä,
jota ei kiertokirjeillä voi olla. Kannatan siis mietintöä.

Leinonen: Kannatti mietintöä tässä suhteessa. Pääsee useampi
neuvotteluihin osalliseksi.

Kuusinen: En ymmärrä miten voitaisiin laatia kysymys, josta
äänestettäisiin "Jaa tai "Ei " Kokouksessa sitävastoin voitai-
siin neuvotella puolin ja toisin. Kalliiksi se tosin tulee, mut-
ta hyöty on suuri. Puolusti mietintöä.

Harjula: Olisi käsiteltävä seuraavan kappaleen yhteydessä, sil-
lä tähän on kytketty jo kysymys vallankumouksellisesta keskus-
komiteasta. En voi käsittää neuvottelu kokouksen tarpeellisuut-
ta. Sirola luonnollisesti tahtoi saada sitä kumouksellista
henkeään lietsottua sellaisessa neuvottelukokouksessa sillä
jos vaan on kysymys työväen mielialan selville saamisesta, niin
se kyllä käy puoluejärjestöissä ilmi.

Tuomi: Kannatan mietintöä paitsi, että kokous järjestetään hel-
mikuun loppuun. Neuvottelukokouksella olisi kasvattavakin mer-
kitys. Järjestys säännöt eivät ole esteenä tällaiseen. Uskon et-
tä siihen otettaisiin osaa runsaslukuisesti. On olemassa tyyty-
mättömyyttä meihin täällä. Kiertokirjeet eivät tuota niin suur-
ta hyötyä.

Turkia: On kyllä vaikea äänestyttyä, mutta mahdotonta se ei
ole. Ehdotettu kokous olisi kyllä repäsevä, mutta puoluekokous
on samoin. Valistava merkitys sillä olisi vain siinä tapaukses-

sa, että on kyllin valistavia voimia ja riittävästi aikaa. Sellaisen kokouksen olisi saatava riittävästi aikaa, että ehdittäisi pohtia etukäteen neuvottelukokouksessa esille tulevia asioita, esimerkiksi vasta maaliskuun ajalla. Me olemme nyt yhtä viisaitavaikka olemme jo useissa kokouksissa neuvotelleet. Samoin tulisi olemaan neuvottelukokouksen edustajain kanssa jos ne yhtäkkiä kutsuttaisiin kokoon.

Lundberg: Puolusti mietintöä.

Aaltonen: Ei uskonut kiertokirjeillä saatavan sitä aikaan kuin ehdotetulla edustaja kokouksella. Puolusti mietintöä.

Tuomikoski: En usko, että ehdotetulla tavalla voitaisiin työväestön mielipide saada selville. Tulisi liian kalliiksi esim. V Viipurin itäisen piirin useimmat kunnat eivät voisi edustajaa lähettää.

Heino: Kannatti mietintöä kokous aikaa koskevalla muutoksella.

Nordlund: Puolusti mietintöä. Kansan todellinen mielipide saadaan siten parhaiten selville. Sitä tuntuu eräät puhujat pelkävän. Ei riitä se että muutamat puhujat joskus paikkak. tai muutamilla sanomalehti kirjoituksilla, koitetaan joukkoja valistaa.

Rahja: Puolusteli mietintöä, huomauttamalla järjestökaartien syntymissyistä. Punakaarteille on annettava myös arvoa, se on siksi suuri joukko, ettei sitä sovi jättää pois laskuista. Joukot voi niellä teidät johtajat, ellette kulje etupäässä. Venäjältä on esimerkkejä tästä. Siellä miehet, jotka ovat olleet linnassa työväen asian puolesta, ovat nyt linnassa työväestön telkemänä. Neuvottelu kokouksessa on tilaisuus saada tieto työväen todellisesta vallankumous mielialasta. Pelkäätekö joukkojen mielipidettä. Ellette kutsu tällaista neuvottelu kokousta voivat joukot kokoontua itse. Tosi tarve vaatii sitä.

Puheenjoht.: Kun minun ja toisen puheenjohtajan täytyy mennä Suuren valokuntaan, täytynee valita uusi puheenjohtaja. Hyväksytään Heino ^{on} puheenjohtajaksi.

Saarikivi: Mietinnön puolustajat ovat keksineet hauskan jutun, että muka pelkäisimme kansan mielipiteiden ilmi tulemistä. Juu-

ri. sitä selville saadaksemme olemmekin ehdottaneet puoluejärj.

asian keskust. ja äänest. lähet. Tällä tavalla saadaan todellinen työväestön mieliala selville. Enemmistön ehdot. mukaan saadaan kaupunkien voimak. kunn. järjest. edust. eikä maaseudun edustajia ^{lieto} ^{ista} ^{Heidän} ^{tieta} ^{Heidän} ^{mielipiteistään} ^{kun} ^{asioista} ^{kes-} ^{kusteltaisi} ^{laajasti} ^{ja} ^{kokouksessa} ^{pohdittaisi}. Ja ei kait edustajia tahdottane säkkipäässä Tampereelle kutsua. Kait niillekin pitäisi antaa tilaisuus asioihin syventyä, ellei tahdota saada yllätyksellä jotain päätöstä läpitse.

Hautala: Voisi kyllä olla hyödyllinen ehdotettu edustaja kokous, mutta näyttää mahdottomalta tällä kerralla. Ehdotan että piiri kokouk. ^{kaissa} johon tulevat kunnallisjärjestöjen edustajat, keskusteltaisi näistä kysymyksistä, se tulisi halvemaksi ja samal-
lainen tulos saavutettaisiin kuin ehdot. Tampereen kokouksella.

Tuomikoski: Kannatti Hautalan ehdotusta, pitäen sitä käytännöllisempänä. Silloin saamme tarkoituksen, johon pyrimme. Menoja on ollut viime aikoina, pari puoluekokousta ja kunnallinen toiminta vaatii myös varoja. Tampereen kokouk. tulisi olemaan edustetuina vain suuremmat kaupungit, eikä maaseutu.

Jokinen Alma: Puolusteli K. Järj. edust. kok. Oli myös sillä kannalla, että huolettaa punakaartien eräitten jäsenten menettely, ne kun näkyvät olevan sillä kannalla, että sos. dem. on huliganimaaisuutta. On myös ollut huomattavissa eräitten vanhempien puoluetoverien vanhoillisuus, ovat jättäneet puolueen, kun ei ole omat edut kyllin hyvin tulleet valvottua. Turun ryöstöt y.m. sellaiset hulikani teot eivät ole sos.-dem. vaan roistomaisuutta, joka on tuomittava.

Aaltonen: Teki kaartin puolesta ilmotuksen, että Taavetissa on ^{joukkoja ja kysäily} mobilisoitu ^{apua} ^{apua} lähettämään. Viipuria kohti marssii 1,500 lahtaria. Helsinki voidaan sen takia kohdakkoin julistaa piiritystilaa punakaartin taholta.

Sirola: Totesi, että Jokisen Almassa ilmeni vielä sos.-dem. agitaattorin verta. Sosiali demokratia on syvennettävä joukkojen

tietoon. Sosiaali demokratiaa voidaan tulkita tulkita monella tavalla. Epäilyksiä, että vallankumouspuuhien takana olisi jotain epäilyttävää, selitti, että työväen tulee saada purkaa itsensä. Kumousliike pakottaa puolueen tuomitsijoita liikkeelle agiteeraamaan. Työläisjoukot voivat mennä hajalle, jollei se itse huolehdi siitä. Epäili sen ohella neuvottelukokouksen kumoksellisuutta, mutta tietoisuus selvittää asemaa. Kaartin yli-päällikön tiedonannot osoittanevat, että tapaukset menevät ohi hitsemme, voi sattua niin, että kaikki lahtarikaartit laillistutetaan ja silloin on sota valmis. Työväestö on nyt kerta kuultava omaa ääntään. Neuvottelu kokoukseen voidaan lähettää ponsia ja päätöksiä, jollei tule edustajia. Piirikokouksen pito voi osaksi korvata asiaa. Mutta se lienee jo myöhäistä. Niissä ei myöskään saatane täyttä selvyyttä kaikesta osista maata. Tulee ymmärtää niitä tovereita, jotka joutuvat vallankumous liikkeeseen. Mutta jos jotakin tapahtuu, niin se on historiallinen välttämättömyys. Yksityis kohdat jäävät syrjä asioiksi. Köyhälistö ei marssi tahdin mukaan. Tapaukset voivat heittää meidät syrjään. Olenkin ehkä intoilias, niin ymmärrätte kai oikein sentään. Joukot ajavat meitä eteenpäin, eikä niitä voida vastustaa. Nykyisistä taisteluista ei ehkä vielä tule ratkaisevaa taistelua. Mutta meidän tulee pelastaa, mikä pelastettavissa on. Venäjällä on pidetty suuria neuvostojen kokouksia. Antakaamme nyt työläisten itse puhua.

Aalto: On ollut jo paljon kongresseja. Ne eivät ole tuottaneet paljon hyötyä. Ne maksavat tavattoman paljon. Parempi olisi verrata lentokirjasissa nykyistä asemaa eri puolilta. Neuvottelukokous ei kuvasta täydellisesti joukkojen mielialaa, koska edustajat katsovat vain paikkakunnallisia olosuhteita. Kokouksen osanottajille ei saada evästyksiä, jollei tämä kokous määrittele jotain suunta viivoja ja ohjelmaa. Huomautettava on myös kansain välisiä suhteita. Kun eri osissa maata olevista seikoista saadaan selostuksia, joka tapahtuu piiri kokouksien kautta, niin on selvä kanta olemassa. Puoluekokous voitane pitää aikaisemmin. Kiirehdittäköön sitä. Neuvoston tulee antaa ohjeita.

Murto: Piirikokoukset eivät vastaa sitä mitä K. järj. edustaja kokous saisi aikaan. Olen siinä käsityksessä, ettei edes neuvottelukokous voi tuoda apua, sillä tapaukset voivat mennä edellä kuten ^{osoittavat} Turussa y.m. viime ajalla tapahtuneet harkitsemattomat teot. Kannatan kokouksen pitämistä.

Leinonen: Piirikokouksessa on kyllin paljon asioita muutenkin, ettei tätä kysymystä voi sinne lähettää. Kannatti edustaja kokousta kutsuttavaksi.

Kommu: Vaikea harvaan asutusta seuduista saada edustajia lähetettyä.

Saarikivi: Luopui.

Penttilä: Yleinen mielipide olisi saatava selville. Meidän piiristä saataisiin hyvin vähän edustajia, 18:ta kunnasta ehkä 6 lähettäisi edustajansa ja pari ^{sta} kaupungista. Kannatti Hautalan ja Tuomikosken ehdotusta, että piirikokouksissa käsiteltäisiin kysymystä, se vastaisi paremmin tarkoitustaan. Keväällä aikaisin pidetään piirikokoukset. Ehtisi siis hyvin tätä tietä.

Heino: Puolusteli mietintöä.

Harjula: Puolusteli vastalauseita.

Lindell: Kannatin eilen Sirolan ehdottamaa edustaja kokouksen kutsumista. Kannatan sitä vieläkin. Se voisi tuoda parhaiten ilmi työväen mielipiteen.

Sirola: Kokouksen ajan suhteen huomautti, että se voidaan siirtää myöhemmäksi kuin mietinnössä ehdotetaan.

Keskustelu päättyi.

Puheenjoht: On kolme ehdotusta mietintö, vastalause ja Hautalan ehdotus: tarkoittava piirikokouksissa asian ratkaisemista. Äänestettäne. Asetettäne vastakkain vastalause ja Hautalan ehdotus, se joka voittaa, vastaehdotukseksi mietintöä vastaan, se joka voittaa tulee kokouksen päätökseksi.

Hyväksytään.

Hurmevaara: Pyydän nimenhuuto äänestystä.

Harjula: Ensimmäinen äänestys käsien nostolla, toinen vasta nimenhuudolla.

Hyväksyttiin Harjulan ehdotus.

Äänestyksessä saivat:

Vastalause 14 ääntä

Hautalan ehdotus 8 ääntä.

2 äänestys toimitettiin nimenhuudolla, jolloin mietinnön puolesta äänestivät seuraavat 18 *jäsentä*:

Puolueneuvostosta: Hurmevaara, Arvo Toivonen, N. Aronen, Laakso, K. Nordlund, V. Lundberg, V. Viitanen, A. Lampinen, E. Härmä, H. Leinonen, O. Tuomi, E. Murto *ja* Heino;

Puoluetoimikunnasta: O. V. Kuusinen Edv. Gylling, Yrjö Sirola, K. H. Viik *ja* E. Bloranta.

vastalauseen puolesta äänestivät seuraavat 13 *jäsentä*:

Puolueneuvostosta: A. Korhonen, E. Järvi M. Puittinen, J. A. Komu, A. Laakkonen, Heimonen, A. Kirves, A. Valjakka, S. Saarikivi, A. H. Harjula *ja* V. Blomqvist.

Joten päätökseksi tuli, että Neuvottelukokous kutsutaan kokoon.

4 kannale: Toimeenpaneva komitea

Sirola: Vähemmistö ehdottaa, jonka on puoluetoimikunnan työväen järjestys, kaartin y. m. puolueen edustajain kanssa tarkoin seurattava j. n. e.

Saarikivi: Haluaisin valiokunnan selostavan miten se komitea asetetaan nyt, kun A. järj. toimikunta on kieltäytynyt ottamasta osaa siihen. Olen esittäväni vastalauseen kannalla.

Nordlund: Olen mietinnön kannalla tässä suhteessa, Sirolan ehdotus tarkoittaa vapauttaa puoluetoimikunta kaikesta vastuusta. Mietintö vaatii puoluetoimikunnan vastuun säilyttämistä, annettakoon puoluetoimikunnalle lisävoimia, jotka toimivat puoluetoimikunnan vastuulla, Neuvostolla ei olisi oikeuttakaan vapauttaa puoluetoimikuntaa.

Kuusinen: Äsken valittiin valiokunta, joka suunnittelee, vallankumous-neuvoston muodostamista. *En* ajatellut, että puolueneuvosto valitsisi tällaisen komitean. Sirolan ehdotus olisi paras.

Onko tässä mietinnössä ehdotettu sitä, että komitean on tehtävä jotain vaan puoluetoimikunnan luvalla, ellei niin sanottakoon se suoraan. Käsitykseni on, että ylin määräys valta on neuvostolla ja komitea ja puoluetoimikunta ovat rinnakkais-organit, elleivät sovi yhtenäisyydestä, kutsuttakoon neuvosto kokoon, ratkasemaan asiaa.

Gylling: En hyväksy mietintöä siinä kohdin, jossa tarkoitetaan puoluetoimikunnan rinnalle eri organin muodostamista, jos asetetaan sellainen, niin ainoastaan puoluetoimikunta kantaa vastuun siitä, mitä tehdään ja päätetään. Järjestyssäännötkin estävät toisenlaisen menettelyn.

Kuusinen: Työväen liikkeen kokoomisen takia *tarvitaan* tällainen rinnakkais-organ. Ellei neuvosto tähän suostu, hiin sitten on valittava uusi puoluetoimikunta. Gylling ei ole joutunut niin läheisesti tekemisiin vallankumous liikkeen kanssa, että tuntisi asemaa. Olojen kehitys vaatii nyt erilaisia toimenpiteitä. Hajaannuksen välttämiseksi olen valmis luopumaan puoluetoimikunnan jäsenyydestä.

Harjula: Olen sillä kannalla, että puoluetoimikunnalla on säilytettävä ylin ratkaiseva määräysvalta. Sirolan ehdotus tietää uuden diktaattori elimen muodostamista, jolle puolueen ylin määräysvalta on annettava. Vastustan sitä.

Tähtelä: Tuntuu niinkuin puoluetoimikunnan eräät jäsenet eivät enään luottaisi puolueeseen, vaan tahtovat lähteä pois silloin, kun juuri *tarvitaan* tarmokkuutta. Se on moitittavaa arkuutta, joka ei saa tapahtua. Ryhdyttäköön toimiin voimien ottamiseksi pois eduskunnasta, puoluetta vahvistamaan. On kait meillä paljon puolustettavaa, ettei siten saada jättää asioita tuuliajolle.

Gylling: Otettakoon puoluetoimikuntaan lisävoimia jyrkempien vasemmistolaisten taholta, siten saadaan oloissa korjaus.

Leinonen: Kun kaarteja alettiin perustaa, otti puoluetoimikunta johdon käsiinsä kuten tulikin. Ja nyt uhkaavat livistää. Se ei saa tapahtua. Valitaan apua teille jos tarvitsette.

Huotari Anton: Puolueen perustuslaki estää meitä luovuttamasta määräysvaltaa jollekin muulle, kuin puolueoimikunnalle. Vaan siten voimme puolueen yhtenäisyyden säilyttää, mutta Sirolan ja Kuusisen ehdotuksen mukaan hajotetaan puoluetta.

Kommu: Oli Huotarin kannalla. Puolueoimikunnan on oltava puolueen yhtenäisyyden takia paikallaan. Käsitän kyllä, että tällaisen ehdotuksen on aiheuttanut kaukonäköisyys, vastaisista tapauksista, jos tuhmuuksia tulisi, niin ei puolueoimikunta olisi syyllinen vaan puolueuuevosto, silti en voi hyväksyä puolueoimikunnalle vapautusta.

Rahja: Poikkeukselliset olot vaativat myös erikoisia poikkeuksellisia vallankumous elimiä. Puolueoimikunta on valittu toisellaisia toimia varten, ei vallankumousta varten. Kannatan siis erityisen vallankumous komitean valitsemista. Käytännöllinen tarve vaatii sitä. Tällaisen komitean tehtävä olisi olla sotakomiteana, joka määräisi miten on vallankumouksen puhjettua meneteltävä. Ja sen määräyksiä olisi vallankumouksellisten joukkojen toteltava. Sillä olisi mahdollisuus perehtyä tilanteeseen paremmin kuin puolueoimikunnan. Siis sitä tarvitaan onnelliseen tulokseen pääsemiseksi, luokkien välisessä aseellisessa kamppailussa. Luetteli esimerkkejä vallankumous tilanteen asettamista vaatimuksista.

Kuusinen: Puolueoimikunnalta ei tarvitsisi ottaa pois sille kuuluvaa valtaa. Julistuksessa on se tosin epäselvästi sanottu. Puolueoimikunta voisi toimia järjestösääntöjen määräämät asiat. Järjestösääntöjen määräykset eivät estä tällaisen komitean asettamista, eikä ne myös määrää, että puolueoimikunnan pitää määrätä punasen kaartin asioista. Käsiteltäneen hieman väärin komitean ja puolueoimikunnan välistä suhdetta. Ei siinä tule kysymykseen päätöksen teko, onko vallankumous tehtävä vai ei. sellaista ei siellä tulla ratkasemaan. Jos vallankumous tulee, ei sitä voida meidän ponnistuksillamme estää. On harkittu mikä on köyhällistölle edullisinta. Olen aina ollut varovaisuus politiikan kannattaja. Nyt on varovaisinta se, että varustaudumme vallankumoukseen. Eilen sanoi Turkia, että on jarrutettava val-

lankumouksen puhkeamista, mahdollisimman kauan. En olisi juuri sillä kannalla. Jos nähdään, että sen jouduttamisesta on hyötyä, on sitä joudutettava. Tällä komitealla tulisi olla pari tai kolmekin vakinaista toimitsiaa. Alkää jättää asioita ennalleen, siitä ei tule mitään.

Pärssinen: En voi hyväksyä puolueen johtoon kahta samallaisilla valtuuksilla varustettua elintä. On vaarallista lähteä tälle tielle. Ehdotti kappaleeseen lisättäväksi kehotuksen: "että puoluelehtien on entistä enempi esiinnyttävä yhtenäisenä työväen luokkataistelun ajajana. Luetteli esim. miten eräissä puoluelehdissä (Tainio: Savon Työmiehessä) on moitittu työväen luokkataistelua tavalla, jonka porvarit ovat hyväksyneet.

Sirola: Kummasteli, että vastustetaan puolueoimikunnan vastuun siirtämistä toiselle elimelle. Tämä on kapinettikysymys, ellei uuevosto, joka nyt edustaa puoluetta, suostu puolueoimikunnan ehdotukseen on seuraus, että puolueoimikunta eroaa. Tällainen komitea olisi ollut jo ennenkin asetettava. Annettakoon luottamuslause puolueoimikunnalle, jos hyväksytään sen tähän astinen menettely. Uuevostolla on tilaisuus harkita kenelle se antaa vapauden puolueoimikunnasta, joa vaaditaan siellä pysymään, niin vapautettakoon sitten muista tehtävistä, eduskunnasta ynnä muusta. Luotakoon sellainen elin, joka kaikkien tapausten varalta voi olla valmiina. Ellette suostu puolueoimikunnan vaatimuksiin, niin käsittää puolueoimikunta sen epäluottamukseksi, joka tietää sen uusimista.

Tähtelä: Yhä enempi tulen vakuutetuksi, että puolueoimikuntaa ei voida vapauttaa puolueasiain johdosta. Rahjan puhe sai minun siitä yhä enempi vakuutetuksi. Jos nyt puolueoimikunta syrjäytettäisiin, saisi se joukot ymmälle. Se olisi ikäänkuin konkursi-julistus. Puolueoimikunta ikäänkuin tunnustaa tähän astisen toiminnan olleen epäonnistunutta.

Nordlund: Olen sillä kannalla, että vallankumousta varten on varustauduttava. Jo suurlakon aikana asetti puolueoimikunta

vallankumouksellisen keskusneuvoston, jolle siirtä valtansa, eikä sitä moitittu siitä. Suurlakossa tosin epäonnistuttiin. Seuraavassa kamppailussa ei saada valmistamattomuuden takia epäonnistua. Siksi on varustauduttava ja mietintö tarkoittaa juuri sitä. Voitaisiin lisätä mietintöön ajatus, että puoluetöimikunnan luvalla vasta on joukkojen lähdettävä liikkeelle. Toimeenpanevan komitean asettaminen on valitun valiokunnan tehtävä.

Toivonen: Käsitäksenäni on se, että puoluetöimikuntaa olisi täydennettävä tarpeellisella määrällä. Mutta puoluetöimikunnalla olisi säilytettävä vastuu. Mutta nyt kun puoluetöimikunnan jäsenet ovat uhanneet erota, en tiedä miten siinä tapauksessa on meneteltävä.

Aalto: Puolueen johto tarvitsee lisävoimaa, mutta jos mietintö tällaisena hyväksytään, tulisi muodostettavaksi erityinen täydellisillä valtuuksilla toimiva elin. Sitä ei voida sallia ja niin käsittää A. järj. toimikuntakin asian, kieltäytyessään sellaiselle komitealle valtaansa jakamasta. Valittakoon komitea, mutta se ei saa ryhtyä mihinkään, työväestölle tärkeisiin toimenpiteisiin, ilman puoluetöimikunnan lupaa.

Kivisalo: Komitea kyllä voidaan valita, mutta vaan avuksi puoluetöimikunnalle ja sen määräys vallan alaisena. Ja puoluetöimikunnan tulisi esiintyä tarmokkaammin kuin tähän asti. Annettava puoluetöimikunnalle valta erottaa puolueesta sellaiset, jotka eivät alistu puolueen periaatteiden ja päätösten mukaisiin menettelytapoihin, esimerkiksi punakaartilaisosastot, jotka eivät alistu yhteisiin päätöksiin. Kannatan muuten Pärssisen ehdotusta.

Sirola: Selosteli valiokunnassa ilmenneitä eri mielipiteitä. Suurlakon aikana valittu vallankumous-keskusneuvosto oli "täydennys komitea", johon puoluetöimikunnan lisäksi valittiin muutamia jäseniä ja se oli huono elin. Tätä välttääkseen on tarpeen erityisen täysivaltaisen elimen asettaminen. Puoluetöimikunta ei kykene siihen. Vastusti Nordlundin ehdotusta.

Blomqvist: Sirolan lausunnon johdosta huomautti, että nyt tarvitaan auktoriteettia ~~aj~~ ^{jos} sitä on puoluetöimikunnalla. Jos se eroaa, katoaa joukoista luottamus kokonaan sos. dem. puoluetta kohtaan. Olisin halunnut lisätä voimia puoluetöimikuntaan.

Harjula: Puoluetöimikunnan jäsenistä Sirola ja Kuusinen ovat toisella kannalla, Gylling ja Viik toisella. Puolueen neuvoston on nyt ratkastava näiden välillä. Sirola väitti, että ellei puoluetöimikunta saa luovuttaa valtaansa, niin he eroavat. Me emme missään tapauksessa voi, Sirolan diplomaattisista kieräilyistä huolimatta, antaa puolueessa määräysvaltaa muille, kuin puoluetöimikunnalle, joka on puolueen toimeenpaneva orgaani. Palkattakoon vaikka 5 toimitsijaa, mutta valtaa ei puoluetöimikunnalla pois. Sitäkin suuremmalla syyllä, kun vakaumukseni mukaan, työväen on varustauduttava vaan itsepuolustus tarkoituksessa, mutta ei hyökättävä.

Kuusinen: Mietinnössä oleva sananmuotokaan ei sido komiteaa puoluetöimikunnan määräysvallan alaiseksi. Me luovumme, ellei ehdotustamme hyväksytä, kyllä Harjula voi sen uskoa.

Aalto: Kuusisen lausunto osoittaa, että tehtäväkseen päätös puolueen tai toiseen, niin puoluetöimikunnan jäsenistä puolet eroaa. Siis harkittava, mikä puolueelle edullisempaa. Ei kahta samalaisilla valtuuksilla varustettua elintä. Se synnyttää sekaannusta.

Hurmevaara: Puolusti mietintöä. Keskustelu päättyi.

Puheenjoht: Keskustelun kuluessa on Pärssinen tehnyt lisäehdotuksen, jota Kivisalo kannattaa, Nordlund samoin lisäehdotuksen jota ei ole kannatettu. Äänestettäneen siten että mietintö sellaisenaan, tai Pärssisen lisäehdotuksella, sen jälkeen mietintö sellaisenaan, kun se tässä äänestyksessä tulee ja vastalause vastakkain.

Kuusinen: Voitaissi hyväksyä yksimielisesti Pärssisen lisäehdotus.

Lumivuokko: Pärssisen ehdotus ei sisällä mitään asiallista lisäystä.

Aronen: Ei se ole puheenjohtajan vika. Ehdotus on tehty ja jätetty puheenjohtajalle, joten siitä on päätettävä.

Hyväksyttiin yksimielisesti Pärssisen lisäehdotus seuraavana: Pärssisen ehdotus 4 pöytäkirjaan. Samalla puolueenvaltuusto velvoittaa puoluelehdet entistä yhtenäisemmin ja jyrkemmin asettumaan työväen luokkataistelun kannalle ja karttamaan työväen voimia hajottavaa esiintymistä.

Ryhdyttiin äänestämään mietinnön 4 kappaleen ja vähemmistön ehdotuksen 3:n kappaleen välillä. (Katso Liite N:o 4.)
Hurmevaara: Vaati nimennuoto äänestystä.

Mietinnön puolesta äänestivät seuraavat 15: K. Manner, Kuusinen, Yrjö Sirola, E. Eloranta, Hurmevaara, Heino, A. Korhonen, K. Nordlund, Lundberg, A. Lampinen, E. Härmä, A. Kirves, O. Tuomi, A. Taimi, A. Usenius.

Vastalause puolesta äänestivät seuraavat 18: Edv. Gylling, K. H. Viik, Arvo Toivonen, N. Aronen, Laakso, E. Murto, J. Vuoristo, E. Järvi, M. Puittinen, J. A. Komu, A. Laakkonen, H. Leinonen, Heimonen, A. Valjakko, S. Saarikivi, A. Harjula, Blomqvist, V. Laine.

Joten vastalause tuli hyväksytyksi tässä kohdin. (Liite N:o 4)
Nordlund ja Tuomi panivat päätöstä vastaan vastalauseensa.

Viik: Kun aika on kulunut myöhään olisi lopetettava kokous.

Sirola: Ilmoitan luopuvani puoluevaltuuston jäsenyydestä, askeiden päätöksen johdosta. Vastustan muuten kokouksen keskeyttämistä.

Kuusinen: Eloranta ja Manner Yhtyivät Sirolan ilmoitukseen.

5 kap: Ei antanut aihetta keskusteluun. Puoluevaltuustolla kun on katsottava olevan sellainen oikeus.

6 kap: Vallan valtaamiskysymys ja

7 kap: Suhte hallitukseen esitetään yhdessä, sekä Viikin vastalause.

Puheenjoht: Voitanee asettaa yhdessä keskusteltavaksi.

Hyväksyttiin.

Saarikivi: Näissä kohdissa ehdotetaan hyvin laajan ohjelman

toteuttamista. Hallituksen kukistamista ja vallan ottamista työväen käsiin. Voimmeko sitä pitää, se on eri asia, sitä ei valiokunnan taholta ole selitetty. Uskon, ettei se olisi nyt mahdollinen. Esim. varojen kieltä kukistaisi hallituksen, mutta olemmeko valmiit ottamaan sen haltuumme, tuskin vaan. Luettelili esim. suostunta kiellosta.

Sirola: Viikin ehdotus ei olisi hullumpi. Mietinnössä ehdotettu ohjelma on siltä varalta ehdotettu, jos vallankumoustilanne syntyisi. Odotettakoon äsken päätetyn neuvottelu kokouksen päätöksiä ja laaditaan ohjelmamme sen mukaisesti.

Gylling: Puolusti mietintöä. Varojen kieltä tehokas keino hallituksen kukistamiseksi.

Tuomi: Oli samalla kannalla. Musta hallitus kukistettava.

Usenius: Toivoin, että neuvoston jäsenet käyttäisivät puheenvuoroja asiasta, jotta ryhmän jäsenet saisivat ohjeita. Jos työttömyyden torjumiseksi pyydetään varoja, onko nekin kieltettävä?

Viik: Selosteli missä kohdin hänen ehdotuksensa eroaa valiokunnan mietinnöstä. Katsoi, että hänen ehdotuksensa on työväestölle edullisempi. Puoluevaltuusto velvoitetaan varustautumaan entistä tarmokkaammin vallankumouksen varalta. On myös vaatimus, että puoluevaltuuston on estettävä ennakkoajaisia hajanaisia esiintymisiä.

Saarikivi: Huomautti Tuomelle, että jos porvarit tekevät valiokunnan ehdotuksen 4 milj. mkk. ^{myöntämiseksi} työttömyyden torjumiseksi, ravintoavustukseksi köyhille kansakuululapsille, ynnä muihin samalaisiin tarkoituksiin ehdottavat varoja, niin onko uskottava, että työväestön taholta käsitetään varojen kieltä. Tuskinpa.

Penttilä: Etelä pohjanmaalla työväestö tyytymätön hallitukseen, sen satopolitiikan vuoksi, samoin porvarit. Ja voi käydä niin, että porvarien omat joukot sen kukistavat, ettei meillä ole vaivaa.

Kivisalo: Verojen kieltä kysymys jätettävä eduskunta ryhmälle.

Heimonen: Oli samalla kannalla toivomuksella, että ryhmä ottaisi tätä käytäntöön, milloin katsoo sen tuottavan köyhällistölle etua.

Valjakka: Puoluekokous on jättänyt verojen kieltokysymyksen ryhmälle, joten ei meillä ole oikeus sitä muuttaa. Elintarvekysymyk-

sen takia tarvitaan varoja, eikä ole oikeata saattaa köyhälistöä nälkään-nääntymis vaaralle alttiiksi.

Kuusinen: Puolueen päätös^{on}, että: „suostunnat ovat kiellettävät,“ ei muistaakseni ole vastakkaista päätöstä tehty.

Valjakko: Luki viime puoluekokouksen päätöksen, jonka mukaan verojen kieltokysymys on jätetty ryhmälle.

Keskustelu päättyi.

Puheenjoht.: Ehkä ne, jotka kannattavat valiokunnan mietintöä, äänestävät ensin. Viikin ehdotuksen kannattajat sitten. Hyväksytään kätten nosto äänestys.

Valiokunnan mietintö sai 14 ääntä.

Viikin ehdotus sai 11 ääntä,

joten mietintö tuli hyväksytyksi tässä kondin. (Katso siv. 39-40).

Mietintö tuli loppuun käsitellyksi.

Puheenjoht.: Komitean valitsemiskysymys kait on samalla hyväksytty. Hyväksyttiin puheenjohtajan käsitys.

Kivisalo: Päätöksen laatimisen^{on} lopulliseen sananmuotoon, olisi jätettävä ~~erityisen~~ valiokunnan toimeksi. Lähetettävä valiokuntaan, missä se oli laadittavana.

Nordlund ja Eloranta: Vastustivat samaan valiokuntaan lähettämistä.

Asia palautettiin takaisin valiokuntaan, lopullisen sananmuodon laatimista varten. Valiokunnasta palattua:

Mietintö hyväksyttiin lopullisesti seuraavan sisältöisenä:

Menettelytapa nykyhetkellä.

Puolueneuvoston päätöksiä.

Sos.-dem. puolueneuvosto on kokouksessaan t.k. 19-21 p:nä harkinnut asemaa ja havainnut, että luokkataistelutilanne maassa on sellainen, että tämän johdosta on puolueneuvosto pitänyt tarpeellisena ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin:

Puoluekokous.

Varsinainen puoluekokous on kutsuttava koolle, vastedes tarkemmin määrättävänä päivänä toukokuun alkupuolella ja on tä-

tä varten vaalit toimitettava puolueen järjestyssääntöjen mukaisesti. Puoluetoimikunnan on hetimiten annettava valitsemiskehoitus ja lähemmät ohjeet, sekä ryhdyttävä muihin valmistelutoimenpiteisiin.

Työväenjärjestöjen neuvottelukokous.

Kun kuitenkin tällaisena aikana on erittäin tärkeää, että Suomen köyhällisten todellinen mieliala ja vaatimukset, sen taisteluhalu ja toimintakyky mahdollisimman selvästi ja voimakkaasti ilmenee, päätti puolueuvosto, että helmikuun kuluessa pidetään suuri neuvottelukokous, johon järjestynyt työväki voi lähettää edustajia joka kunnasta. Tuon kokouksen tehtävänä on tarkoin selvittää luokkataistelutilanne maassa ja sen eri osissa, sekä antaa lausuntonsa aseman vaatimista toimenpiteistä ja menettelytavoista. Lähemmät ohjeet tulee annettavaksi kokouksen edustajain vaalia varten, kuitenkin niin, että työväen järjestöjen myös vähemmistöjen mielipiteet kunnittain otetaan selville äänestyksellä, joiden pöytäkirjat edustajien on tuotava mukanaan ja joiden perusteella voidaan arvioida työväen todellinen kanta.

Järjestynyttä työväkeä kehoitetaan järjestöissään, sekä puoluelehdissä monipuolisesti pohtimaan esille tulevia kysymyksiä ja niistä esittämään alustuksia ja päätösehdotuksia. Järjestöille lähetettävässä kiertokirjeessä tullaan esittämään ehdotuksia kokouksissa esille tulevista asioista.

Kokouspaikaksi määrää neuvosto Tampereen.

Valiokunnan ehdotus, että puolueen menettelytavasta päättämään asetetaisiin puoluetoimikunnan rinnalle itsenäinen ja erillinen toimikunta, emme voi hyväksyä, eikä sen asettamiseen mielestämme järjestyssääntöjen mukaan neuvostolla ole oikeutta. Kun tämä toimikunta lisäksi tulisi kokoonpanoltaan puoluejärjestöille tuntemattomaksi, saattaisi se johtaa yksilöllisten ja puolueelle vieraiden tarkoituksien ajamiseen ja kun lisäksi, täten syntyvää toimeenpanovaltaa ja toimintaa ei voitaisi myöskään puolueen puolelta tehokkaasti tarkkailla, voisi tämä asiantila nykyisen kuohunnan aikana johtaa samallaiseen erheelliseen toimintaan, kuin eräät työväenjoukot v:n 1905 suurlakon jälkeen joutuivat.

Kun kuitenkin on huomattu^{että} nykyiset Puoluetoimikunnan jäsenet, eduskunta, työn y.m. toimien vuoksi, eivät voi kyllin tehokkaasti ottaa osaa toimikunnan töihin ehdotamme, että puolueneuvosto valitsisi puoluetoimikuntaan lisäjäseniä ja oikeuttaisi puoluetoimikunnan kutsumaan avustajia tarpeen mukaan, se-

- - kä asettamaan ja lakkauttamaan tarpeen ja tilanteen mukaan vaatimia erinäisiä toimikuntia. Puolueen asioista ylintä päättäisi ja näin asetettujen toimikuntien töitä valvoisi Puoluetoimikunta.

Vallan Valtaamiskysymys.

Puolueneuvosto katsoo, että porvariston mustain taantumuspyrkimysten torjumiseksi ja työväen etujen valvomiseksi voi käydä välttämättömäksi, ehkä jo lähiaikoinakin, ottaa valta työväen käsiin, ja jättää Toimeenpanevan komitean tehtäväksi, antaa järjestöille tarpeelliset ohjeet siitä, mitä tällöin on huomioon otettava.

Puolueneuvosto katsoo, että lähimpäin ohjelmavaatimusten perustaksi on pantava, puoluetoimikunnan 15 p. päivätyssä lausunnossa ehdotetut asiat, täydennettyinä erinäisillä kohdilla, joiden lähemmän kehittämisen ja työväen keskusteltavaksi saattamisen puolueneuvosto jättää Toimeenpanevan komitean ja puoluetoimikunnan asiaksi, ja joista, neuvoston päättämässä työväen neuvottelukokouksessa tullaan keskustelemaan.

Suhde hallitukseen.

(Neuvoston vastaus Airolan kysymykseen).

Puolueneuvosto katsoo, että sos.-dem.eduskunta ryhmä on nykyiseen hallitukseen ja porvarillisiin puolueryhmiin nähden oltava leppymättömässä vastarinnassa ja ahdisteltava hallitusta kaikilla parlamentaarisen toiminnan tarjoamilla keinoilla ja kiellettävä siltä varat.

Puheenjoht. Hyväksytään ehkä, ettei julkaista päätöksiä, ennenkuin ne ovat tarkistettuja, ja jäisi puoluetöimikunnan tehtäväksi katsoo mitä päätöksiä saadaan julkaista.

Kuusinen : Pitänee saada julkasta kokouksen päätökset ja äänestykset selvitykseksi siitä, miksi puoluetöimikunnasta on eronnut eräitä jäse

Sirola: Käsitin puheenjohtajan ehdotuksen sisältävän sen, ettei niitä julkaista tarkistamattominan. Ehdotan, että valiokunta tarkistaisi päätökset ja sitten se, mikä on tarkistettu, annetaan puoluelehdille julkastavaksi. Hyväksyttiin Sirolan ehdotus.

Puheenjoht: Kun eräät puolue-toimikunnan jäsenet ovat ilmottaneet eroavansa, niin onko valittava uusia tilalle.

Tähtelä : Millä perusteella eroaminen on tapahtunut.

Laakso: Ei myönnetä eroa, vaan lisäjäseniä valittava äsken tehdyn päätöksen mukaan. Puoluekokouksessa valittava vasta puoluetöimikunta.

Nurminen: On myönnettävä ero, ja valittava uudet tilalle, se on puolueen edun mukaista. Oikeisto ja vasemmisto voivat täten päästä selvemmille vesille.

Saarikivi: Huomautti Nurmiselle, ettei tässä voi olla kysymys oikeistosta eikä vasemmistosta. Ei myös epäluottamuksesta, sillä on tahdottu antaa valta sille, jolle valta kuuluu.

Valiakka: Ei ole päteviä syitä eroa myöntää, vähemmistön on taittava enemmistön päätöksiin. Valittakoon lisäjäsenet sinne, mutta ei myönnetä eroa.

Harjula: Jos eivät halua olla, niin menkööt. Muutamat puoluetoimikunnan jäsenet ovat esittäneet keinotekoisista hajottamis-politiikkaa. Valittakoon muutamia työmiehiä puoluetoimikuntaan, ellei her-
rat halua toimia.

Turkia: Huomautti, että jos Manner y.m. eivät suostu toimimaan puoluetoimikunnassa, niin on minunkin erottava. Voitte siis ajatella uutta puolue sihteerää.

Hautala: Ei hyväksynyt niiden puolue toimikunnan jäsenten menettelyä, jotka koettavat vaikeuttaa puolueen toimintaa, eroamalla puolueen johdosta. Tämä tulee herättämään työväestössä tyytymättömyyttä. Puolueen oltava yhtenäinen.

Gylling: Ei ole asiallista syytä eroon ,jos olisi eron syytä,niin juuri meillä oikeistolaisilla olisi syytä erota ,eikä mekään eroa. Askeinen päätös ei estä täydentämästä puoluetoimikuntaa.

Heimonen : Kokous olisi keskeytettävä nyt ja jätettävä aamulla
Kannatettiin .Kokous lopetettiin kello II,15 j.p.

Seuraava kokous huomenna kello 9 e.p.

22 päivänä

Kokous alettiin kello 9,30,e.p.

Nimenuudossa merkittiin poissa olevaksi J.Kirves, Grägg, Peura, ja Y.Mäkelin.

Gylling: Ilmoitti sen jälkeen, kun useita jäseniä on eronnut puoluetuimikunnasta, on puoluetuimikunta valittava kokonaan uudestaan, sillä loputkin eroavat. Olisi puoluetuimikunta valittava suurilukuisempi kuin tähän asti, jotta se voisi toimia jaostoina. Valiokunta voisi tehdä ehdotuksen iltapäiväksi. Puoluetuimikunta saatava vasemmistolaiseksi, sen sijaan, että nyt on päinvastoin.

Leinonen: Kannatti valiokuntaan lähettämistä, mutta tiedusteli Gyllingiltä, onko hänellä periaatteellista erimielisyyttä jäsenyyttä vastaan.

Pietikäinen: Oli Gyllingin kannalla, kun toiset ovat eronneet, ei sovi toistenkaan jäädä. Näyttäisi ikäänkuin eronneet olisivat saaneet epäluottamus lauseen, jota ei ole tapahtunut. Siis uusittava kokonaisuudessaan uusi.

Heimonen: On kannata kenelläkään puoluetuimikunnan jäsenille vapautta, vaan esim. valittava 5 henkilöä puoluetuimikunnan avuksi ja enempiäkin, jos puoluetuimikunta haluaa. Vakinaisia virkailijoita voitaisi ottaa lisäksi. Eilen valittu muodosteluvaliokunta voisi tehdä tässä suhteessa ehdotuksen. Nyt ei myönnettä eroa kenellekään.

Puheenjoht: Olisi käytettävä lyhempiä puheenvuoroja, kun kokouksella on vähän aikaa tänään.

Laakso: Ei voida eroa myöntää, etenkin kun kieltäytymisen perusteet ovat sellaiset, että "kun toisetkin eroavat".

Järvi: Ei myönnettä eroa, Oli pahoillaan siitä tyranni vallasta, jota Helsingiläiset puoluetuimikunnan jäsenet, jopa puoluesihteerikin eilen harjottivat. Mutta jääköön toiseen aikaan tilinteko siitä.

Harjula: Ihmetteli puoluetuimikunnan jäsenten menettelyä. Ei tarvita muuta kuin puolueuuvosto vielä eroa, niin on kaikki valmista. Tuntuu olevan jotain salaista, tällaisen menettelyn ta-

kana. Ei näin maalainen ymmärrä, mitä peliä sellaisella menettelyllä tarkotetaan. Neuvoston olisi vaadittava tässä asiassa täysi selvyys. Eräät puoluetuimikunnan jäsenet ovat päättäneet, että neuvosto olisi oikeistolainen, se ei pidä paikkaansa. Erimielisyyttä on vaan siitä, että puoluetuimikunnalle säilytetään sille järjestön sääntöjen mukaan kuuluva valta, jolla tavalla käsittääkseni puolue voi yhtenäisesti puolustautua porvarien hyökkäyksiä vastaan, ja tämä meidän kantamme ei kait ole oikeistolainen. Komitea kyllä olisi asetettava puoluetuimikunnan kokoonpanoa suunnittelemaan.

Komu: En halua myöntää eroa. Ehkä tarkistettaisiin eilistä, erimielisyyttä synnyttäneitä päätöksiä, toimittamalla uusi äänestys. Itse puolestani olen entisellä kannalla. Komitea kyllä voisi tehdä ehdotuksen asiassa.

Hurmevaara: Komitea on asetettu eri tarkoitusta varten, eikä se voi ottaa tätä asiaa valmisteltavakseen. On luonnollista, että puoluetuimikunnan jäsenet ovat eronneet, kun heidän ehdotuksensa ei mennyt läpitse. Kannatan Gyllingin ehdotusta.

Viik: Olisi koetettava saada kompromissi enemmistön ja vähemmistön välillä. Ehkä selkenesi siten, että valittaisiin vallankumouksellinen neuvosto, puoluetuimikunnan avuksi, yhdessä sen kanssa asioista neuvottelemaan.

Turkia: Kuusisen y.m. puoluetuimikunnan jäsenten eroaminen jakaisi puolueen kahtia, jotka jäävät, saavat oikeistolaisen nimien. Olen ilmoittanut eroavani sentakia, etten jaksa uusien jäsenten kanssa toimia. Eroavat ovat työkykyisiä jäseniä. Puoluetuimikunnan jäsenyys on epäkiitollinen tehtävä. Kannatan Viikin ehdotusta.

Nordlund: Vastusti Viikin ehdotusta ja kannatti Gyllingin ehdotusta.

Usenius: On hyväksyttävä eroavien puoluetuimikunnan jäsenten kanta. Olisi pitänyt jo eilen hyväksyä.

Lundberg: Valittava kyllin suuri lukumäärä jäseniä puoluetuimikuntaan, ehkä 12 ja järjestäköön itse työnsä.

Saarikivi: Se juuri eilinen päätös olikin, mutta puolueoimikunta ei hyväksy sitä. Se tahtoo vaan päästä vallankumoukseen, mutta samalla päästä vapaaksi vastuusta.

Keskustelu päättyi.

Puheenjoht: Gylling on ehdottanut, että asia lähetettäisiin valiokuntaan sovittelua varten, ja sen pohjalla päätettäisiin myöhemmin ja Viikin ehdotus, että valittava valtuuskunta nyt heti, erinäisiä ehtoja asetta^{en}atta.

Äänestyksessä Gyllingin ehdotus sai 14 ääntä ja Viikin ehdotus 5 ääntä, joten Gyllingin ehdotus tuli päätökseksi.

Puheenjoht: Olisi nyt valittava valiokunta asiaa järjestämään.

Heinonen: Ennen valitun valiokunnan tehtäväksi.

Hurmevaara ja Taimi: Arvelivat, ettei ne jäsenet, jotka ovat ennen valitussa valiokunnassa, voine ehtiä tähän valiokuntaan.

Tuomi: En ehdi, olen eduskunta työssä tänään, ehdotan Nordlundia.

Usenius: Ehdotti Lundbergiä ja Viikiä.

Viik: Olen puolueoimikunnan jäsen.

Harjula: Gylling valittava.

Puheenjoht: Ehdokkaina ovat Harjula, Heino, Hurmevaara, Gylling, Lundberg, Viik, ja Taimi.

Äänestettäessä saivat Harjula 12, Hurmevaara 16, Gylling 16, Lundberg 15, Viik 11, jotka siis tulivat valituiksi. Kokoonkutsujaksi Hurmevaara.

Valiokunnalla on ennen tehdyn päätöksen mukaan oikeus järjestää asia, ja ehdottaa mietintönsä kokoukselle.

Puheenjoht: Esitetään Venäläisten sotilasten täällä oloa koskeva asiasta mietintö.

Härmä: Esitti mietinnön. Seuraavan sisältöisenä:

VENALAISET TOVERIT.

Suomen porvariston taholta jo kuukausimäärin harjoitettu jatku~~va~~ provokatoorinen yllytys ja lokatulva Suomessa olevaa venäläistä vallankumouksellista sotaväkeä vastaan, on syystä Teidän mieltänne katkeroittanut. Se on katkeroittanut meidän

kin, teidän Suomalaisten toverienne mieltä. Samanlaista lokatulvaa syyttävät he sanomalehdissään ja muuallakin Suomalaista vallankumouksellista sosialidemokratiaa ja sen järjestäjä vastaan yhtämittaa. Porvarillinen taantumus ei valikoi keinojaan vastavallankumouksellisessa taistelussaan, sillä heidän tarkoituksensa on vallankumouksen ^{hankittaminen} Porvarillinen järjestelmä on kaikkialla kasvattanut rikollisia ja anarkistisia pimeitä voimia. Tällaisten, vallankumouksen oppeja tuntemattomien yksilöiden ja ryhmien tekemiä ilkitöitä porvarillinen sanomalehdistö yrittää syyttää vallankumouksellisen sotaväen ja työväen syyksi, vaikka se itse asiassa onkin porvarillisen mäännäisyyden tulosta. Tämän vuoksi, he häikäilemättömästi myös liioittelevat ja värittävät tapahtumia, ja valheellisesti sellaisia keksivät. Häikäilemättä he myös syyttävät koko tämän lokatulvansa vallankumouksellisen, kunnollisen väen niskaan. Sillä heidän varsinainen tarkoituksensa tällä kaikella, on parjata ja häväistä vallankumousta ja sillä tavoin kasvattaa vastavallankumouksellisia voimia. Käsitämme, että tällainen menettely syvästi katkeroittaa Suomessa olevaa venäläistä vallankumouksellista sotaväkeä, sitäkin enemmän, kun tämä lokatulva syydetään sen vallankumouksen sotaväkeä vastaan, joka horjumatta, periaatteistaan kiinnipitäen, usketäin on tunnustanut Suomen kansan itsensä määrämisoikeuden ja Suomen valtiollisen riippumattomuuden. Me Suomen työväen edustajat, taistelemme horjumatta teidän kanssanne, tällaista Suomen porvarillisen ajamaa vaaraa ja provokatoorista parjaustulvaa vastaan ja Puolueneuvoston kokous, antaen tunnustuksen Venäjän vallankumouksen rehellisille edustajille, lausuu jyrkän paheksumiansa Suomen porvariston sanomalehdistön harjoittamaa vastavallankumouksellisuutta vastaan.

~~Suom~~ Suomen sosialidemokratia taistelee leppymättömästi militarismia vastaan. Meidän puoluekokouksemme on vaatimuksena lausunut, ettei Suomi itsenäisenäkään maana, omaa seisovaa sotaväkeä tarvitse. Suomessa ei tietysti ole pidettävä venäläistäkään sotaväkeä, niinpian kuin sen poisvieminen täällä käy mahdolliseksi.

si, ja missään tapauksessa ei enään rauhan tultua. Mutta por-
varien provokatoorisessa muodossa esitettyyn vaatimukseen, että
sotaväki on täältä viipymättä poiskuljetettava, ei Suomen työ-
väki ole yhtynyt, huolimatta maassa vallitsevasta ankarasta
elintarvepulasta, joka tietysti venäläisen sotaväen täällä ole-
misen kautta käy työväestölle vielä vaikeammaksi, ja jonka hel-
pottamiseksi toivomme venäläisten toverien tarmokasta apua. Sil-
lä me käsitämme hyvin, että ainakin osaksi venäläisen sotaväen
Suomessa olo nyt, ennen kuin rauha on solmittu, saattaa olla
tarpeen vallankumouksellisen Pietarin suojelemiseksi, jonkun
imperialistisen hallituksen hyökkäystä vastaan. Me olemme sitä
paitsi sitä mieltä, että kysymys, milloin ja millä tavalla venä-
läinen sotaväki on Suomesta pois siirrettävä, on keskinäisten
neuvottelujen kautta ratkaistava, siinä Venäläis- Suomalaisessa
sekokomiteassa, jonka teidän kansankomissaarionne neuvosto on eh-
dottanut asetettavaksi niiden kysymysten selvittämistä var-
ten, jotka aiheuttavat Suomen eroamista Venäjästä, ja johon ko-
miteaan Suomen eduskunta puolestaan jo on valinnut 7 jäsentä,
niistä 3 Suomen sosialidemokratian ehdottamaa.

Helsinki, 21.1.-1918.

E. Gylling.

M. Turkia.

E. Härmä.

Puheenjoht: Halutaanko keskustelua luetun mietinnön johdosta?
Tuomi: Esitän, että tämä hyväksytään yksimielisesti, paitsi teh-
dään eräitä muodollisia korjauksia.
Mietintö hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjoht: Esitän puolue-neuvoston kokoukselle seuraavan kir-
jelmän, joka on ote Lauritsalan työväen talolla 16 päivänä tam-
mikuuta 1918 pidetystä, järjestyneen työväen kokouksesta. Puheen-
johtaja luki kirjelmän: (Liite N° 5)

Usenius: Pyydän vaan merkitä, että tämä on todistus kumouksel-
lisesta mielialasta työväen keskuudessa.

Saarikivi: Minäkin huomaan, että siinä on kumouksellisuutta,
jos uhkaukset ja puolueorganien sivuuttamaan pyrkiminen on
siksi sanottava. Tavallinen ihminen ei sitä ymmärrä.

Puheenjoht: Kokous päättäneen hyväksyä kirjelmän asiakirjoihin
liitettäväksi ja jos siinä on nykyoloissa huomioon otettavaksi,
niin se otettakoon huomioon.

Puheenjohtajan esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kokous keskeytettiin kello 10,40 ja päätettiin jatkaa kello
puoli yksi päivällä.

Kokoonnuttiin kello 1,45 mutta kun mietintö ei ollut valmi-
na lykättiin kokous kello puoli viiteen illalla.

Kokous kello 5 j.p.

Puheenjoht: Läsnaolooikeutta ^(suosiletaan) A. Haloselle, K. Lampiselle, K. Ham-
marille, O. Suutalalle, joka ^{on} neuvoston varajäs. E. Saarinen Hä-
meen pohjois. piiritoimikunnan puolesta. Hyväksyttiin.

Puolue-toimikunnan jäsenet:

Esitetään valiokunnan mietintö puolue-toimikunnan jäsenten vaa-
lista,

Valiokunnan mietintö:

Että poikkeuksellisten olojen vuoksi valitaan puolue-toimi-
kuntaan ensi puoluekokoukseen asti 12 jäsentä.

että puolue-toimikunnan keskisestä työnja-
osta, sekä virkailijain asettamisesta päätetään
puolue-toimikunta.

että puolue-toimikunta saa jakautua jaostoihin
ja valtuutta ne hoitamaan määrättyjä asiain o-

loja,

että puoluetöimikunta valtuutetaan tarpeen muk-
kaan täydentämään itseään lisäjäsenillä,
että puoluetöimikunnan jäseniksi valitaan.

Entisiä

Uusia

O.V.Kuusinen	A.Taimi
K.Manner,	A.Kiviranta
Y.Sirola	E.Haapalainen
E.Gylling.	L.Letonmäki
M.Turkia	E.Elo
K.Viik	
E.Eloranta	

Helsinki, 22 päivänä tammikuuta 1918.

Keskustelussa lausuiivat:

Hurmevaara: Huomauttaen, että on ehdotettu puoluetöimikuntaan 12 jäsentä, siis 5 nykyisten puoluetöimikunnan jäsenien lisäksi, nimittäin A.Taimi, Kiviranta, E.Haapalainen, L.Letonmäki, ja E.Elo.

Turkia: Tyydyttää täysin muuten, mutta minulle pitäisi myöntää vapaus, sillä minua vastaan on oppositiooni siksi, että olen joutunut olemaan tulella enempi kuin muut. Sitäpaitsi olen sairallinen ylivoimaisista ponnistuksista. Tulee saada levätä. Siis haluan vapautta.

Puheenjoht: Lyhyet puheenvuorot olisi paikallaan.

Murto: Vanhempien puoluetoverien mielipide on, että Turkia pysytettävä paikallaan. Annettakoon hänelle vapaus kaartia koskevissa asioissa.

Laakso: Oli samalla kannalla.

Sirola: Turkiaa tarvitaan muun muassa puoluekokouksen valmisteluksi. Esitetty ehdokaslistaa ei ole tarpeen julkisuuteen päästä. Etenkin kun ei ole tietoa, ottavatko ehdotetut henkilöt tehtävän vastaan.

Taimi: Ei punakaarti moiti Turkiaa, vaan koko suuntaa, joka on ollut vallitsemassa.

Laakkonen: Hyväksyn valiokunnan mietinnön kaikissa kohdissa.

Lundberg: Valiokunnan mietintö hyvä. Turkialle ei vapautta.

Kuusinen: Myönnän, että valiokunnan ehdotus on tasapuolinen, enkä puolestani tahdo jyrkästi kieltäytyä tässä tapauksessa.

Sirola: En oikein haluaisi yhtyä listaan tällaisenaan, mutta puoluetöimikunta voinee järjestää asian toimitsijoita koskevan osan.

Hyväksyttiin yksimielisesti valiokunnan ehdotus.

Suostuttiin myös ehdotukseen, että puoluetöimikunta saisi asian lähemmän järjestämisen asiakseen ja ettei tästä päätöksestä päästettäisi julkisuuteen muuta kun se, mitä puoluetöimikunta päättää.

Esitetään A.Halosen ehdotus apurahan myöntämisestä Mikkelin vaalipiirille suurlakon aikasten oikeusjuttujen avustamiseksi. Hyväksyttiin Turkian ehdotus, että myönnetään 5000:- markkaa työväen sihteeristölle tätä tarkoitusta varten.

Samoin hyväksyttiin Harjulan ehdotus, että puoluetöimikunnalle myönnetään vapaa varojen käyttöoikeus harkintansa mukaan, poikkeuksellisissa oloissa.

Aronen: Alisti neuvoston harkittavaksi, onko annettava Eduskunta ryhmälle ohjeita siltä varalta, että eilinen päätös "varojen kiellosta hallitukselle" aiheuttaisi esim. hallituksen kukistumisen.

Kuusinen: Neuvoston päätös tarkoittanee vaan yleisen säännön antamista, ryhmälle jää harkinta vapaus tässä kuten muissakin asioissa.

Hyväksyttiin Kuusisen ajatus.

Puoluetöimikunnan jäsenten palkkio.

Puoluetöimikunnan jäsenille ehdotti,

Murto: Palkkioksi 5 markkaa kokoukselta.

Hariula: oli samalla kannalla

Saarikivi: Olisi maksettava ainoastaan niille, jotka eivät ole vakinaisesti puolueen palveluksessa ja muilta paikkakunnilta oleville matkakulut tämän lisäksi.

Hyväksyttiin yksimielisesti 5 markkaa kokoukselta Helsingissä oleville puolustoimikunnan jäsenille.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Harjula ja Hurmevaara.

Vuoristo: Lopetamme nyt 4 päivää kestäneen puolueuuvoston kokouksen. Pääasioista ei ole erimielisyyttä ollut, vaikka pikku-seikoista onkin kiistelty. Eroamme täältä toivottavasti yksimielisinä valmiina ottamaan vastaan, niitä mahdollisesti koviakin koettelemuksia, joita työväen luokka mahdollisesti lähitulevaisuudessa joutuu kokemaan. Tulemme suoriutumaan ankaristakin koettelemuksista, jos olemme yksimielisiä. Tällä toivomuksella lopetan puolueuuvoston kokouksen.

Kokous päättyi kello 5,30 j.p.

Kokouksen puolesta vakuudeksi.

Nestor Aronens
Sihteeri.

329 (421) 5 "1918"

Työ. 21. 1. 18

Sos.-dem. Puolueuuvoston julistus

Wenäläiselle sotawäkelle.

Helsingissä koolla olleeseen sos.-dem. Puolueuuvoston kokoukseen oli saapunut Idämeren laivastokomitean edustajat, jotka termehdittyään kokousta, esittivät, että kun Suomen portwaristo hallituksineen waatii wenäläisen sotawäen kokonaan pois tamista heti Suomesta, niin mille tannalle Puolueuuvosto asettuu tuon portwariston waatimusten juhteen. Tämän johdosta tähtäsi Puolueuuvosto asialla ja päätti tiedustelun johdosta julaista wenäläisille sotilaille seuraavan julistuksen:

Wenäläiset towerit.

Suomen portwariston taholta jo kuulausimäärin harjoitettu jatkuva propagatoorinen yllytys ja lofakulwa Suomessa olevaa wenäläistä wallantumouksellista sotawäkeä vastaan on syystä teidän mieltämme kaiteroittanut. Se on kaiteroittanut meidänkin, teidän suomalaisten towerienne mieltä. Somanlaisia törkeitä syöttävät he sanomalehdistönsä ja muuallekin suomalaista wallantumouksellista sosialidemokratiaa ja sen järjestöjä vastaan yhämittaan. Portwarillinen taantumus ei wakkoi teinojaan wastawallantumouksellisesa taistelusuojan, sillä heidän tarkoituksensa on wallantumouksen mustaaminen. Portwarillinen järjestelmä on kaikilla kaswattanut rikkaita ja anarkistisia pimeitä toimia. Tällaisien wallantumouksen oppeja tuntemattomien yksilöiden ja ryhmien tekemiä ilmiöitä portwarillinen sanomalehdistö yrittää syöttää wallantumouksellisen sotawäen ja työväen syöksi, waikka se itse asialla onfin portwarillisen mädännäisyyden tulosta. Tämän wuoksi he häikäilemättömästi myös kiioittelawat ja wäritätwät tapohtumia, ja walheellisesti jellaisia tekiwät. Häikäilemättä he myös syöttäwät kolo tämän walheellisuutensa wallantumouksellisen, kunnollisen wäen niskaan. Sillä heidän warjainainen tarkoituksensa täällä kaikella on parjata ja häwäistä wallantumousta ja sillä tawoin kaswattaa wastawallantumouksellisia toimia. — Käsitämme, että tällainen menettely sywästi kaiteroittaa Suomessa olevaa wenäläistä wallantumouksellista sotawäkeä. Sitäkin enemmän kun nämä syöttöket wäritetään sen wallantumouksen sotawäkeä vastaan, joka horjumatta periaatteistaan kinnipiitäen ästeittäin on tunnustanut

Suomen kansan itsenäistämisoikeudet ja Suomen waltioallisen riippumattomuuden. Me Suomen työväen edustajat, taistelemme horjumatta teidän kanssanne tällaista Suomen portwarillisten ajamaa wataa ja propagatoorista parjauksulwaa vastaan ja Puolueuuvoston kokous antaa tunnustuksen Wenälän wallantumouksen rehelliisille edustajille lausuu jyrkän paheksun ja Suomen portwariston sanomalehdistönsä harjoittamaa wastawallantumouksellisuutta vastaan.

Suomen sosialidemokratia taistelee leppymättömästi militarismia vastaan. Meidän puoluekokouksemme on waatimukseksi lausunut, ettei Suomi itsenäisenäkään maana omaa seisowaa sotawäkeä tarwike. Suomessa ei tietyksi ole pidettävä wenäläistäkään sotawäkeä, niinpian kuin sen poiswieminen täällä käy mahdolliseksi, ja missään tapauksessa ei enää rauhan tultua. Mutta portwarien propagatoorijessa muobossa esitettyyn waatimukseen, että sotawäki täällä on wiipymättä pois kusetettava, ei Suomen työwäki ole yhtynyt huolimatta maassa wallittewasista ankarasta elintarwepulaasta, joka tiettysti wenäläisen sotawäen täällä olemisen kautta käy työwäestölle vielä waikeammaksi, ja jonka helpoittamiseksi toivomme wenäläisten towerien tarwokasta apua. Sillä me käsitämme hywin, että ainakin osaksi wenäläisen sotawäen Suomessa ole nht, ennen kuin rauha on solmittu, saattaa olla tarpeen wallantumouksellisen Pietarin suojelemiseksi jonkun imperialistisen hallituksen hyökkäystä vastaan. Me olemme sitäpaitsi sitä mieltä, että kysymys, milloin ja millä tawalla wenäläinen sotawäki on Suomesta pois siirrettävä, on keskinäisten neuvottelujen kautta ratkaistava siinä wenäläis-suomalaisessa sefakomiteassa, jonka teidän kansankomissaarienne neuwosto on ehdottanut asetetawaksi niiden kysymysten selwittämistä warten, jotka aiheuttawat Suomen eroamista Wenälästä, ja johon komiteaan Suomen Ebuskunta puolestaan jo on walinut 7 jäsentä, niistä 3 Suomen sosialidemokratian ehdottamaa.

Helsinki, 21. 1. 1918.

Sos.-dem. Puolueuuvosto.

329(471) 5. 1918

Menettelytapa nykyhetkellä.

Puolueneuvoston päätöksiä.

Sos.-dem. puolueneuvosto on kokouksessaan t. k. 19—21 p:nä harkinnut asemaa ja havainnut, että luokkataistelutilanne maassa on sellainen kuin miksi se kuvataan puolue-toimikunnan lausunnossa tammik. 15 p:nä («Köyhälistön voimat kokoon»). Tämän johdosta päättää puolueneuvosto ryhtyttäväksi seuraaviin toimenpiteisiin:

Puoluekokous.

Varsinainen puoluekokous on kutsuttava koolle vastedes tarkemmin määrättävänä päivänä huhti- tai touko-kuulla ja on tätä varten vaalit toimitettava puolueen järjestyssääntöjen mukaisesti. Puolue-toimikunnan on hetimiten annettava valitsemiskehoitus ja lähemmät ohjeet sekä ryhdyttävä muihin valmistelutoimenpiteisiin.

Työväenjärjestöjen neuvottelukokous.

Kun kuitenkin tällaisena aikana on erittäin tärkeää, että Suomen köyhälistön todellinen mieliala ja vaatimukset, sen taisteluhalu ja toimintakyky mahdollisimman selvästi ja voimakkaasti ilmenee, päätti puolueneuvosto, että helmik. 10 p. (Laskiaissunnuntaina) ja sitä seuraavina päivinä pidetään suuri neuvottelukokous, johon järjestynyt työväki voi lähettää edustajia joka kunnasta. Tuon kokouksen tehtävänä on tarkoin selvittää luokkataistelutilanne maassa ja sen eri osissa sekä antaa lausuntonsa aseman vaatimista toimenpiteistä ja menettelytavoista. Neuvosto jättää puolue-toimikunnan (tai: Työväen Toimeenpanevan Komitean) tehtäväksi antaa lähemmät ohjeet kokouksen edustajain vaalia varten, kuitenkin niin, että työväen mielipiteet kunnittain otetaan selville äänestysillä, joiden pöytäkirjat edustajien on tuotava mukanaan ja joiden perusteella tarkka arvio työväen todellisesta kannasta on saatavissa, että niissä kunnallisjärjestöissä, jotka haluavat lähettää useampia edustajia, niiden vaalissa on noudatettava suhteellista vaalitapaa; ja että neuvottelukokouksessa äänestettäessä periaatteellisesti tärkeistä kysymyksistä järjestöjen (enemmistöjen ja vähemmistöjen) edustajat äänestävät edustamiensa järjestöjen äänimäärillä.

Järjestynyttä työväkeä kehoitetaan järjestöissään sekä puoluelehdissä monipuolisesti pohtimaan esille tulevia kysymyksiä ja niistä esittämään alustuksia ja päätösehdotuksia. Järjestöille lähetettävässä kiertokirjeessä tullaan esittämään ehdotuksia kokouksessa esille tulevista asioista.

Kokouspaikaksi määrää neuvosto Tampereen.

Toimeenpaneva Komitea.

Kun kuitenkin on tärkeää, että näin poikkeuksellisen vakavana aikana puoluejohdolla on työväen mahdollisimman suuri luottamus ja voimakas kannatus, päättää puolueneuvosto asetettavaksi erityisen valtuuskunnan, Työväen Toimeenpanevan Komitean, jonka on, läheisessä yhteydessä Puolue-toimikunnan kanssa ollen, tarkoin seurattava tapahtumain kehitystä ja ohjattava puoluejärjestöjen ja työväen järjestyskaartien toimintaa niin, että mahdollisimman voimakkaasti torjutaan kaikki porvariston, sen hallituksen, virkavallan ja lahtarikaartien työväen vapauksia ja oikeuksia uhkaavat yritykset sekä ryhdytään kaikkiin niihin toimenpiteisiin, joihin köyhälistön elinehtojen ja etujen valvominen aiheuttaa. Puolueneuvosto kehottaa järjestynyttä työväkeä luottamuksella noudattamaan näiden puolueen keskusorganien ohjeita sekä välttämään kaikkia työväen yhteisvoimien hajottavia ja heikontavia tekoja.

Samalla on puolueneuvosto, pitäen silmällä työnjaon tärkeyttä ja kaikkien käytettävissä olevien voimien oikeaa käyttämistä, päättänyt myöntää puolue-toimikunnan jäsenyydestä vapauden seuraaville sen jäsenille:

ja on heidän tilalleen asettanut seuraavat toverit:

Puolueneuvosto valtuuttaa puolue-toimikunnan ja Toimeenpanevan komitean ottamaan riittävän määrän toimittajia ajan poikkeuksellisten olojen vaatimia tehtäviä täyttämään sekä asettaa sitä varten käytettäväksi määrärahat.

Vallan valtaamiskysymys.

Puolueneuvosto katsoo, että porvariston mustain taantumuspyrkimysten torjumiseksi ja työväen etujen valvomiseksi voi käydä välttämättömäksi, ehkä jo lähiaikoinakin, ottaa valta työväen käsiin, ja tättää Toimeenpanevan komitean tehtäväksi antaa järjestöille tarpeelliset ohjeet siitä, mitä tällöin on huomioon otettava.

Puolueneuvosto katsoo, että lähimpäin ohjelmavaatimusten perustaksi on pantava puolueitoimikunnan tammik. 15 p. päivätyssä lausunnossa ehdotetut asiat täydennettyinä erinäisillä kohdilla, joiden lähemmän kehittämisen ja työväen keskusteltavaksi saattamisen puoluneuvosto jättää Toimeenpanevan komitean ja puolueitoimikunnan asiaksi, ja joista neuvoston päättämässä työväen neuvottelukokouksessa tullaan keskustelemaan.

Suhde hallitukseen.

(Neuvoston vastaus Airolan kysymykseen.)

Puolueneuvosto katsoo, että sos.-dem. eduskuntaryhmän on nykyiseen hallitukseen nähden oltava leppymättömässä vastarinnassa, ahdisteltava sitä kaikilla parlamenttaarisen toiminnan tarjoamilla keinoilla ja kiellettävä siltä varat.

Hallituksen muodostaminen.

(Päätösehdotus valtiollisen kokoomushallituspuuhan johdosta.)

Puolueuuevosto katsoo, että niin kuin tilanne maassamme nyt on kehittynyt, on vain erittäin vähäiseksi katsottava se mahdollisuus, että puolueemme voisi muodostaa sellaisen parlamentaarisen hallituksen, josta viime puoluekokouksen päätöksessä puhutaan. Jos kuitenkin sellaiseen tilaisuus tarjoutuisi, voidaan se muodostaa vain sellaisen ohjelman perusteella, joka tyydyttää maan köyhälistön nykyisiä vaatimuksia ja on viipymättä toteutettavissa, niin ettei köyhälistö joutuisi mitenkään sen hallituksen suhteen pettymään. Mikäli olisi löydettävissä eduskuntaryhmä, joka suostuisi puoluetta tuollaisen ohjelman läpiviemiseksi tukemaan, voitaisiin sen kanssa tehdä sopimus väliaikaisesta yhteistyöstä, kuitenkin silmällä pitäen sitä, ettei sellaisen toimenpiteen kautta välttämättömiä uudistusten toteuttaminen mitenkään viivästy tai tule ehkäistykseen.

(Viikin ehdotus.)

Jos vallan ottaminen työväen käsiin näyttää olevan ainoa keino työväen pelastamiseksi yhä voimistuvan taantumuksen kynsistä, ja jos silloin näyttää mahdolliselta ottaa ja säilyttää tämä valta ainakin niin kauan, kuin sanotun päämäärän saavuttamiseksi on tarpeellista, on Puoluetoimikunnan heti kutsuttava Puolueneuvosto kokoon asiasta päättämään siinä järjestyksessä, kuin viime ylimääräisen puoluekokouksen päätös edellyttää.

Koska on mahdollista, että tällainen asiointi tulee syntymään, on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin sen varalta. On kehitettävä vankkaa toverikuria, suljettava työväen asiasta ilmeisesti vahingoittavat ainekset riveistä pois, laadittava taistelusuunnitelmia ja muutenkin valmistauduttava taisteluun. Työväen Järjestyskaarteja on edelleen kehitettävä sekä saatava niin yksityiset kuin osastotkin alistumaan yhteiseen, puolueen edun mukaiseen menettelytapaan sekä välttämään semmoista esiintymistä, joka vastaavaa hyötyä tuottamattaisuttaä mieltä.

Puoluetoimikunnan on ohjattava tätä työtä, tällöin entistä tarmokkaammin valvoen puolueen yhteisutia ja puoluepäätösten noudattamista sekä sitä, että puoluejärjestöt tekevät edellä mainituissa suhteissa velvollisuutensa.

Niin kauan, kuin ei yllä edellytetty asiointila ole syntynyt, on Puoluetoimikunnan velvollisuus mikäli mahdollista valvoa, ettei työväki ennanikaisesti joudu taisteluun vallasta. Puoluetoimikunnan on lähettämiensä henkilöiden kautta tai muulla tavoin seurattava asiain kehitystä eri paikkakunnilla, valtiossa laatuja olevain selkausten sattuessa työvään ja vallassaolijain välillä koetettava saada viimemainitut myönnytyksiin, sekä selitettävä työvälle aseman vakavuutta ja yhteisen, eheän rintaman tarpeellisuutta. Edelleen on valvottava, ettei työvään valtaamista valta-asemista luovuta, niin kauan kuin ei siihen ole täysin riittäviä syitä. Vihdoin pidettävä huolta siitä, ettei työvälle vihamieliset ainekset pääse harjoittamaan peliään työvään riveissä.

Tässä kaikessa on sos.-dem. eduskuntaryhmän, puolueen sanomalehdistön ja puoluejärjestöjen edistettävä Puoluetoimikunnan ponnistuksia. Eritoten on eduskuntaryhmän, paljastamalla nykyisen senaatin ja sitä kannattaman porvariston pyrkimyksiä sekä vaikeuttamalla senaatin asemaa, koetettava pakottaa porvarit luopumaan taantumuksellisista hankkeistaan.

Jos kaikesta huolimatta ennenaikaisesti puhkeisi semmoisia joukkoliikkeitä, jotka nähtävästi merkitsevät porvariston ja työväen välisen, yleisen taistelun alkua, on Puoluetoimikunnan asia asettaa tätä joukkoliikettä johtamaan ja kutsuttava viipymättä Puolueneuvosto kokoon päättämään enemmistä toimenpiteistä.

29 (471) 5 " 1918 "

Pyomies. $\frac{22}{1} - \frac{24}{1} - 18.$

**Sos.-dem. puolueen-
moston päättökä.**

Puolueentoukko, jonka kokousta
jatkun vielä tänään, tefi eilen m.m.
seuraavat päätöfset: 22/7/8

Proletariats bolle. Under edusta-
janssit tämmittäma.

Varjainainen puoluekokous on kutsuttava koolle, mäsedes tarkemmin määrätäänän päwänä Huhti- tai toukokuulla ja on tätä warten maallit toimitettava puolueen järjestys- sääntöjen mukaisesti. Puolue-toimikunnan on heti miten annettava valitsemisehoitus ja lähennät obiect sejä ryhötöidän muihin valmistelu-toimenpiteisiin.

**Thöwäenjärestdjen
neuwottelufous.**

Kun kuitenkin tällaisena aikana on erittäin tärkeää, että Suomen köyhälistön todellinen mieliala ja vaatimukset, sen taisteluhuoli ja toimintakyky mahdollisimman selvästi ja voimakkaasti ilmenee, päätti puolueenusto, että helmik. kuluessa pidetään luuri neuvottelukokous, johon järjestynyt työmäki voi lähettää edustajia joka kunnasta. Tuon kokouksen tehtävänä on tarkein selvittää luottamatteluksenne maassa ja sen eri osissa joko antaa lausuntoja aseman vaatimista toimenpiteistä ja menettelytavoista. Kähemmät ohjeet tulee annettamaksi kokouksen edustajain waalia warten, kuitenkin niin, että työväenjärjittöjen ja niiden wähemmistöjenkin mielipiteet kunnittain otetaan selwille äänestysyllä, joiden pöytäkirjat edustajien on tuotawa mukanaan ja joiden perusteella voidaan arvioida työväen todellista kantaa.

Järjestynyt työmäärä kehoteaan järjestöisään sekä puoluelehdissä monipuolisesti postimaan esille tulevia kysymyksiä ja niistä esittämään alustuksia ja päätösehdotuksia. Järjestöille lähetettävissä kiertokirjeissä tulokseen esittämään ehdotuksia koulutuskesä esille tulevista asioista.

Stofouspailfafi määräfi neuvoisto
Lampereen.

Muista päätöksiä tulee selostaa
myöhemmin.

**Puolentoimikunnan
kokouspöytäkirja.** 24/18

Proletariis suis unum.
Een iasentusua lisam.

Siimeleissä kol-dem. puolueen-
voston kokouksessa toimitettiin puo-
luetoimikunnan valinta uudesta ja
samaa kättäin puolutoimikunnan
jäseniä. Uusiin puolutoimi-
kuntaan tuli seitsemän entistä puolue-
toimikunnan jäsentä ja mihi uutta.
Neuvoston ajasta tekemä päätös on
seuraa ja:

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

että poikkeuksellisten olojen vuoksi
melitaan puolustoimistusta ensi
puolustokouluun asti 12 jäsentiä.

että puoluetöimifunnan jä'enten
lestelesteä työnjaoista lefä mirtailijain
afettamijesta päättää puoluetöimi.
funta.

että puolustolaisfunktio voi jaksaa-
tua jaksotuihin ja vaihtuutaa ne hoita-
maan määrättyjä asioita aloja.

että puoluetoimikunta vastustetaan
tarpeen mukaan täydentämään itseään
ja itsensä senillä, jo

että puolectoimikunnan jäseniksi
valitaan: O. B. Ruusinen, K. Man-
ner, J. Etola, E. Gylling, M. Tur-
tia, K. O. Pää, E. Floranta, A. Toi-
mi, A. Ruimanta, E. Saapalainen
ja Petronmäki ja E. Elo.

Socialdemokratiska parti- rådets möte.

Partikongress skall sammankallas. — Därförinnan hålles i mediet av februari ett överläggningemöte i Tammerfors. — Partistyrelsen kompletterad med nya krafter. — En märklig skriveles till härvarande ryska kamrater.

Socialdemokratiska partirådets möte, som öppnades senaste lördags kl. 10 f.m. och fortgick ända till tisdagen, blev av största betydelse för klargörandet av den nuvarande partipolitiska ställningen och utformandet av den socialdemokratiska arbetarrörelsens taktik för de närmaste, av allt att döma, synnerligen skickelsedigna tiderna.

Rådets sammanträden hölls för det mesta i Ständerhuset, i borgarståndets gamla plenisal, som numera disponeras av soc. dem. lantdagsgruppen för dess möten. Som ordförande fungerade K. A. Manner och T. Vuoristo samt som sekreterare T. Aronen.

Sedan O. V. Kuusinen avgivit en redogörelse för det nuvarande läget uppstod på basen därav en diskussion, som tog det mesta av mötets tid i anspråk. Därunder framgick noggsamt, att en stark revolutionär stämning gör sig gällande överallt i bygderna. Emellertid framgick också nödvändigheten av att möjligast noggranna uppgifter om tillståndet och stämningen i varje del av landet införskaffas. I detta avseende föreslogs såväl anordnande av partiomröstning som sammankallande av ett möte av ombud för kommunalorganisationerna. Att en partikongress också med det snaraste bör sammankallas och till denna nyval äga rum, därom var hela partirådet enligt. Sedan de härmed sammanhängande frågorna ytterligare behandlats i utskott, kom man i dessa frågor till följande enhälliga beslut:

Partikongress skall sammankallas och nya val till denna anordnas.

»Ordinarie partikongress bör sammankallas till framdeles närmare bestämd dag i april eller maj och till detta bör val väckas i enlighet med partistadgarnas föreskrifter. Partistyrelsen bör med det första utfärda kallelse till kongressen och meddela närmare föreskrifter samt skrida till övriga förberedelser.»

Likadå beslöt rådet sammankalla en

arbetarorganisationernas konferens.

»Enär det emellertid under tider som de närvarande är synnerligen viktigt, att den verkliga stämningen bland Finlands proletariat, dess fordringar, kamplust och handlingsduglighet så klart och kraftigt som möjligt kommer till uttryck, besluter partirådet, att i början av februari ett stort rådslagningsmöte skall hållas, till vilket de organiserade arbetarna i varje kommun kan sända ombud. Detta mötes uppgift blir att noggrannt klargöra klasskampens nuvarande läge i vårt land och dess skilda delar och ge sitt utlåtande om de åtgärder och den taktik, som läget kan påkalla. Närmare föreskrifter skall meddelas rörande valet av ombuden till mötet, vilket dock bör ske så, att arbetarorganisationernas och jämval minoriteternas ståndpunkt i olika kommuner genom omröstning framgår ur valprotokollet, vilket ombuden bör ha med sig för att på grundvalen av desamma arbetarnas verkliga ståndpunkt utrönes.

De organiserade arbetarna uppmanas i organisationerna och i partipräsen att noggrannt dröja de på konferensen förkommande frågorna och framställa referat och förslag i desamma. I cirkulär till organisationerna skall framställas de frågor, som konferensen kommer att behandla.

Till ort för konferensen bestämdes Tammerfors.

Partistyrelsen sammansättning. En särskild kampanjorganisation — Arbetarnas

varande, tilläggas ett särskilt organ, en Arbetarnas Värkställande Komité, vilken stående i närmaste växelväxkan med Partistyrelsen, noggrannt följer händelsernas utveckling och vägleder partiorganisationernas o. arbetarnas ordningssgardens värksamhet så, att vi möjligast kraftigt må kunna avvärja alla borgarnas, deras regering, byråkratiens och slaktargardenas mot arbetarnas frihet och rätt hotande angreppsörsök och skrida till de åtgärder, vartill bevakandet av arbetarnas livsvillkor och fördelar kan ge anledning. Partirådet uppmanar de organiserade arbetarna att med förtroende följa dessa partiets centralorgans föreskrifter samt undvika alla handlingar, som kunde vara ägnade att försvaga och splittra arbetarnas gemensamma kraft.

Därpå beslöt partirådet att till medlemmar av partistyrelsen och »Arbetarnas Värkställande Komité» utse 12 kamrater, vilka sinsemellan skulle få fördela mandaten inom vardera organen samt dessutom komplettera sig efter behov. Partirådet utsåg för sin del till medlemmar i sagda styrelser O. V. Kuusinen, K. A. Manner, Yrjö Sirola, K. H. Wilk, Matti Turkia, Evert Eloranta, Edv. Gylling, Taimi Kiviranta, Letonmäki, T:ors E. Elo och E. Haapalainen, Kotka. Genom att till partistyrelsen sålunda invalts ett antal medlemmar, som tillika är förtroendemän inom Arbetarnas Ordningssgarden, kommer dessa att stå i den närmaste växelväxkan med partiets högsta ledning.

Arbetarnas Värkställande Komité erhöi vidsträckt fullmakter att handla och eventuellt vidtaga åtgärder, meddela organisationerna föreskrifter för maktens överförande i arbetarnas händer, om detta skulle befinnas vara nödvändigt för hindrandet av borgarnas reaktionära planer och för bevakandet av arbetarnas intressen. Partirådet anser att som grund för de närmaste fordringarna kan uppställas, vad partistyrelsen i sitt manifest av den 15 januari föreslagit, kompletterat med en del punkter, vilka för diskussion bör underställas arbetarorganisationerna i landet och vilka även kommer att föreläggas konferensen i Tammerfors till behandling.

Förhållandet till regeringen.

Med anledning av en därom väckt interpellation uttalade partirådet, att det anser soc. dem. lantdagsfraktionen bör gentemot den nuvarande, av de borgerliga grupperna understödda regeringen, intaga en oförtrutet oppositionell ståndpunkt, ansätta densamma med alla de medel den parlamentariska värksamheten erbjuder och vägra att bevilja densamma medel.

Ett uttalande om bortdragandet av den ryska militären.

Tvänne ryska partikamrater önskade få ett uttalande av partirådet såsom ett de organiserade arbetarna i Finland företrädande organ önskvärdheten av att de ryska trupperna bleve härifrån bortdragna. På anledning härav gjorde partirådet ett uttalande, för vilket vi icke kan bereda rum i detta nummer, men varl uttrycket följande: »Att den ryska regeringen med sin freden är slutet skall finna det nödigt att hålla åtminstone en del trupper i Finland till skyddande av revolutionens centrum Petersburg. Därför uttalas att frågan om när och på vilket sätt de ryska trupperna bör bortdragas härifrån bör av den fullständigt ryska bevakningen

24
/ 12 - 18.

torstaina Tammikuun 24 p:nä

Tervehdys Venäjän Neuvostohallitukselle.

**Puolueenmuoston lähettämä
sähkösanoma: 1918**

Venäjän taivassan kansankomissa-
rien Neuvostolle.

Mi maan on Suomen työväki t.f.
20 päivänä viettänyt juhlaa Suo-
men itsenäisyyden johdosta ja venä-
läisten töveriä kunniallasi, jotka
ihastuttavalla tavalla ovat toteut-
taneet kansainvälisen sosialidemok-
ratian vaatimusten kansain itsenäis-
räämisosoikeudesta. Lämpiminä ovat
niissä juhliessamme sydämet hyytäneet
Venäjän vallankumoukselliselle köh-
hällistölle. Ottakaa vastaan Te ja
Teidän kauttanne Venäjän koko val-
lankumouksellinen työväenliike Suo-
men työväen viipitön veljellinen kä-
den puristus.

**Suomen Sosialidemokratian
Puolueen puolesta:**

Puolueenmuosto.

Pöytäkirja tehty Suomen Sos.-dem. Puolueneuvoston kokouksessa Senaatin talolla Helsingissä 3 päivänä helmikuuta 1918. Saapuvilla olivat seuraavat Puoluetoimik. ja-neuvoston jäsenet.

Puoluetoimikunnasta.

K. Manner, M. Turkia, E. Eloranta, A. Kiviranta, L. Letonmäki, O. V. Kuusinen.

Puolueneuvostosta.

K. Hämäläinen, A. Toivonen, N. Aronen, T. Alavirta, E. Murto, J. Vuoristo, J. Kirves, A. Korhonen, A. Paasonen, Suutala, J. A. Komu, A. Laakkonen, Johansson, E. Härmä, E. Salin, M. A. Airola, Paappanen, A. Valjakka, S. Saarikivi, O. Tuomi, Y. Mäkelin ja J. Ojala.

Suomen Ammattijärjestön Toimikunta.

O. Tokoi.

Sos.- dem. Naisliittotoimikunta.

Ida Aalle-Teljo.

Suomen Ruotsalaisen Töyväenliiton keskustoimiedustajaksi:

Hilden.

Piiritoimikunnista:

Kuopion l. it. vaalip. sos.-dem. Piiritoimikunta.

Jalonen.

Puoluelehdistä:

Sosialidemokraatti, H. Uksila, Sosialisti, Tähtelä. Vapaus lehdestä, Hakala.

Kokouksen avasi Puoluetoimikunnan puolesta

K. Manner.

Puheenjohtajaksi valittiin: Yrjö Mäkelin ja J. Vuoristo, ja sihteeriksi N. Aronen.

Puheenjohtaja Mäkelin. Läsneolooikeus myönnettäne Le-
hokkaalle, Kokkolalle, Anni Savolaiselle, Hanna Malmil-
le, Elviira Vihersalolle, ja Aura Kiiskiselle.

Manner. Ei ole ehditty laatia erikoista työjärjestä, mutta
neuvoston jäsenillä lienee tieto esille tulevista asiois-
ta. Pääasiassa on kokous kutsuttu nykyisen tilanteen ai-
heuttamain Työväen Pääneuvoston valintaa varten. Toivoi
neuvoston jäsenten ymmärtävän tämän valmistamattomuuden,
kun tietävät miten suuri työ-taakka on ollut puolue toimi-
kunnan jäsenillä, jotka miltei kaikki kuuluvat Kansanval-
tuutettuihin. Toivoi asiasta yleiskeskustelua, sen jälkeen
voitaisiin toimittaa vaalit.

Mäkelin: Olen sitä mieltä, että se mitä on tapahtunut, on
tapahtunut olojen pakosta. Jo suurlakon aikana olisi ol-
lut tämä tehtävä. Mutta moniteisiin ei nyt ole aikaa, eikä
syytä. Ne toverit, jotka ovat ryhtyneet asioita järjestä-
mään ovat oikeutetut saamaan kannatuksemme. Tilanne on va-
kava, mutta ei ole ollut vältettävissä. Nyt on jatkettava
perääntymättä.

Airola: En ole juuri sillä kannalla kun Mäkelin. Olen si-
nä uskossa, että porvaristo olisi voitu pakottaa kompro-
missiin, jos olisi oltu leppymättömiä; oppositioonissa e-
duskunnassa ja yleensäkin, eikä olisi tarvinnut turvautua
näin väkivaltaisiin keinoihin. Joukot jotka ovat vast'i-
kään liittyneet mukaan ovat vaarassa harhautua tekoihin,
jotka ovat vieraita sosiaali demokratialle. Sotilasjoukko
ei saisi olla osallisena hallituksesta määräämisessä, samoin
menee liian pitkälle se suunnitelma, joka on Pääneuvoston
kokoon panosta ajateltu. Helsingiläisille jää liian suu-
ri määräämisvalta, olisi tarpeen suhdetta muuttaa, siten
että Helsingin Työnjärjestöjen Eduskunnan edustajista vä-
hennettäisiin, ja puolueen edustusta lisättäisiin esimer-

kiksi edustajista puolet voitaisiin valita puoluekokouk-
sessa. Ettei jouduttaisi sotilasdiktatuuriin ja lopuksi
kurittomien tekojen vaikutuksesta suureen taantumukseen.
Samoin on hyljättävä ehdottomasti raat kostomurhat. On
tapahtunut, että aseettomia vankeja murhataan katsomatta
onko se vanhus, nuorukainen tai muu, kun se vaan katsotaan
viholliseksi. On siis kiinteästi ryhdyttyvä tällaisia il-
miöitä vastustamaan, elleimme tahdo liikkeemme kukistuvan.
Myös olisi ollut alussa estettävä hallituksen jäsenten
pakeneminen, siinä, suhteessa tehtiin suuri virhe porvaris-
ton eduksi useissa suhteissa. Sitä ei nyt voitane auttaa
enään, mutta vastaisuudessa on oltava varovaisempia. Nyt a-
vustettava vallankumousta voimien mukaan.

Läsneolooikeus myönnettiin:

Aino Takalalle, Hulda Salmille, O Jalavalle ja Aino Fors-
tenille, Hanna Kohoselle, Walter Borgille.

Kirves: Olisi ollut suhtauduttava toisin eduskunnassa hal-
litukseen. Verojen kieltoa käytettiin siten, ettei työväes-
tölle ollut etua siitä. Suurlakosta huomautti puhuja, et-
tä se alettiin huonosti ja tulos oli sen mukainen, nyt on
asema toinen. Nyt on menestymis mahdollisuudet paremmat.
Olen muuten Airolan kannalla, Väkivallantöitä aseettomia
vankeja ja kansalaisia vastaan, ehdottomasti tuomittava,
toivottavasti laki vallankumousoikeuksista tulee tuotta-
maan tässä suhteessa parannusta. Aseelliset joukot ovat,
toimeenpanevaa valtaa, eikä heille siis voida antaa mää-
räävää vaikutusta hallituksessa. Elintarve kysymykseen,
täyttää huomiota kiinnitettävä. Lakko olisi saatava mahdol-
lisimman laajassa määrässä lopetettua. Tiedonannot koe-
tettava saada työväestölle mahdollisimman pian. Tilanne
nyt sellainen, että eteenpäin on pyrittävä. Voimain puute
tosin on. Useiden Toverien on täytynyt kieltäytyä täällä
työskentelemästä, kun kotipaikoilla tarvitaan voimia.

Murto: Oli edellisten kannalla tilanteen välttämättömyydestä. Yhtyi Airolaan Pääneuvoston kokonpanossa. Siinä on aijottu syrjäyttää puolueen maaseutu järjestöjä. Hallitus on helsinkiläisistä ja nyt tulisi Pääneuvostossa myös määräämisvalta helsinkiläisille. Olisi järjestettävä, siten, että lisätään Pääneuvoston jäsenien lukumäärää, jolloin saataisiin maaseudun edustus suhteelliseksi. Samoin voitaisiin koettaa saada työt mahdollisimman pian käyntiin. Se olisi vallankumoukselle edullisempi, kuin se, että ollaan lakossa edelleen. Uskon olojen vähitellen järjestyvän.

Kuusinen: En aijo vaikuttaa neuvoston jäseniin puoleen, tai toiseen. Selostan vaan tapahtumia. Ei ole asiat tosin mennyt kaikki kuten olimme toivoneet. Senaatin vangitsemisen olisi ollut tarpeen, mutta koneisto ei toiminut kuten oli aijottu. Oli uutta koko tapahtuma, siksi ymmärrettävä asiata. Lakko ajetaan lopettaa ensi yönä. Lakko oli välttämätön punakaartien mobilisoimisen takia. Anarkia on meidän vaarallinen ja sitä on vastustettava, osaksi ankaruudella, mutta enemmän reformeilla joita jo on alulle pantu. Ne tulevat rauhoittamaan joukkoja vähitellen. Asema on vakava, mutta luottamusta herättävä. Sotakysym. Elintarvik. ja rahakysymys vaikeimmat. Kun ne saadaan järjestettyä, järjestyvät olot itsestään. Leipä kysymys vaikein mutta saataneen sekin järjestettyä paremmin kuin porvariston vallassa ollessa. Alottomamme raha-asiaain järjestely tulenee estämään virkamiesten sabotaasia. Se pakottaa porvarilliset virkamiehet sovitteluihin kanssamme. Lähinnä parin viikon ajalla luultavasti voidaan asema tässäkin suhteessa parantaa. Osa on jo halukas palaamaan töihinsä ja tullenee se jatkumaan. Hyvältä asema näyttää nykyään, joskin ehdotonta varmuutta ei ole vielä olemassa. Sen vuoksi on ponnistettava kaikkien voimiensa mukaan, ei ainakaan silloin voida syyttää itseämme laiminlyönneistä. Työväen Pääneuvosto voitaisiin tosin järjestää toisien perusteiden mukaan, lisäämällä jäsenlukua. Ei pitänyt määrätä

seikkana sitä, onko siinä kaupunkilais- vai maaseutu Tovereita, niin kuavan kun olemme yksimielisiä asioista ja jos emme olisi yksimielisiä, niin silloin katoaisi voiton toiveet, jotka nyt ovat varman minun käsittääkseni. On ajateltu laatia kansanvaltainen valtiomuoto, joka jätetään kansan äänestyksen alaiseksi samalla, kun viime aikoina annetut tärkeimmät laitkin. Sen valtiomuodon mukaan valittaisiin eduskunta, joka alkaisi toimimaan.

Kokous keskeytettiin aamiaisloman takia kello 12-12.30. Kokousta jatkettiin kello 12.30.

Puheenjohtaja: Jatkettaneen äsken keskeytyneen asian käsittelyä. Toveri Hanna Malm pyytää saada käyttää yhden puheenvuoron Pääneuvoston valintaa koskevassa asiassa. Hyväksytään.

Saarikivi: Liike aloitettiin oikealla ajalla. Mutta hallituksen nimessä annetut lait pitäisi saada nopeasti joukkojen tietoon ja että ne saavat niitä harkita tyydyttäväkö ne heitä. Esimerkiksi torpparivapautus ei tyydytä Savon puolen torppareita. Helsinkiläisten toiminta kyllä hyvää, mutta lyhytnäköistä, ainakin Pääneuvoston kokonpanossa. Helsinkiläisille näkyy varatun suuri enemmistö ja maaseutu jää syrjään. Olisi lisättävä Pääneuvoston jäsenlukua ja puoleneuvoston tulisi valita vaan maalaisia, kun helsinkiläisiä on tullut ja tulee valituksi toisista järjestöistä.

Murto: Oli samalla kannalla kuin edellinen puhuja tietojen nopean lähettämisen suhteen. Oltava varovaisia, sähkösanoma ynnä muita telefooni tietoja lähetettäissä, sillä porvarilla on mahdollisimman täydellinen urkkijalaitos toimesta. Liikennettä pikaisesti saatava aikaan Pohjanmaalle.

Manner: Ilmoitti että ruotsalaisten taholta Erik Mannelin ja John Vestesson sekä Lusina Hagman ovat tiedustelleet, eikö voitaisi alkaa rauhanneuvottelut kansalaissodan lopettamiseksi. Olen ilmoittanut, että rauhan saavutukset näyttävät huonoilta, kun kumpikaan taisteleva puolue ei tunne itseään lyödyiksi, eikä sotatoimet vielä liene

varsinaisesti alkaneetkaan puolin tai toisin. Sitäpait-
si ilmoitin, etten suosi salaista diplomatiaa, joten hei-
dän on tehtävä kirjallinen ehdotus Kansanvaltuutetuille
tai Puolueneuvostolle. Olivat ~~ilmoittaneet~~ ilmoittaneet o-
levansa varmoja voitostaan. Samoin olemme mekin varmoja
voitostamme.

Hanna Malm: En halunnut puheenvuoroa tässä yleiskeskus-
keskustelussa vaan Pääneuvoston vaalia koskevassa asias-
sa, joten luovun.

Turkia: Eräät puhujat huomauttaneet taistelun jyrkkyy-
destä. Olen ollut sitä mieltä, ettei aseellisten joukko-
jen edustus saisi tulla kysymykseen hallituksessa. Jo
Tampereella kaartien edustaja kokouksessa ajoin saman
suuntaista kantaa. Se tosin voitti siellä, mutta jälestä-
päin on vastakkainen suunta voittanut, joten Puolueneu-
voston kokous viime kerralla valitsikin tätä silmällä
pitäen kaartien edustajat puolue-toimikuntaan. Anarkis-
tisiä väkivallanteköjä emme hyväksy ja on ryhdyttävä
ottamaan selvää tällaisten tekojen tekijöistä. Tietoja
on lähetetty mikäli on ollut mahdollista, liikenteen kes-
keytyksen takia. Aseita on koitettu lähettää maaseuduil-
le, sitä mukaan kun on itse saatu. Niiden saanti on ollut
vaikeata. Valta on tosiaan Pääneuvostossa jäänyt pääasi-
assa Helsinkiläisten käsiin, mutta ei läheskään niin pal-
jon kun on väitetty. Puolue-toimikunta on puolueneuvoston
valitsema nykyisessä kokoonpanossaan, siis edustaa koko
maata. Ei olisi viisasta asettaa Pääneuvostoa kovin suu-
reksi, sen toiminta käy kankeaksi.

Airola: Rauhanneuvottelut ovat porvaristolle tärkeitä
nyt kun ovat häviöllä. Eräät porvarit ovat jo tiedustel-
leet sovinnon mahdollisuuksia. Pelkään ettei yhteistä so-
vinnon pohjaa ole löydettävissä, etenkin kun luokkatais-
telu on puhjennut niin verisenä kun se on puhjennut meil-
lä. Tullenee jatkumaan pitkä aika ennenkuin lopullinen

rauha saadaan. Askettäin julaistu laki vallankumousoi-
ksista tuonee apua anarkian lopettamiseksi, ei voisi sen
rinnalla toimia sota-oikeudet, tai jos se katsottaisiin ta-
peelliseksi on niiden rajoituttava tutkimaan vaan sota-
rintamalla tapahtuneita rikoksia, ei muita. Sisäasiain hoi-
to olisi järjestettävä toisin kuin nyt, jolloin Sisäasi-
ain valtuutetut ovat samalla sotapäälliköitä ja sisäasi-
ain hoitajia. Se olisi saatava eri valtuutetuille. Tiedon-
anto järjestelmää parannettava, lähetettävä nopeasti tie-
dot, Työv. järjest. Lakko lopetettava heti, vahinkoa val-
lankumoukselle, jos se jatkuu. Kaartilaisilla ei ole, syy-
tä nurinaan, vaikka puolue todellisuudessa saakin sille
kuuluvan määräys vallan. Ellei Pääneuvoston jäsenlukua tak-
dota nostaa, vähennettäkään Helsinkiläisten edustusta. E-
simerkiksi siten, että Puolueneuvosto valitseisi 20 ja toi-
set ^{valittaisivat} loput 20, edellyttäen jäsenlukua 40.

Murto: Voitaisiin asettaa 50 jäsentä josta Puolueneuvos-
to valitsisi 20-25.

Eloranta: Olen ollut sitä mieltä, että Pääneuvostoon olisi
kutsuttava jokaisesta piiritoimikunnasta yksi edustaja,
mutta kun työvoimia tarvitaan maaseuduilla, ei voitu to-
teuttaa tätä ajatusta. Sisäasiain hoidossa on epäkohtia
Airolan esittämässä suhteessa, mutta ei ole voitu auttaa
vielä. Toivottavasti korjaantuu ensi tilassa.

Läsnäolo-oikeus F. Rantaselle, K. Ahmalalle ja Anni Hottaril-
le.

Vuoristo: Viipurin työväestö pitää myös ehdotettua Pää-
neuvoston kokoonpanoa epäonnistuneena. Jokaiselle vaali-
piirillä saatava suhteellinen edustus siinä. Mutta tällä
hetkellä ei tahdota muutoksia ennenkuin asema selviää.
Kuusinen on kuvaillut asemaa liian optimistisesti. Käsi-
tykseni on, että oloja on tarkasteltu vaan Helsinkiläis-
ten kannalta. Viipurin piirissä esimerkiksi on mahdoton
monessakin kunnassa saada nyt luotua järjestelmää aikaan.
Kansanvaltuutettujen on ryhdyttävä tarkoin määrittele-

mään puoluejärjestöjen ja kaartien väliset toiminta rajat, ettei synny ristiriita, kuten on syntynyt jo Viipurissa. Luetteli esimerkkiä siitä.

Keskustelu päättyi.

Puheenjohtaja: Asia lähetettäne valiokuntaan.

Hyväksyttiin.

Puheenjohtaja: Valiokuntaan valittane Aronen, Airola, Kirves.

Airola: Haluan kieltäytyä ja ehdotan Vuoriston.

Vuoristo: Kieltäydyn, ehdotan Mäkeliniä.

Aronen: En ehtisi ottamaan vastaan, joten kannattaisin Airolaa, Kirvestä, ja minun tilalleni Kuusista.

Aalle Teljo: Ehdotti Hanna Karhista.

Hyväksyttiin valiokuntaan yksimielisesti Aronen, sekä Airola, ja äänest. 15 - II vastaan Mäkelin, Vuoriston saadessa II ääntä. Päätettiin, että valiokunta alkaa työskentelynsä heti ja kokousta jatketaan Vuoriston puheenjohtolalla. Sihteeriksi valittiin valiokunnan istuntoajaksi toveri Komu. Katso Liite N° 2.

Keskustelu päättyi:

Ryhdyttiin Puolutoimikunnan jäsenten vaaliin. Hyväksyttiin lippuäänestys.

Ruotsalaisen Työväen Liiton puolesta valittiin August Forsman ja varalle Anna Forström ilman äänestystä.

Saarikivi: Olisi äänestettävä ehdokasta ¹⁰ ja 3 vähempi ääniä saanetta olisi varalla.

Paasonen: Äänestettävä 7, ja 3 vähempi ääniä saanetta varalla.

Hurmevaara: Kannatti Saarikiven ehdotusta.

Hyväksyttiin 7-6 vastaan, Paasonen ehdotus. Äänten laskijoiksi Mäkelin ja Komu.

(Läsnäolo-oikeus Hakkiselle).

Puheenjoht: Valiokunnan mietintö ei ole vielä valmis, joten voitaisiin käsitellä muita asioita siihen mennessä.

Härmä: Kun on kuulunut, että valiokunta aikoo ehdottaa Pääneuvostoon valittavaksi 40 jäsentä, josta Puolueneuvosto valitsisi 15 jäsentä ehdotan tästä keskusteltavaksi

Aronen: Valiokunta on ollut sitä mieltä, että Ammattijärjestöt ja punaset kaartit ja Helsingin Työv. järj. Eduskunta ^{valittaisi} ehd. määrän ja Puolueneuvosto valitsisi 15, joten saataisiin eri puolilta maata edustus järjestettyä.

Hurmevaara: Vastusti valiokunnan ehdotusta jäsenluvun korottamisesta. Punanen kaarti voisi loukkaantua ja syntyisi ristiriitaa puolueen ja sen välillä.

Murto: Vastasi Hurmevaaralle, että valiokunnan ehdotus on tasapuolisempi.

Airola: Oli samalla kannalla.

Hurmevaara: Puolusteli kantaansa, uskoen sen synnyttävän erimielisyyttä, jos Kansanvaltuuskunnan ehdotus hyljätään.

Suutala: Vastasi myös Hurmevaaralle, mutta ilmoitti vastoin tahtonsa äänestävän olojen pakosta toimeenpanevan komitean ehdotusta.

Kirves: Tasapuolisuuden takia pitää jäsenlukua nostaa. Ei voi hyväksyä ehdotusta, jonka mukaan Helsingin läisille annettaisiin niin suuri määräämis valta yhteisissä asioissa. Se voi tuottaa puolueelle vahinkoa. Jos punanen kaarti ryhtyisi riitelemään tällaisesta asiasta osoittaa se ettei hallita tilannetta.

Härmä: Vastasi Hurmevaaralle. Oli Kirveen kannalla.

Tähtelä: Oli valiokunnan ehdotuksen kannalla.

Suutala: Välttääkseen riitaa, äänestän Kansanvaltuutettujen ehdotusta.

Murto: Vastaili Hurmevaaralle, ettei Hurmevaaran ajama kanta ole kansanvaltainen. Uskoi punakaartinkin ymmärtävän asian.

Saarikivi: Oli samalla kannalla, että kansanvaltaisuutta tahdotaan valiokunnan ehdotuksessa ajaa.

Hurmevaara: Puolusti kantaansa.

Uksila: On periaatteessa väärin, että punakaartille annetaan ollenkaan edustusoikeutta, kun heillä jo on puolueen jäsenenä oikeus valita edustajia. Jos siitä tulisi kiista, on se keinotekoisia.

Pärssinen: Oli Hurmevaaran kannalla.

Airola: Kyllä Pärssinen parin kuukauden perästä puhuu ja ajattelee toisin, sillä jo nyt on Punakaartissa aineksia, jotka eivät tottele puolueen, eikä omaa johtoaankaan. Siinä on aineksia, jotka eivät ole selvillä puolueen periaatteista. Sitäpaitsi on niillä jo puolueen jäsenenä sama oikeus kuin toisilla, ja saavat eri oikeuden vielä kaartina. Tuomi: Ei ole suhteellisuutta silmällä pidetty valtuutettujen ehdotuksessa. Sitäpaitsi ei A. järj. valinnut ~~ainne~~ neuvoston kokouksessa jäseniään samallaiseen komiteaan, nyt se on valinnut, se on hieman ristiriitaista. Puolustan silti valtuutettujen ehdotusta.

Kirves: Puolusteli Valiokunnan ehdotusta kansanvaltaisempana, kuin valtuutettujen ehdotus.

Keskustelu päättyi.

Puheenjoht: Ehdotuksia on kaksi. Saarikivi on ehdottanut, että valiokunnan mietintö hyväksyttäisiin ja Hurmevaara kannattaa valtuutettujen ehdotusta. Äänestettäne.

Valiokunnan ehdotus sai 16 ääntä Toimeenpanevan komitean ehdotus 3 ääntä, joten puolue neuvoston päätökseksi tuli, että Pääneuvostoon valitaan 40 jäsentä, josta Pääneuvosto valitsee 15 siten, että kustakin vaalipiiristä valitaan I vakinainen ja yksi varajäsen.

Puheenjoht: Voitane ryhtyä Pääneuvoston jäsenten vaaliin.

Airola: Ehdotan että jätetään Uudenmaan ja Lapin piiristä valitsematta, joten siis Ruotsalaisille saadaan täten hyvin paikka varattua.

Salin: Kannatti Airolan ehdotusta sillä helsinkiläisistä tulee jo muutenkin suhteellisen suuri luku edustajia.

Aalle Teljo: Toivoi naisille annettavaksi yhden paikan.

Hurmevaara: Työväen järjestöjen eduskunta Helsingissä on antanut puolue toimikunnalle oikeuden valita yhden edustajan, valiten itse 4, joten voitane valita nyt myös Uudenmaan piiristä edustaja.

Salin: Oli samalla kannalla. Hyväksyttiin yksimielisesti tehty ehdotus, että Puolueneuvosto valitsee Uudenmaan piirin edustajan.

Puheenjoht: Pysytettäne aamupaivällä tehty päätös, että ruotsalaisille ja naisliitolle annettaisiin yksi paikka kummallekin.

Mäkelin: Ehdotti että ryhdyttäisi valitsemaan piirittäin ja on varmaa, että ruotsalaiset ja naiset saavat tahtonsa täytettyä

Päätettiin että Vaasan läänin pohjoinen ja eteläinen piiri yhdistetään, saaden ne yhteiseen edustukseen.

Turun eteläisen piirin edustajaksi ehdotettiin Ojalaa ja Härmää. Äänestyksessä saivat Ojala 3 ja Härmä 8 ääntä, joten Härmä tuli valituksi, varalle Ojala.

Turun läänin pohjoisesta Jussi Rainio ja varalle Aino Forsten.

Hämeen eteläisestä ehdotti Kivisalo Airolaa, Airola vastusti, kun uskoi että vallankumousliike ei pysy puolueen hallittavissa. Valittiin Airola, varalle Alavirta.

Hämeen pohjoisesta Huotari Anton, varalle E Murto 9 -2 vastaan, jotka sai Anni Huotari.

Viipurin läntisestä Akseli Lehtinen, varalle V. Heimonen.

Mikkelin läänin Anni Savolainen, varalle Kalle Hakala.

Kuopion läntisestä T. Lapveteläinen, varalle S. Saarikivi.

Kuopion itäisestä Jalonen H. varalle Laukainen. M.

Vaasan itäisestä Onni Tuomi, varalle S. Mäkelä.

Vaasan eteläisestä ja pohjoisesta Harjula, varalle O. Elfing.

Oulun eteläisestä K. Ahmala, varalle Kalle Korhonen.

Oulun pohjoisesta A. Laakkonen, varalle Hilda Herrala.

Puheenjoht: Äsken hyväksyttiin että Uudenmaan läänistä ei valittaisi ketään, mutta kun on ilmoitettu, että Helsingin Työväen Järjestöjen Eduskunta on jättänyt meidän valittavaksi yhden, niin voitane se valita ja käsittääkseni se äsken hyväksyttiin.

Hyväksyttiin.

Uudenmaan lääniin Aalto Siren, varalle Kalle Andersson.

Murto: Minut on valittu Hämeen pohjoiseen varaedustajaksi, en hyväksy sitä. Ehdotan vakinaiseksi Keinästä ja varalle Huotaria. Ehdotus raukesi.

Murto: Ilmoitti vastalauseensa huomauttaen, ettei ryhdy varajäseneksi

Ruotsalaisesta Työv. Liitosta E. Engström, varalle Johansson.

Naisliiton puolesta Aalle Teljo, varalle Olga Manner.

Puoluetoimikunta.

Katso ; Liite № I.

Esitettiin puoluetoimikunnan jäsenten vaalin tulos, valituiksi ovat tulleet:

Vakinaisiksi: E. Gylling, V. Jokinen, J. K. Lehtinen, K. Hämäläinen, J. A. Komu, E. Salin, E. Halme.

Varalle: H. Pärssinen, H. Blomqvist, J. Nygvist, A. Kiiskinen, S. Mäkelä, Anna Forström.

Hämäläinen: Minulta ei ole kysytty ollenkaan, joten kieltäydyn. Ei antanut aihetta keskusteluun.

Puheenjoht.: Esitetään valiokunnan mietintö.

Esitti Mäkelin: seuraavan sisältöisenä:

Nykyistä tilannetta ja siitä aiheutuvia toimenpiteitä harkitsemaan asetetun valiokunnan mietintö:

Puolueneuvosto toteaa, että Suomessa on puhjennut vallankumous, jolla on yhteiskunnallisen kumouksen luonne. Nälkiintyneenä, sorrettuina ja aseellisen uhanalaisena on työväen luokka noussut varjelemaan elämisen edellytystä, tahtoen tässä tarkoituksessa muuttaa yhteiskunta ja valtio järjestyksen perusteita kansanvaltaisemmaksi. Puolueneuvosto hyväksyy tämän liikkeen historiallisen välttämättömyyden ja kehoittaa maan työväestöä sitä tarmokkaasti edistämään.

Puolueneuvosto tunnustaa Kansanvaltuuskunnan vallankumoushallitukseksi ja hyväksyy tämän hallituksen

kaikki tähän astiset toimenpiteet. Näin hyväksyy se myös ne lait mitkä Kansanvaltuuskunta ~~on julkaissut~~ mitkä Kansanvaltuuskunta on laatinut ja julkaissut. Kuitenkin puolue-neuvosto vaatii, että julkaistut vallankumouslait, kuin myöskin vasta julkaistavat lait, ovat asetettavat, sitten kuin siihen tilaisuutta tarjoutuu, kansan äänestyksellä lopullisesti hyväksyttäväksi. Siihen asti kunnes tämä eri lakeihin nähden tapahtua, olkoon niillä velvoittava voima kaikkiin Suomen kansalaisiin nähden.

Kunnes olot on saatu siihen määrin järjestetyksi, että kansan edustuslaitos voidaan yleisellä äänioikeudella valita, asetetaan lakeja laatimaan ja Kansanvaltuuskunnan toimintaa valvomaan, sekä yhdessä sen kanssa maan hallitusasioita hoitamaan Työväen Pääneuvosto, jolle vallaankumousaikana on kaikissa suhteissa kuuluva maan valtiovalta.

Työväen pääneuvostoon kuuluu 40 jäsentä, joista sosiaalidemokratinen puolue-neuvosto valitsee 15. Suomen Ammattijärjestön toimikunta 10. Punainen kaartti 10, samoin Helsingin Työväenjärjestön Eduskunta 5 jäsentä. Punaisen kaartin edustajat valitsee kaartin Helsingin osasto, ja ovat nämä edustajat toimessaan siihen asti, kunnes uusi vaali toimitetaan Kaartin koko maata käsittävässä edustajakokouksessa. Pääneuvoston jäsenmäärästä, sekä valinta perusteista, kuin myöskin valtuuksista päättää lopullisesti Sosiaalidemokratinen Puoluekokous.

Työväen Pääneuvostolle ja Kansanvaltuuskunnalle antaa Puolueneuvosto seuraavat ohjeet.

- 1) Suomelle on laadittava kansanvaltainen valtiomuotoehdotus, joka mahdollisimman pian on asetettava kansanäänestyksen alaiseksi.
- 2) Sisäasiainhoito ja maan siviilihallinto on kokonaan eroitettava sotilaalista laatuja olevain asiain hoitamisesta.
- 3) Punaisen Kaartin toiminta on kaiken mahdollisuuden mukaan rajoitettava vain puhtaasti sotilaallisia asioita koskevaksi ja olkoon Punainen Kaarti kokonaan Työväen Pääneuvoston määräysvallan alainen.

- 4) Punainen Kaarti katsottakoon Valtion armeijaksi ja pidettäköön sitä yllä valtion varoilla. Vaki-naista aseellista voimaa vähennettäköön kuitenkin sikäli, kuin vastustajain voimat saadaan mur-retuiksi ja työväen edut näyttävät vakavasti tur-vatuilta.
- 5) Vallankumoustuomioistuinten perustaminen sen lain mukaan, minkä Kansanvaltuuskunta on siitä asiasta julaissut, pantakoon viipymättä toimeen. Ellei eri-tyistan sota oikeuksien perustamista voida vält-tää, rajoittukoon näiden toiminta vain niiden ri-kosten käsittelyyn, joita tehdään sotilaspalveluk-sessa tai, joita sotilaallisia pyrkimyksiään edis-täessään tekevät vastustajain aseellisiin järjes-töihin kuuluvat henkilöt.
- 6) Elintarvepulan lieventämiseksi ryhtykööt Työväen Pääneuvosto ja Kansanvaltuuskunta mahdollisemman tehokkaisiin toimiin ja joka tapauksessa sellai-siin toimenpiteisiin, että ei lähenevä nälänhätä tule kohtaamaan työväenluokkaa varhemmin kuin mu-takaan väestökerroksia.
- 7) Anarkistiset ja kaikki omvaltaiset teot ovat es-tettävät. Tässä suhteessa on ryhdyttävä mitä anka-rimpiin toimenpiteisiin. Lujaa kurin alaisuutta on khitettävä. Kansalle on annettava julistuksia, joissa teroitetaan, että anarkia on työväenluokan pahimpia vihollisia, ja ettei vallankumous ole sa-ma kuin rikollinen väkivalta.
- 8) Vastustajia on kohdeltava aina ja kaikkialla oi-keuden mukaisesti. On esiinnyttävä tarmolla, mutta tarpeetonta verenvuodatusta on vältettävä. Ainoas-taan asestettuja vastustajia vastaan on väkival-ta oikeutettua. Vankeja kohtaan on käyttydyttävä inhimillisesti ja säädyllisesti. Samalla sanoen, on meneteltävä joka suhteessa siten, että kaikki-en ajattelevain ihmisten, olkootpa sitten työväen

vastustajia, täytyy antaa kunnioittavan tunnustuksen työväen vallankumouksellisille joukoille.

- 9) Tuotannon saattamisesta yhteiskunnan haltuun nou-datettakoon tarpeellista varovaisuutta, kuitenkin ulotettakoon valtion valvonta kaikille tärkeim-mille tuotannon alueille. Ja missä kapitalistit il-keämielisyydestä yrittävät joko rajoittaa, tai ko-konaan keskeyttää tuotantoa, sosiaaliseerattakoon sellainen tuotannonala julistamalla tuotantoväli-neet menetetyiksi valtiolle.

- 10) Lakkoa on pyrittävä kaiken mahdollisuuden mukaan lopettamaan. Liikenne on koetettava saada säännöl-liseen käyntiin ja elämä yleensä sellaisille u-rille, ettei vallankumouksesta koituisi tarpeeton-ta hankaluutta rauhalliselle väestölle.

Puheenjoht. Halutaanko asiasta keskustella.

Keskustelussa lausuiivat:

Härmä: En tahtoisi asettaa 3 kohtaan määräystä, että kaarti toimii Pääneuvoston määräysten alaisena, jos se poistettaisiin kävisi 8 kohta tarpeettomaksi.

Kivisalo: Olisi tässä myös lausuttava millä tavoin neuvosto suhtautuu Eduskunnan laatiimiin; uusiin kunnallislakeihin ja välittäviin säädöksiin. Tästä vallitsee epävarmuus maaseudulla

Kirves: Valtuutettujen antama julistus kunnallisen vallan työ-väen haltuun ottamiseksi, on monin paikoin mahdoton toteuttaa. Puolueneuvoston olisi lausuttava, että missä ei kunnallisen vallan otto työväestölle käy laatuun, olisi noudatettava uusia kunnallislakeja.

Vuoristo: On kait mietintöä laadittu sillä perusteella, että Pääneuvosto tulisi järjestämään nämät asiat.

Kivisalo: Olisi saatava tarkat ohjeet tässä suhteessa, muun mu-assa kunnallisasiain suhteen.

Mäkelin: Valiokunta kyllä asiaa harkitsi, mutta katsoi että tällä kerralla ei tarvitsisi asiasta puhua mitään. Jos tarvi-taan ohjeita, on Valtuuskunnan annettava ohjeet. Härmälle huo-mautti, että kaartien on kuuluttava Pääneuvoston alaiseksi. Se

on välttämätöntä, sotilaallisen joukon suhteen, samoin on 8 kohta säilytettävä, se on tarpeen.

Valjakko: Asian käsittely olisi siirrettävä huomiseen.

Kirves: Kunnallisverotus juttu pitäisi tulla huomioon otetuksi. Sensus on ainakin eräillä maaseuduilla liian korkea. Haluan vaan pöytäkirjaan tämän, kun ei voitane siitä mietintöä saada. Vastusti Valjakon ehdotusta asian lykkäämisestä.

Saarikivi: Olisi välttämätöntä, että neuvosto sanoisi jotain kunnallisen vallan ottamisesta työväen haltuun. Mietinnössä ehdotetaan annetuista laista ja vasta annettavista kansanäänestystä. Se on liian suuri homma.

Yleiskeskustelu päättyi.

Kokous lopetettiin kello 8.35 jälkeen puolenpäivän, seuraava kokous aletaan huomenna, tämän kuun 4 päivänä, kello 10 e.p.

4 päivänä kokous alkoi kello 10.15 e.p.

Nimenhuudossa merkittin poissa olleiksi seuraavat puolue-toimikunnan ja-neuvoston jäsenet:

Puolueneuvostosta: E. Valpas, A. Siren, K. Hämäläinen, A. Lampinen, T. Alavirta, J. Peura, M. Puittinen, K. Kauppila, A. Harjula, V. Blomgivist, J. Grägg.

Puoluetoimikunnasta: K. Manner, O. V. Kuusinen, Y. Sirola, E. Gylling, K. V. Viik, A. Taimi, A. Kiviranta, L. Letomäki, E. Elo.

Puheenjohtaja: Yleiskeskustelu päättyi eilen. Valiokunnan mietintö, koskeva nykyistä tilannetta, esitetään nyt yksityis kohtaiseen käsittelyyn.

Hyväksyttiin.

1 kohta: Hyväksytään keskustelutta.

2 kohta: Lisättiin Arosen ehdotuksesta sana: tärkeimmät" laitt.

3 kohta: Lisättiin kohta: sekä yhdessä sen kanssa maan asioita hoitamaan (Työväen Pääneuvosto ja n. e.

4 kohta: Hyväksyttiin keskustelutta.

5 kohta: Ohjeet Pääneuvostolle ja Valtuutetuille:

1)- Hyväksyttiin muutoksella, valtiosääntö.

2)- Hyväksyttiin keskustelutta kokonaisuudessaan ja (määräysvalta) muutettiin „ylivalta" sanaksi.

4)- Kirves: Olisi selvästi sanottava, että hallituksella on oikeus vähentää punaisten kaartien lukumäärää.

Kuusinen: Se on jo hyväksyttyjen kohtain nojalla itsestään selvää.

Mäkelin: Oli samalla kannalla.

Kirves: Siinä tapauksessa luovun.

5-6-7)- Hyväksyttiin keskustelutta.

8)- Härmä: Tuntuu että tämä kohta on liian yksityiskohtainen, eikä sopisi ohjeeksi Pääneuvostolle. Ehdotti poistettavaksi.

Kuusinen: Säilytettävä, mutta muutettava sanoiksi: kunnioitettava tunnustuksensa", (sanat kunnioittavan tunnustuksen).

Vuoristo: Ehdotti poistettavaksi sanat: „olkootpa sitten työväen vastustajia".

Mäkelin: Puolusti kohtaa sellaisenaan.

Aronen: Samoin.

Saarikivi: Kannatti Vuoristoa.

Vuoristo: Puolusteli kantaansa, katsoen sen olevan kaartilaisillekin epäluottamus lauseen tapainen.

Paasonen: Sana „säädyllinen" muutettava „kohteliaasti" sanaksi.

Hilden: Puolusteli mietintöä.

Mäkelin: Samoin, huomauttaen, että tällaisella sanomalla voisi olla velvoittava vaikutus omiin joukkoihimme. Äänestyksessä hyväksyttiin valiokunnan mietintö II äänellä 6 vastaan, jotka sai Vuoriston ehdotus. Paasonen ehdotus raukesi kannattamattomana.

9)- Hyväksyttiin keskustelutta. Samoin 10 kohta.

~~10)~~ Mietintö tuli hyväksyttyä seuraavan sisältöisenä :

Sosialidemokratisen Puolueneuvoston päätös

nykyisen aseman johdosta.

Hyväksytty Puolueneuvoston kokouksessa 4 p:nä helmikuuta 1918.

Puolueneuvosto toteaa, että Suomessa on puhjennut vallankumous, jolla on yhteiskunnallisen kumouksen luonne. Näkkiinnyttynä, sorrettuna sekä joutuneena aseellisen uhan alaiseksi, on työväenluokka nousut varjelemaan elämisensä ensimmäisiä edellytyksiä, tahtoen tässä tarkoituksessa muuttaa yhteiskunta- ja valtiojärjestyksen perusteita kansanvaltaisemmiksi. Puolueneuvosto hyväksyy tämän liikkeen historiallisena välttämättömyytenä ja kehoittaa maan työväestöä sitä kaikkialla tarmokkaasti edistämään.

Puolueneuvosto tunnustaa Kansanvaltuuskunnan Suomen vallankumousohallitukseksi ja hyväksyy tämän hallituksen kaikki tähänastiset toimenpiteet. Näin hyväksyy se myöskin ne lait, mitkä Kansanvaltuuskunta on laatinut ja julkaisut. Kuitenkin Puolueneuvosto vaatii, että jo julkaistut tärkeimmät vallankumouslait, kuin myöskin vasta julkaistavat, ovat asetettavat, sitten kuin siihen tilaisuutta tarjoutuu, kansanäänestyksellä lopullisesti hyväksyttäviksi tai hylättäviksi. Siihen asti kunnes tämä voi eri lakeihin nähden tapahtua, olkoon niillä velvoittava voima kaikkiin Suomen kansalaisiin nähden.

Kunnes olot on saatu siihen määrään järjestetyiksi, että kansan edustuslaitos voidaan yleisellä äänioikeudella valita, asetetaan lakeja laatimaan ja Kansanvaltuuskunnan toimintaa valvomaan sekä yhdessä sen kanssa maan hallitusasioita hoitamaan Työväen Pääneuvosto, jolle vallankumousaikana on kaikissa suhteissa kuuluva maan korkein valtiovalta.

Työväen Pääneuvostoon kuulun 40 jäsentä, joista Sosialidemokratinen Puolueneuvosto valitsee 15, Suomen Ammattijärjestön Toimikunta yhdessä liittotoimikuntain kanssa 10, Punainen Kaarti samoin 10 ja Helsingin Työväenjärjestöjen Eduskunta 5 jäsentä. Punaisen Kaartin edustajat valitsee Kaartin Helsingin osasto ja ovat nämä edustajat toimessa siihen asti kunnes uusi vaali toimitetaan Kaartin koko maata käsittävässä edustajakokouksessa. Pääneuvoston jäsenmäärästä sekä valintaperusteista kuin myös valtuuksista päättää lopullisesti Sosialidemokratinen Puoluekokous.

Työväen Pääneuvostolle ja Kansanvaltuuskunnalle antaa Puolueneuvosto seuraavat ohjeet:

1) Suomelle on laadittava kapsinvaltainen valtiosääntöehdotus, joka mahdollisimman pian on asetettava kansanäänestyksen alaiseksi.

2) Sisäasiain hoito ja maan siviilihallinto yleensä on erotettava sotilaallista laatua olevain asiain hoitamisesta.

3) Punaisen Kaartin toiminta on kaiken mahdollisuuden mukaan rajoitettava vain puhtaasti sotilaallisia asioita koskevaksi, ja olkoon Punainen Kaarti kokonaisuudessaan Työväen Pääneuvoston ylivallannon alainen.

4) Punainen Kaarti katsottakoon valtion armeijaksi ja pidettäköön sitä yllä valtion varoilla. Vakinaista aseellista voimaa vähennettäköön kuitenkin sikäli kuin vastustajain voimat saadaan murretuiksi ja työväen edut näyttävät vakavasti turvatulta.

5) Vallankumoustuomioistuinten perustaminen sen lain mukaan, minkä Kansanvaltuuskunta on siitä asiasta julkaisut, pantakoon viipymättä toimeen. Ellei erityisten sota-oikeuksien perustamista voida välttää, rajoittakoon näiden toiminta vain niiden rikosten käsittelyyn, joita tehdään sotilaspalveluksessa tai joita sotilaallisia pyrkimyksiään edistäessään tekevät vastustajain aseellisiin järjestöihin kuuluvat henkilöt.

6) Elintarvepuolan lieventämiseksi ryhtykööt Työväen Pääneuvosto ja Kansanvaltuuskunta mahdollisimman tehokkaisiin toimiin ja joka tapauksessa sellaisiin toimenpiteisiin, ettei lähenevä nälänhätä tule kohtaamaan työväenluokkaa varhemmin kuin muitakaan väestökerroksia.

7) Anarkistiset ja kaikki omavaltaiset teot ovat estettävät. Tässä suhteessa on ryhdyttävä mitä ankarimpiin voimatoimenpiteisiin. Lujaa kurinalaisuutta on kehitettävä. Kansalle on annettava julistuksia, joissa teroitetaan, että anarkia on työväenluokan pahin vihollinen ja ettei vallankumous ole samaa kuin rikollinen väkivalta.

8) Vastustajia on kohdeltava aina ja kaikkialla oikeudenmukaisesti. On esiinnyttävä tarmolla, mutta tarpeetonta verenvuodatusta on vältettävä. Ainoastaan asetettuja vastustajia vastaan on väkivalta oikeutettua. Vankeja kohtaan on käytäydyttävä inhimillisesti ja säädyllisesti. Sanalla sanoen on meneteltävä joka suhteessa siten, että kaikkien ajattelevain ihmisten, olkootpa sitten työväen vastustajia, täytyy antaa kunnioittava tunnustus työväen vallankumouksellisille joukoille.

9) Tuotannon saattamisessa yhteiskunnan haltuun noudatettakoon tarpeellista varovaisuutta. Kuitenkin ulotettakoon valtion valvonta kaikille tärkeimmille tuotannon aloille. Ja missä kapitalistit ilkeämielisyydestä yrittävät joko rajoittaa tai kokonaan keskeyttää tuotantoa, sosialiserrattakoon sellainen tuotannon ala julistamalla tuotannon välineet menetetyiksi valtiolle.

10) Lakkoa on pyrittävä kaiken mahdollisuuden mukaan lopettamaan. Liikenne on koetettava saada säännölliseen käyntiin ja elämä yleensä sellaisille urille, ettei vallankumouksesta koituisi tarpeetonta hankaluutta rauhalliselle väestölle.

Asia loppuun käsitelty.

Tuomi: Manner pyysi ehdottamaan, että Pääneuvoston kokouksiin saisivat ottaa osaa myös Kansanvaltuutetut.

Puheenjohtaja: Mietinnössä jo tämä hyväksyttiin. Ei anna aiheita keskusteluun.

Hyväksyttiin.

Saarikivi: Kun eilen valittiin Puoluetoimikunta, olisi määrättävä, että nyt valittu Puoluetoimikunta on väliaikainen ja jos vanhat ovat tilaisuudessa tulla entiseen toimeensa Puoluetoimikunnassa, on heillä siihen velvollisuus. Oltiin yksimielisiä, että siten se on käsitettäväkin.

Liite N:o 2 (sivulla 28)

S. Sos- dem. Puolue neuvoston
kokoukselle

Higin Punaisen kaartin
esikunta ilmoittaa puolue
neuvoston kokoukselle,
että Punainen kartti sikäli
kuin mielipiteitä tunnem-
me, tulee ottamaan osaa
valittavan valtakunta-
uskomitean työhön edus-
tajainsa kautta, siinä ta-
pauksessa jos sille komi-
tealle tulee tosi valtakun-
nallaisesta toiminnasta
ohjelma.

Helsingissä 19/1-18.

Anttonen
u. t. puheenjohtaja

Oskari Ojipola
sihteeri

Hyväksyttiin yksimielisesti Arosen ehdotus.

Puheenjoht. Olisi päätettävä, ettei kokouksen päätöksiä saada jul-
kaista ennenkuin sihteeri antaa seferaan kokouksesta, joka sit-
ten julkaistaan. Viime kokouksessa tehtiin päin vastoin, vaikka o-
li nimenomaan päätetty toisin. Tuomi, Saarikivi, Vuoristo, Tähtelä,
olivat samalla kannalla.

Hyväksyttiin yksimielisesti puheenjohtajan ehdotus, kokouksen pää-
tösten julkaisemisesta.

VENÄLÄISET TOVERIT.

Suomen porvariston taholta jo kuuhausimäärin harjoitettu jatkumaton provokatoirinen yllytys ja lokatulva Suomessa olevaa venäläistä vallankumouksellista sotavakeä vastaan on syytä teidän mieltänne katkeroittanut. Se on katkeroittanut meidänkin, teidän suomalaisten toverienne mieltä. Samanlaisista lokatulvaa syyttävät he sanomalehdissään ja muuallakin suomalaista vallankumouksellista sosialidemokratiaa ja sen järjestöjä vastaan yhtämittä. Porvarillinen taantumus ei valikoi keinojaan vastavallankumouksellisessa taistelussaan, sillä heidän tarkoituksensa on vallankumouksen. Porvarillinen järjestelmä on kaikkialla kasvattanut rikollisia ja anarkistisia pimeitä voimia. Tällaisten vallankumouksen epäoppeja tuntemattomien yksilöiden ja ryhmien tekemiä ilkeitä porvarillinen sanomalehdistö yrittää syyttää vallankumouksellisen sotavaen ja työvaen syyksi, vaikka se itse asiassa onkin porvarillisen madannaisyyden tuloista. Tämän vuoksi he haikailemattomasti myös liioittelevat ja verittävät tapahtumia, ja valheellisesti sellaisia keksivät. Haikailematta he myös syyttävät koko tämän lokatulvansa vallankumouksellisen, kunnollisen väen niskaan. Sillä heidän varsinainen tarkoituksensa tällä kaikella on parjata ja hävittää havalta vallankumousta ja sillä tavoin kasvattaa vastavallankumouksellisia voimia.-- Kasitamme, että tällainen menettely syvästi katkeroittaa Suomessa olevaa venäläistä vallankumouksellista sotavakeä, sitakin enemmän kun tämä lokatulva syydetään sen vallankumouksen sotavakeä vastaan, joka horjumatta periaatteistaan kiinnipitaen askettain on tynäustanut Suomen kansan itsomaaraamisoikeus ja Suomen valtiollisen riippumattomuuden. Me, Suomen työvaen edustajat, taistelemme horjumatta teidän kanssanne tällaista Suomen porvarillisten ajamaa vaaraa ja provokatoirista parjaustulvaa vas-

2.

taan ja Puoluepuoleiston kokous antaa tunnustuksen Venäjän vallankumouksen rehellisille edustajille lausuu jyrkän paheksumisensa Suomen porvariston sanomalehdistön harjoittamaa vastavallankumouksellisuutta vastaan.

Suomen sosialidemokratia taistelee leppymättömästi militarismia vastaan. Meidän puoluekokouksemme on vaatimuksena lausunut, ettei Suomi itsenäisönään maana omaa seisovaa sotaväkeä tarvitse. Suomessa ei tietysti ole piistettävä venäläistakaan sotaväkeä, niinpian kuin sen poisvieminen taalla käy mahdolliseksi, ja missään tapauksessa ei enää rauhan tultua. Mutta porvarien provokatoorissa muodossa esitettyyn vaatimukseen, että sotaväki taalta on viipymättä poiskuljetettava, ei Suomen työväki ole yhtynyt huolimatta maassa vallitsevasta ankarasta elintarvepulasta, joka tietysti venäläisen sotavaen taalla olemisen kautta käy työväestölle vielä vaikeammaksi, ja jonka helpoittamiseksi toivomme venäläisten toverien tarmokasta apua. Sillä me kasitamme hyvin, että ainakin osaksi venäläisen sotavaen Suomessa ole nyt, ennen kuin rauha on selmittu, saattaa olla tarpeen vallankumouksellisen Pietarin suojelemiseksi jonkun imperialistisen hallituksen hyökkäyksiä vastaan. Me olemme sitapalatsi sitä mieltä, että kysymys, milloin ja millä tavalla venäläinen sotaväki on Suomesta poissiirrettävä on keskinäisten neuvottelujen kautta ratkaistava siinä venäläis-suomalaisessa sekakomiteassa, jonka teidän kansankomissaarien neuvosto on ehdottanut asetettavakseen niiden kysymysten selvittämistä varten, jotka aiheuttavat Suomen eroamista Venäjästä, ja johon komiteaan Suomen Eduskunta puolestaan jo on valinnut 7 jäsentä, niistä 3 Suomen sosialidemokratian ehdottamaa.

Helsinki, 21.1.- 1918

E. Gylling

M. Turkia

E. Harma.

(Liite N:o 4, sivulla 40)

Pyydämme esittämään^a eriävän mielipiteemme seuraavista 2:ta valiokunnane ehdotukseen sisältyvästä asiasta:

Valiokunta on ehdottanut , että todellisen puolueessa vallitsevan mielialan selville saamiseksi olisi pidettävä kunnallisjärjestöjen edustajakokous. . . Tähän kokouksenn saattaisivat kuitenkin eri kunnallisjärjestöt lähettää edustajia hyvin eri tavalla kun varsinkin huomioon ottaa , että niiden itsensä olisi maksettava matka kulut. Varakkaammat ja kokouspaikkaa lähinnä olevat kunnat saattaisivat lähettää edustajia runsaasti, kun taas köyhät ja kauempana olevat kunnat niitä tuskin ensinkään voisivat lähettää, tai ainoastaan vähän. Täten ei puolueen todellista mielialaa selville saataisi. Lisäksi tulisi tällainen kokous maksamaan puoluejärjestöille todennäköisesti noin 200000:- mkk. jotka varat nykyisenä vaikeana aikana voitaisi edullisemmin muutoin käyttää. Puolueemme järjestö säännöt eivät myöskään tällaisen kokouksen kokoonkutsumisesta edellytä.

Aänestyksessä hyljättiin tämä kappale 18-13 vastaan joten mietintö voitti. (Siv. 46).

Ehdotammekin sen vuoksi, että puolueessa vallitsevan mielialan selville saamiseksi olisi toimitettava puolueäänestys, puolustoimikunnan laatiman alustuksen ja siihen liittyvään eri äänestys ehdotusten perusteella siten kun evästyskeskustelussa lähemmin esitettiin ja olisi tämä toimeenpantava mahdollisimman pian.

Aänestyksessä tämän kappaleen ja mietinnön 4:n kappaleen välillä hävisi mietintö 15-18 vastaan, joten tämä kappale tuli hyväksytyksi. (Siv. 52).

Valiokunnan ehdotus, että puolueen menettelytavasta päättämään asetettaisi puolustoimikunnan rinnalle itsenäinen ja erillinen toimikunta emme voi hyväksyä eikä sen asettamiseen mielestämme järjestösääntöjen mukaan neuvostolla ole oikeutta. Kun tämä toimikunta lisäksi tulisi kokoonpanoltaan puoluejärjestöille tuntemattomaksi saattaisi se johtaa yksilöllisten ja puolueelle vieraiden tarkoituksien ajamiseen ja kun lisäksi täten syntyvää toimeenpanovaltaa ja toimintaa ei voitaisi myöskään puolueen puolelta tehokkaasti tarkkailla voisi tämä asiantila nykyisen kokouksen aikana johtaa samallaiseen erheelliseen toimintaan kuin eräät

työväenjoukot v:n 1905 suurlakon jälkeen joutuivat.

Kun kuitenkin on huomattu, ^{että} nykyiset Puoluetoimikunnan jäsenet eduskunta työn y.m. toimien vuoksi eivät voi kyllin tehokkaasti ottaa osaa toimikunnan töihin ehdotamme, että puolue neuvosto valitsisi puoluetoimikuntaan lisäjäseniä ja oikeuttaisi puoluetoimikunnan kutsumaan avustajia tarpeen mukaan sekä asettamaan ja lakkauttamaan tarpeen ja tilanteen mukaan vaatimia erinäisiä toimikuntia. Puolueen asioista ylintä päättäisi ja näin asetettujen toimikuntien töitä valvoisi Puoluetoimikunta.

(Katso äänestystä sivuille 46 ja 52).

Lute No 5. sivu 62.

hyhenmy

Pöytäkirjasta

Laurinkalan sahä ja lautatarha
a. a 22 toimikunnan Toimeenpano-
masta yleisestä Laurinkalan ja
sen ympäristön järjestyneen Työväis-
kokouksesta 16-1-18. Laurinkal-
an Työväen talolla jossa oli läsnä
200 työtäistä. Kokousta johti E
Manninen. Kirjuriina Toimikandra
Tarvainen. esillä m m 18:ssä maini-
utettu asia

1000 S

E Manninen teki pelkoa Senaatin elintarve
varastojen inventoimisesta, joka on vastainen
suomen Ammatillijärjestön esittämään vaatimuk-
seen inventaation toimittamisesta, keskustelus-
sa joka oli erittäin vilkasta laulettiin että
hallituksen menettely on ankaraa luomittavaa
ja Työväki ei tule myötävaikuttamaan tällai-
ta inventoimista. Kokous lausuu

että me yksimielisesti olemme jyrkällä
kannalla että kokonaisuudessaan
nykyinen suomen verkakoneisto on
ehdollaanasti mitä pikemmin päätas-
va edesvastuttomista tehtävistään hajo-
tetuksi, hinnalla millä hyvänsä, ja ellei
Puolueenjohtajan kokous kykene tätä yleis-
tä tilannetta selvittämään niin jättäkää
paikkamme kykenevien hoidettavaksi
Tahdomme mitä pikemmin saada
luodettavat varmat tiedot siitä
olellenko tarkoin punnineet kuinka

2 ki

kauvan meidän pitää tämän:
laista tilannetta vielä edel-
leenkin kärkeä, ja oltellako
toisaankin edes kyennyt kaik-
kija puolueemme kokonaisuus
voimia tarkoin mittaamaan -
- - olemmeko valmiit nujetta-
maan vastustajamme.

3^{ki}
kokous vaatii perusteellisesti
koko kapitalistisen yhteiskunnal-
lisen sekä taloudellisen että valti-
ollisen järjestelmän luovutettavaksi
sosiaaliseen järjestykseen Työväestön käsiin
4^{ki}
nämä perusteet on pantava käy-
tännön heti muutoin on seurauksena
pitä jotta ei historia tunne

Kokouksen puolesta

Edvard Manninen
(puheenjohtaja)

Landra Tarvanen
kirjuri

Olemaan oikeaksi todistavat

Taiwo. Piiainen.

O Thure

1.
Työväen järjestyskaartin

YLIPÄÄLIKKÖ

N:o

Helsinki,

18

p:nä

tammikuuta 1918

Työväen Järjestyskaartiin Yleisehkun-
ta pyytää edustajalleen Eli Aalto-
selle puhe- ja laonäolo-oiselta
Sos. dem. puolue neuvoston kokoukses-
sa 17-20 tammikuuta 1918.

Varmentaa:

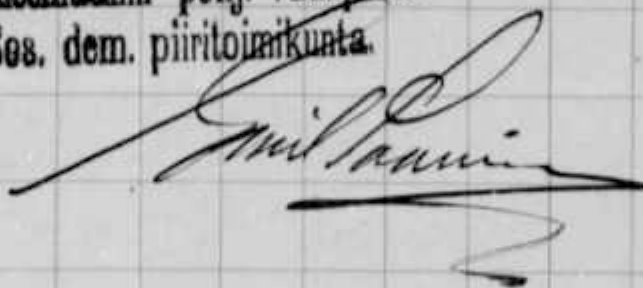
G. Pöytä

V a l t a k i r j a.

Hämeenlänin pohj. vaalipiirin sos. dem. Piiritoimikunta valitsi
t. k. 17 p. pitämässään kokouksessa puolueneuvoston kokoukseen,
joka pidetään t. k. 20 ja 21 p:nä Helsingissä, edustajakseen ~~XXXXXX~~
L a u r i N u r m i a h o n, josta valinnasta täten annettu selos-
tus on valitulle valtakirjaksi annettu.

Tampereella 18 p. tammikuuta 1918.

Hämeenlänin pohj. vaalipiirin
Sos. dem. piiritoimikunta.

TYÖVÄEN ARKISTO

SOS DEM PUOLUENEUVOSTON

PÖYTÄKIRJAT

24 3 1909 — 3 2 1918

RULLA 34

KUVANNUT
MONIKKO OY
1980

LOPPU